National Library
Bibliothèque Nationale
FEB 13 1979
SECTION

P3103/H/44/3

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 5 SESTDIENA, 1979. GADA 3. FEBRUĀRIS 29. GADS

SATURDAY, FEBRUARY 3, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Milzis un pundurītis

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Visas zīmes rāda, ka Kārters jau tagad var norakstīt Irānu ASV prestiža un arī militāri stratēģisko poziciju zaudējumu ailē. Khomaini jau atrodas ceļā uz Teherānu un droši vien, lai apturētu asins izliešanu, premjērs Baktiārs savas valdības pilnvaras noliks. Kaut arī Khomaini sevi dēvē par antikomūnistu, iespējams, ka notikumu gala rezultātā viņa baltais turbāns pārvēršas asins sarkanumā. Atcerēsimies, ka Kubas Kastro savu politisko karjēru sāka kā nacionāls reformātors cīņā pret ienīsto diktātoru Batistu, bet revolūcijai beidzoties, viņš aizmeta projām visus nacionālos saukļus un pārgāja ar visu savu galmu un bārdu internacionālā komūnisma resp. Pad. savienības pilnīgā pavadā.

Khomaini deklarējis, ka pēc ierašanās Irānā viņš radīšot revolūcionāro padomi, kas uz gāztās monarchijas drupām radīšot islāmisku republiku. Par vēlēšanām un demokratiju viņš nerunā ne pušplēsta vārda. Khomaini bija pret šachu vērstās revolūcijas faktiskais arhitekts. Var gadīties, ka pēc tam, kad moris savu darbu būs padarījis, dienas gaismā iznāks jaunais Irānas diktātors. Var gadīties, ka lūgšanās viņš Muhameda vietā griežas pie Marksa un viņa šīsdienas apustuļiem Kremlī. No otras puses jālevēro, ka šacha Palēvī pusē vēl joprojām stāv Irānas bruņoto spēku vairākums. Kad fanātiskais pūlis būs iztrakojies un nemieru autors būs atklājis savu īsto seju, Irāna varbūt atmodīsies, un iespējams, ka tā būs armija, kas darīs galu tālākai asins izliešanai.

Laikā, kad visa Kārtera uzmanība būtu jāveltī Irānai, viņš Vašingtonā aizņemts ar Ķīnas vicepremjēra Tenga uzņemšanu Baltajā namā. Tengs vairākkārt aicinājis Kārteru nākt talkā ledusļāda ekspansijas politikas apturēšanai. Kārters, kā to jau varēja sagaidīt, mīkstiņi runāja par amerikāņu neitrālitāti un miera saglabāšanas illūzijām. Tengam drīz vien uz ASV sekos Ķīnas valdības galva Huā, un Kārters dosies pretvizītē uz Pekingu. Par Kārtera šķietamo flirtēšanu ar Pekingu visvairāk uztraucies Brežņevs. Sarunā ar Kārteru Brežņevs draudējis ar varbūtēju Pekingas un Vašingtonas ass politiskām un morālām konsekvencēm. Kārters Brežņevam apgalvojis, ka ASV ķīniešiem ieročus nepiegādāšot. Bez ASV militārā atbalsta Pekinga nespēj stāties pretī apbruņojuma ziņā daudz pārākiem Pad. savienības bruņotajiem spēkiem. Tas, ka Kārters vienu dienu saka to un otru citu, ir visiem zināms fakts. Ja nu viņš ķīniešiem tiešām būtu apliecinājis, ka ASV tos militārā ziņā neatbalstīs, tad šim apgalvojumam var rasties pārsteidzošas un tālu ejošas sekas.

Ir zināms, ka Brežņevs kļūsībā no jauna nosūtījis uz Pekingu savu miera delegāciju. Kaut arī Pekinga runā, ka militāra konfrontācija ar Kremļa spēkiem nav novēršama, tā savu nostāju var mainīt pēc tam, kad ASV noraida militāro palīdzību un laikā neaizkavē Kremļa un Pekingas atieksmju normālizēšanās īstenošanos. Runā, ka Brežņevs izlīguma cenā piedāvājis Pekingai tālu ejošas territoriālas koncesijas, ne jau uz Pad. savienības rēķina, bet gan uz Tālo austrumu telpu. Ķīnai piesolīta Koreja, visa Indoķīna un citas valstis, kas atrodas ziemeļos un rietumos no Kambodijas. Pad. savienība no savas puses solās atvilkt 1,5 milj. lielo armiju no Ķīnas robežām. Tādā gadījumā Tālo austrumu divīziju pārsviešana uz Eiropu radītu gluži jaunu militāro situāciju Vecajā kontinentā.

Šī milzīgā padomju militārā pārspēka priekšā iespējama pakāpeniska visas Eiropas pakļaušana Kremļa spiedienam. Un tā amerikāņiem, rokas nolaidušiem, būs jāpiedzīvo lielākā militārā neveiksme kopš Otra pasaules kara beigām. Ja Maskavas un Pekingas izlīgums īstenotos, tad droši vien Turcija, Grieķija un arī Italija iekristu Kremļa klēpī kā nogatavojušies āboli. Viena cerība vēl paliek — un tā ir, ja īstā brīdī Kārtera vietā stājas vīrs ar gaišu galvu un drošu roku. Kāds franču diplomāts, novērtējot Kārteru, izteicies, ka tagadējais ASV prezidents esot naīvs politisks pundurītis.

Šai pesimistiskai varbūtības teorijai, paldies Dievam, mēs varam likt pretī jauna milža uznākšanu uz skatuves. Te, protams, runa ir par pāvestu Jāni Paulu II, kas patlaban atrodas vēsturiskā Latīņu Amerikas apmeklējumā. Viņa triumfālā saņemšana un stingrā nostāja kā dogmatiskā, tā sociālo problēmu plāksnē, liecina, ka rietumu civilizācijai īstā brīdī ir radies morālas renesanses iedvesmotājs un glābējs. Komūnismu un marksismu viņš uzskata par kristietības lielākiem ienaidniekiem. Viņa ticība pasaules pozitīvo spēku morālai uzvarai ir apbrīnojama. Kaut pagājuši tikai daži mēneši, kopš pāvests stājās amatā, jau tagad uz viņu var raudzīties kā uz morālu milzi.

Atzīmēsim, ka pēdējās dienās Polijā uzliesmojuši lielākie nemieri pēdējo trīsdesmit gadu laikā. Tā ir ņoļu katoļu

(Turpinājums 20. lp.)

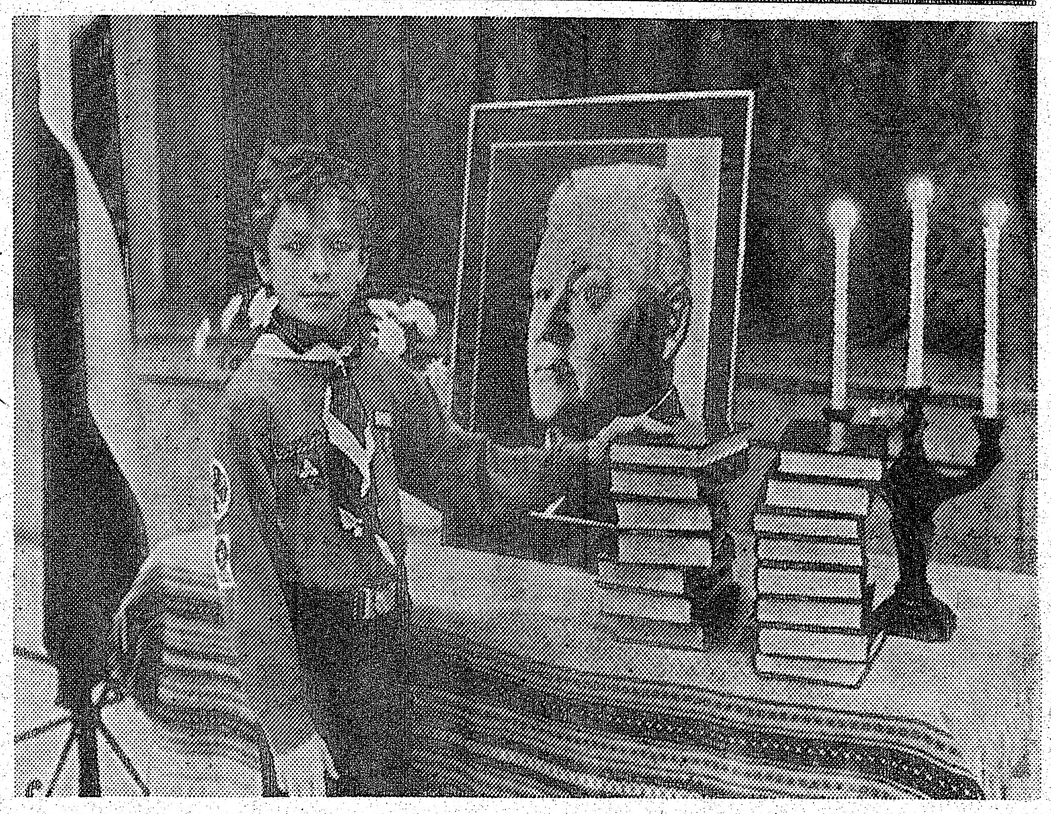

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA DIENĀ J. Ligera uzņēmums

DV KV veikumi

DV KV sēdē 27. janvārī ar klusuma brīdi pieminēja mūžībā aizgājušos DV organizācijas biedrus Kanadā: Baņutu Pīlādzi (Toronto mod.), Eduardu Lāsumu (Montreala), Alvīni Bērziņu (Montreala), Edmundu Vulfu, (Manitoba), Žani Ādamsonu (Toronto), Annu Foranu-Džonesu (Edmontona).

Valde vienojās nākošajā sēdē sanākt 24. februārī pl. 10 DV namā. Dalības naudu delegātu sanāksmes dalībniekiem pavasara salidojumā noteica 15 dol. Tālākās nodaļas delegāta ceļa naudu šogad segs Manitobas nodaļai.

Valdes priekšsēdis V. Plūdons piedalījies divās pēdējās LNAK sēdās, 3. janvārī DV arējās informācijas tālākas plānošanas sēdē, 6. janvārī DVM redakcijas sēdē un strēlnieku Ziemsvētku kauju atceres aktā tanī pašā dienā. Tāpat piedalījies archibīskapa A. Lūša 70 gadu svinībās. 25. janvārī piedalījies Lielās loterijas sēdē un 27. janvārī pasniedzis Plkv. Viļa Januma fonda balvu Toronto latviešu ģimnazijai.

Kanadas vanadžu priekšniece I. Breikša apsveikusi jauno vanadžu priekšnieci Austru Liepiņu. Viņa strādā pie jaunu recepšu sakārtošanas, bet lai iegūtu Vintario atbalstu, pāvāra grāmatai jābūt arī angļu valodā. DV KV sekretārs A. Kalupnieks izsūtījis DV Kanadā 30 g. rīcības komitejas sēdes protokolu. Izsūtījis nodaļām arī DV Kanadā jauno statūtu projektu. Sveicis DV priekšnieku un vanadžu priekšnieci ar ievēlēšanu amatā. Sekretārs saņēmis DV KV veltītus Ziemsvētku un Jaunā gada apsveikumus.

Saimniecības daļas vadītājs A. Sterns kārtojis DV KV lietas ar advokātu A. Semenovu. Paredzējis grāmatu Ievainotā dzīve izdot otrā iespiedumā.

A. Māliņš paskaidro, ka DV Kanadā 30 g. jubilejas svinībās viņš nebūs koncertu vadītājs, kā presē ziņots, bet gan organizētājs.

Priekšsēža vietnieks un kultūras daļas vadītājs E. Pulciņš paredzējis S. Spurdziņa slīdīšu izrādes turnīru ASV un Kanadā rīkot aprīlī vai martā. Kārto iecerētās filmas Vēl tā gribējās dzīvot lietas. Aprūpes daļas vadītājas Z. Masītes vietā, kas atrodas slimnīcā ar grūtu kaula lūzumu, viņš nokārtos divu piešķirto saiņu nosūtīšanu.

(Turpinājum 20. lp.)

Piedalieties DV LIELAJĀ LOTERIJĀ

Lozes var pieprasīt DV namā Toronto, 125 Broadview Ave.; pasta kods: 4M4 2E9.

Lielākielaimesti: ● AUTO ● CEĻOJUMS DIVĀM PERSONĀM ● KRĀSU TELEVĪZIJA ● FILMU KAMERA ● UN DAUDZI CITI VĒRTĪGI LAIMESTI

Izloze 1979. gada 5. maijā, DV namā

Nenokavējiet ložu iegādi!

Katra loze tikai 1 dolaru! Grāmatiņa (10) — 9 dol.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. G. 3. FEBRUĀRIS, 5. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevēja — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redakors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskas uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu izsludinā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

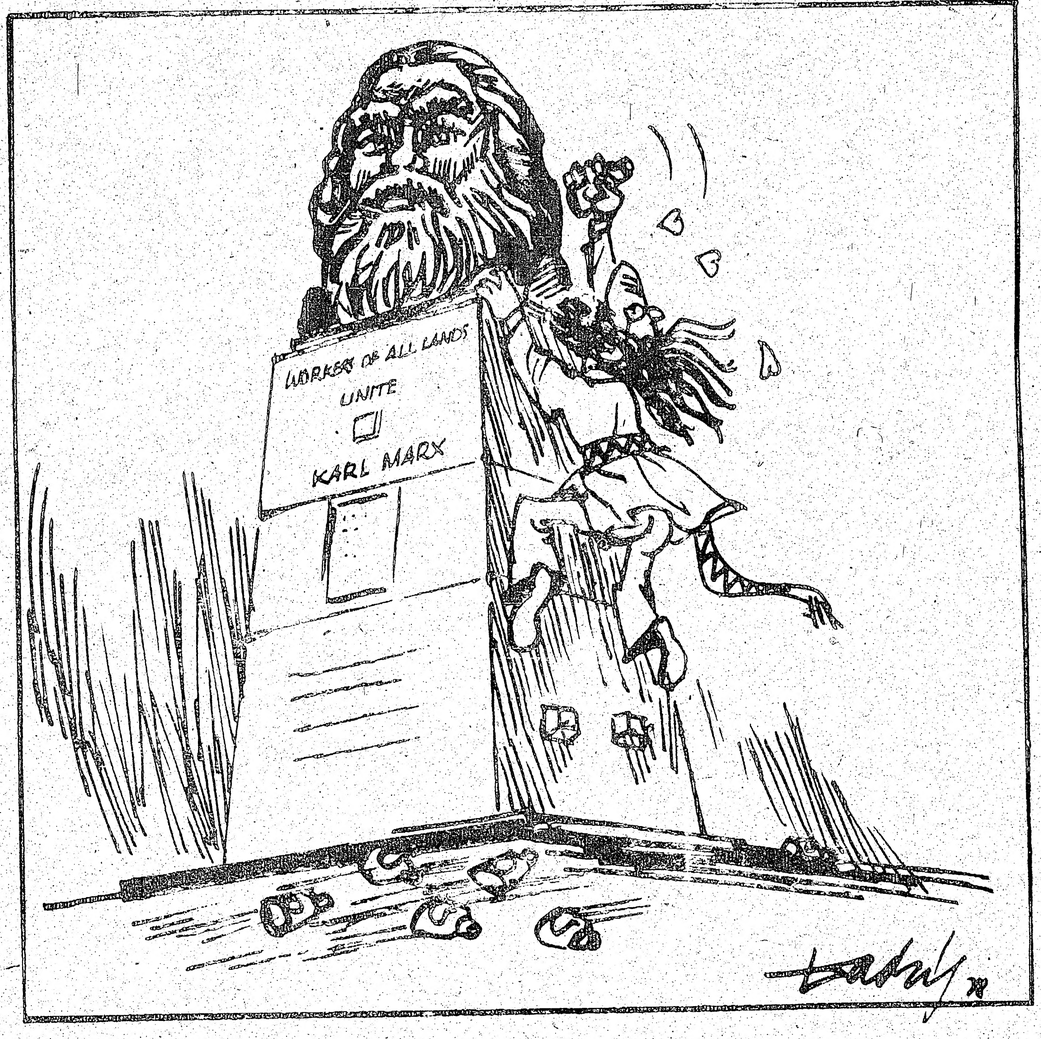

Jaunās pasaules cēlēji sūdzas, ka starp trimdas latviešiem atrodami pārāk maz patiesi iedvesmotu marksistu . . .

De facto, bet ne de jure

SOMIJAS ĀRLIETU MINISTRIJAS PASKAIDROJUMS BALTIJAS VALSTU JAUTĀJUMĀ

Kas attiecas uz Baltijas valstu iekļaušanu Padomju savienībā atzīšanu, tad Somijas valdības viedoklis ir līdzīgs tam, ko jau izteikusi Šveices valdība, atzīstot Igaunijas, Latvijas un Lietuvas iekļaušanu tikai de facto, bet ne de jure. Tādu paskaidrojumu 28. decembrī Helsinkos, Somijā, sniedza Somijas ārlietu ministrijas politiskā departamenta Austrumeiropas nod. vadītājs Ilmārs Tuomainens intervijā ar Austrālijas Latvieša redaktoru Emīlu Dēliņu. Pēdējais apmeklēja Helsinkus pētniecības ceļojumā, un viņa vizīti somu ārlietu ministrijā bija noorganizējusi Austrālijas vēstniecība Stokholmā, kas pārstāv Austrāliju arī Somijā.

E. Dēliņa saruna ar I. Tuomainenu notika viņa darba kabinetā, Somijas ārlietu ministrijā, Ritarikatu 2, un ilga 40 minūtes. Sarunas laikā I. Tuomainens plašāk paskaidroja Somijas ārpolitikas principus pēc 2. pasaules kara, norādot, ka Somijas nostāja Baltijas valstu jautājumā nekavē somiem uzturēt ar Baltijas valstīm sakarus kultūras, saimnieciskā vai sporta laukā. Tai pašā laikā viņš atgādināja, ka Somijas oficiālās attieksmes ar Padomju savienību tiek veidotas valstu līmenī, t.i. starp Helsinkiem un Maskavu, neskaņot atsevišķās Pad. Savienības republikas.

Sarunas laikā I. Tuomainens konsultēja arī Somijas parlamenta ārlietu komisijas sekretāru dep. Hisu, kas apliecināja I. Tuomainena izteiktā viedokļa pareizību.

KĀDS IR ŠVEICES VIEDOKLIS

Kas attiecas uz E. Dēliņa apmeklējumu Šveices ārlietu ministrijā Bernē 1976. gada 15. decembrī, toreiz saņemtajam mutvārdu apliecinājumam, ka Šveice neatzīst de jure Baltijas valstu iekļaušanu Padomju savienībā, tagad varam pievienot arī sekojošo rakstveida paskaidrojumu, ko 1978. gada 24. jūlijā parakstījis Šveices ārlietu ministrijas starptautisko tiesību departamenta vadītājs Dimons. Šis paskaidrojums ir šāds:

„Līdz Baltijas valstu aneksijai no Pad. savienības puses 1940. gada jūnijā Šveice uzturēja diplomātiskas attieksmes ar Igauniju, Latviju un Lietuvu. Sakarā ar apstākļu maiņu 1940. gada augustā, valdība deklarēja, ka mūsu Helsinkos rezidējošā sūtņa misija attieksmē uz Baltijas valstīm uzskatāma par izbeigtu. Tai pašā laikā tika slēgts mūsu ģenerālkonsulāts Rīgā, kā arī konsulāti Tallinā un Kauņā. Savā 1941. gada 4. februāra sēdē valdība nolēma oficiāli pārtraukt Baltijas valstu diplomātisko pārstāvju darbību Šveicē.

Pēc diplomātisko attieksmju nodibināšanas ar Pad. savienību, valdība 1946. gada 15. novembrī nolēma neatzīt Baltijas valstu aneksiju un pārņemt valdības pagaidu pārvaldē šo valstu vērtības un archīvus, kas atradās Šveicē. Šis lēmums, saskaņā ar starptautisko tiesību praksi, tomēr nekavēja Šveices interešu de facto aizstāvēšanu attiecīgajos apgabalos pret padomju valdību, kam tur piederēja faktiskā vara.

Bez augstāk pieminētā 1946. gada 15. novembra lēmuma Šveices valdība šai jautājumā nav pieņēmusi nekādu citu formālu lēmumu."

Ja nu tagad Somijas valdība deklarē, ka tās viedoklis ir tāds pats kā Šveicei, tad dotajos apstākļos tāda deklarācija uzskatāma par pozitīvu ieguvumu, noraidot līdz šim dažkārt dzirdētos apgalvojumus, it kā Somija būtu atzinusi de jure Baltijas valstu iekļaušanu Padomju savienībā.

Līdz ar to vienīgā rietumu valsts, kas šādu atzinumu ir devusi un to joprojām uztur spēkā, ir Jaunzēlande.

APMEKLĒJUMS HELSINKOS

Paklausot I. Tuomainena ieteikumam, E. Dēliņš Helsinku apmeklējuma laikā ieradās arī Somijas ārlietu ministrijas preses nodaļā, kuras vadītājs Jāko Bergkvists viņam sagādāja papildus materiālus attieksmē uz Somijas ārpolitiku, saimniecību un kultūras dzīvi. J. Bergkvists vizītes laikā izteica nožēlu, ka E. Dēliņš jau nākamajā dienā atstāj Helsinkus, apsolot kāda cita apmeklējuma laikā latviešu žurnālistam noorganizēt plašāku studiju ceļojumu pa Somiju.

Austrālijas Latvietis

Lasītāju vēstules

PIEŅĒMUMI VAI FAKTI?

Kad brīvās pasaules tautas (nevis vīri, kas ir dažu šo tautu valdību priekšgalā) un tūkstoši brīvībā izkļuvušie komūnisma bēgļi ar šausmām vēro jaunākos komūnistu panākumus — sarkanās Ķīnas valdības atzīšanu un Taivānas nodošanu komūnistiem, ir grūti izprotama A. Ķegumnieka optimistiskā sajūsma par mūsu cerību īstenošanos. Rodas jautājums, vai šīs cerības ir pamatotas, jeb vai tās ir dibinātas uz pieņēmumiem, ignorējot vēsturiskos faktus?

Vai mums ir pierādījumi, ka Pad. savienība ir ne tikai Amerikas, bet arī Ķīnas lielākais ienaidnieks? Kā tālajos austrumos notiks militāra konfrontācija? Vai ir garantija, ka stipra Ķīna būs miermīlīga un ka konfrontācijas gadījumā tā nostāsies sava vēsturiskā pretinieka Amerikas pusē? Pierādījumi rādā, ka Korejas un Vietnamas kara gadījumā tā bija pret Ameriku. Kā radies konstatējums, ka šīsdienas starptautiskie pārsteigumi ir radušies ātri? Niksona Ķīnas apmeklējums atvēra durvis rūpniecības magnātu plūdiem un kreiso politiķu ceļojumiem kā uz Meku. Viss tas pakāpeniski noveda līdz Ķīnas komūnistu uzvarai.

Viens fakts, ko mēs cenšamies ignorēt, ir, ka nedz Pad. savienība, nedz Ķīna nav atteikusies no sava mērķa — pasaules komūnisma. Šis fanātiskais mērķis ir viņu ciešākā saite, ko kādreizējās sīkās domstarpības nevar saraut. Amerikas un citu kapitālistisko valstu atteikšanās, varbūt arī nespēja palīdzēt veciem draugiem, pildot dotos solījumus, nespēj piesaistīt jaunus draugus.

Taivānas aizsardzības līguma laušana rāda, ka prezidenta Kārtera cilvēka tiesību doktrīna ir tikai tukši vārdi, pareizāk sakot. viņš atzīst tikai revolūcionāru un komūnistu atbalstītāju „cilvēka tiesības", un viņu atbrīvošanu no cietumiem brīvajās valstīts.

Ar Taivānas pamešanu savam liktenim viņš ne tikai iegrūdīs 17 milj. cilvēku komūnistu asinspirtī, bet arī atņems 800 miljoniem ķīniešu cerības reiz kļūt brīviem. Latviešu un citu bēgļu pienākums ir iestāties par Taivānas aizsardzības līguma uzturēšanu spēkā un protestēt pret Ķīnas komūnistu partijas stiprināšanu.

Marija Raiskuma Oklahomā

LAIKS SAUKT LIETAS ĪSTĀ VĀRDĀ

T. Kronbergs un māc. J. Šmits 18. novembra aktā Toronto aicināja „saukt lietas īstā vārdā. Pēc šī sarīkojuma izlasiju mūsu konsula Dr. E. Upenieka uzrunas pilnu tekstu. Biju vairāk nekā pārsteigts. Lasiju otru reizi. Tas pats!

Pazīstu Dr. E. Upenieku kā latvieti, katoli, kārtīgu dievkalpojumu apmeklētāju un rūpīgu ārstu. Kādreiz 18. novembra aktā Ītona auditorijā mums gadījās sēdēt blakus. Pēc aizkustinošā priekšnesuma, viens otra kaunēdamies, aizgriezušies noslaucījām asaras . . . Nesaprotu tagad teikto, ka okupētajā Latvijā nav komūnistu?

Kā bija 1940. gadā, kad Latvijā ienāca komūnisti? Starp tiem bija arī mūsu pašu latvieši. Kas viņus spieda būt par komūnistiem? Esmu viens no daudzajiem, kas 1940. un 1941. gadā iepazinies ar komūnistu metodēm. Tanīs ir ietvērtas visas pasaules iespējamās gudrības un viltības, kuŗās ievīlināti arī mūsu jaunie politiķi kā mušas zirnekļa tīklā.

„Mūsu bīstamākie ienaidnieki ir tie, kas mūs ignorē un ar mums nerunā. Kas sāk runāt, kaut pretī, ar tiem mēs tiekam galā!" To 1941. gadā teica augstāks politiskais komisārs pulkveža pakāpē Litenē.

Sakaru komitejā darbojas cilvēki, kas neguļ vodkas dvingā, bet seko katrai mūsu paustai domai „par" un „pret".

Nacionālpolitika nav sadarbošanās ar mūsu tautas apspiedējiem un viņu palīgiem, kādi radušies arī mūsu vidū. Dr. A. M. Šteins jautā: „Vai vienas nezāles dēļ lauksaimnieks tīro labības lauku iznīcinās?" Nē. labības lauku neiznīcināsim, bet būsim uzmanīgi, lai nezāles nesavairotos!

Neļausim nevienam novirzīties no mūsu nacionālpolitiskā cīņas lauka. Kas atstāj cīņas lauku, tas kļūst par „dezertieri". Laiks saukt lietas īstā vārdā!

St. Vasarājs Toronto

DEMOKRATISKĀS PRESES PATIESĀ SEJA

Paldies LA redakcijai par 30. decembrī publicēto Ligitas Galdiņas vēstuli, kas iespiesta Otavas Citizen 28. novembŗa izdevumā.

Jāpateicas Ligitai Galdiņai par viņas enerģisko rīcību un drosmi, pasakot skaidri un nepārprotami Otavas laikrakstam

(Turpinājums 4. lp.)

Vīru korim

Viesturs 25 gadi

Koŗu chronikā un latviešu sabiedrībā Viestura vārds ir pazīstams vairāk nekā 25 gadus. Jau 1951.g. diriģenta V. Lindes ierosmē Niagarā un Sv. Katrīnās apvienojās divas vīru koŗa vienības ar nosaukumu Viesturs. Tikai 1954. gada 12. dec., arī V. Lindes ierosmē, nodibinājās vīru koŗa Viesturs vienības Toronto, kas 24 vīru sastāvā uzsāka darbību diriģenta Viktora Rundāna vadībā.

Ka vienībā ir spēks, pierādīja apvienoto Viestura vienību pirmais koncerts Hamiltonā 1955.g. 16. aprīlī, kad trīs diriģentu — Jāņa Cīruļa, Voldemāra Lindes un Viktora Rundāna vadībā dziedāja 102 vīri. Tas ir arī lielākais skaits, kādā Viesturs jebkad ir dziedājis. Bez Niagaras un Toronto vienībām koncertā piedalījās arī vairāki atsevišķi dziedātāji no Hamiltonas, kas 1955. gada vasarā oficiāli pievienojās Viestura saimei, uzsākot rēgulāru darbību komponista Jāņa Cīruļa vadībā.

Tāds bija sākums Viestura Toronto vienībai un visu vienību kopdarbībai 1955.g. sākumā. Līdz ar diriģenta V. Lindes traģisko nāvi 1955.g. 14. augustā Niagaras vienība palika bez rēgulāra mūzikālā vadītāja. Gan J. Cīrulis un Im. Saksss, abi no Hamiltonas, pārmaiņus mēģināja vienību apmeklēt un dziesmas iestudēt, tomēr rezultāti vairs nebija tādi kā diriģentam dzīvojot uz vietas, un dziedātāji sāka izklīst. Tā 1956. gada kopējā koncertā, diriģējot J. Cīrulim un V. Rundānam, no Toronto piedalījās 35 dziedātāji, Niagaras — 25 un Hamiltonas — 12.

Sākot ar 1956. gadu, Toronto Viesturs tad arī paliek lielākā dziedātāju vienība un, kad 1958.g. decembrī vienības vadību pārņem diriģents Jānis Barušs, arī aktīvākā.

Ar 1958.g. atplaukst darbība arī Hamiltonas un Niagaras vienības. Pēc J. Cīruļa pārcelšanās uz Toronto, 1957. g. Hamiltonas vien. sāk vadīt kom. Imants Saksss. Niagaras vienības mūzikālo vadību uzņēmās Ludmilla Albertiņa. Tā 1959. gada kopējā koncertā Viesturs dzied trīs jauno diriģentu vadībā. Šāda trīsvienība un diriģentu kopdarbība sekmīgi turpinās līdz L. Albertiņas nāvei 1967. gadā. Pēc tam vadību Niagaras vienībā pārņem V. Rundāns, kuŗš tur pārcēlies uz dzīvi. 1968. gada gadskārtējo koncertu visu trīs vienību sastāvā Viesturs dzied pēdējo reizi, diriģējot V. Rundānam, Im. Saksam un J. Barušam. Šī paša gada rudenī Hamiltonas un Niagaras vienības rēgulāru darbību izbeidz, jo darbu maiņas vai pensionēšanās dēļ dziedātāju skaits vienībās ir tā samazinājies, ka tālāka darbība praktiski nav vairs iespējama.

O. Lazdiņš un O. Vīksne no Hamiltonas turpina dziedāšanu Toronto vienībā, rēgulāri braucot vairāk nekā 40 jūdzes ik nedēļu uz mēģinājumiem. Arī Niagarā, agrākā vienības priekšnieka A. Šteinbacha mudināti, pusducis vīru laiku pa laikam sanāk kopā un ar J. Baruša iedziedāto lenšu palīdzību sagatavo gadskārtējā koncerta programmu, vispirms mājas kārtībā, vēlāk braucot uz Toronto kopmēģinājumiem.

Gadskārtējo koncertu 1973. gadā Viesturs sagatavo un sniedz kopā ar Montrealas vīru kori Junda, diriģējot abu koŗu diriģentiem D. Vītolam un J. Barušam. Koncertu atskaņo Toronto un Montrealā. Nākošos divos gados — 1974. un 1975.g. koncertus sniedz kopīgi Viesturs, Junda un Kalamazū DV vīru koris, diriģējot D. Vītolam, R. Zuikam un J. Barušam. Koncertu atskaņo visus trīs koŗu pilsētās.

Viesturs piedalījies visos Kanadas un pēdējos piecos latviešu dziesmu svētkos ASV. Kā lielākais vīru koris Ziemeļamerikā Viesturs veido pamatu dziesma svētku vīru korim.

Latviešu Dziesmu svētku biedrība Kanadā un Amerikas Latviešu koŗu apvienība 1965.g. radīja ceļojošo balvu „Vairogs", ko dziesmu svētkos piešķir Ziemeļamerikas aktīvākajam latviešu korim. Viesturs šo balvu ir saņēmis divas reizes: 5. Latviešu Dziesmu svētkos Kanadā 1970.g. un 5. Latviešu Dziesmu svētkos ASV 1973. gadā.

25 gadu pastāvēšanas laikā Viesturs ir izdziedājies tuvienē un tālienē, gan patstāvīgos koncertos, gan arī atbalstot un kuplinot organizāciju sarīkojumus Kanadā un ASV. Ir bijušas reizes, kad ir dziedāts klausītāju pārpildītā zālē, un ir

(Turpinājums 18. lp.)

Kultūras dienu atklāšanā Kanadā Toronto latviešu ģimnazijas drāmas pulciņš Latviešu namā izrādīja Tijas Bangas 3 cēlienu komēdiju Septiņas vecmeitas režisora Hugo Miķelsona vadībā. Attēlā no kreisās Dace Ķuze, Astrīda Kalna, Mārtiņš Veinbergs, Ilze Ezergaile un Sandra Ķuze.
Foto: J. Liģers

Dziesmu Vairogs krustcelēs

Visus šos gadus Kalamazū latviešu saime varēja lepoties ar Arnolda Kalnāja jau Vācijā nodibināto jaukto kori Dziesmu Vairogs, kas bija ne vien vecākais, bet arī skaitliski viens no lielākajiem koŗiem trimdā. Ar diriģenta A. Kalnāja aiziešanu mūžībā 1975. gada pavasarī, koŗa darbība sašaurinājusies. Kalamazū aktīvi darbojas arī DV ansamblis Jāņa Zuikas vadībā, vīru koris Roberta Zuikas vadībā un meiteņu ansamblis Saulesmeitas Daces Galēnas vadībā. Viņa diriģē arī jaukto kori, kas nesen sācis darboties. Korī pašreiz 40 koristi, kas komplektējas galvenokārt no Dziesmu Vairoga dziedātājiem. Vairāki jauni dziedātāji pievienojušies arī no Gaŗezera.

Jaunā koŗa priekšnieks ir Ojārs Puriņš no Kalamazū un valdes locekļi: R. Dimante (vicepriekšsēde), R. Mežsēta (sekretāre), A. Žumburs (kasieris) un F. Zemītāne (biedrzine). Koŗa valde un diriģente aicina atbalstīt jauno dziesmu vienību, pieteicoties jauniem dziedātājiem visās balsīs. Mēģinājumi notiek trešdienu vakaros Latviešu biedrības namā, no pl. 19 — 21. Koris kopā ar Grand Rapidu latviešu kori gatavo pavasaŗa koncertus, programmā ietverot arī Gaŗezera Dziesmu dienu dziesmas.

Kādā situācijā atrodas Dziesmu Vairogs, pastāsta ilggadējā koŗa priekšniece Austra Austriņa: „Dziesmu Vairogs aktīvo dziedāšanu izbeidza jau pagājušā gada pavasarī, jo statūtos rakstīts, ka šī koŗa diriģents ir Arnolds Kalnājs. Pēc diriģenta nāves daļa koristu vēlējās dziedāšanu pārtraukt tūlīt, bet daļa domāja, ka tā nebūtu bijusi Arnolda Kalnāja vēlēšanās. Koris tikai īpašos gadījumos turpināja dziedāt, kā bērēs, godībās u.c. koristu — Jāņa Avotiņa, Veltas un Daces Galēnas vadībā. Piemināma ciešā sadarbība, kas izveidojās ar Grand Rapidu latviešu kori un tā diriģentu Robertu Zuiku, kopā nodziedot Emīļa Dārziņa, Jāņa Norviļa darbu koncertus un piemiņas koncertus aizsaulē aizgājušajam diriģentam Arnoldam Kalnājam. Dziesmu Vairogs arī piedalījās dziesmu svētkos Bostonā.

A. Austriņa vēl paskaidroja, ka Dziesmu Vairogs ir inkorporēta vienība un pastāvēs, kamēr būs iespiesti visi Arnolda Kalnāja darbi. Jau iespiestas viņa kantātes jauktam korim ar solistiem un ērģelēm — Cik jauki, cik skaisti. Iespiešanai vēl sagatavoti trīs atsevišķi izdevumi: klavierēm — Impresijas, ērģelēm — Scerzo, kā arī solo dziesmas un dueti..

V. Bokis

Rokas grāmata rakstniekiem, dzejniekiem, literātūras un mākslas vērtētājiem, kritiķiem, recenzentiem, valodniekiem, redaktoriem, žurnālistiem, skolotājiem un katram, kas vēlas mācīties un izprast literārus un mākslas darbus.

EDGARS SŪNA

IZTEIKSMES IESPĒJAS

Stila līdzekļu analize

Grāmatai 540 lappuses. Tā iespiesta tikai 300 eksemplāros. Grāmatas cena: ASV $15 plūs 1 dol. sūtīšanai. Citās zemēs— attiecīga pretvērtība. Grāmata dabūjama pie generālkomisionāra **Leona Rumaka, 27 Miller Place, Hempstead, N.Y. 11550, U.S.A.** vai vietējā grāmatnīcā/grāmatu galdā.

Grāmatai jābūt katrā mājas, skolas un organizācijas bibliotēkā. Tā ir pirmā sava veida grāmata ne tikai trimdā, bet latviešu grāmatniecībā vispār. Tā rakstīta viegli saprotamā stilā.

A. Kārkliņa turneja beigusies

Pēc četriem gadiem Andris Kārkliņš (Andrēs el Leton) atkal apmeklēja Kanadu, šoreiz savā turnejā koncertējot Londonā, Hamiltonā, Toronto, Montrealā un Otavā.

Pirmais koncerts notika 12. janvārī Londonā, DV nodaļas izkārtojumā un I. Bērziņas vadībā. Programmas pirmajā daļā dzirdējām piecas spāņu flamenko dziesmas, vienu ar vārdiem. Otrā daļā Andris nevarēja dziedāt programmā paredzētās latviešu dziesmas balss aizsmakuma dēļ. To vietā viņš atskaņoja savu kompoziciju Rīgas končerto, kas ilga 35 minūtes, publiskā priekšnesumā tikai otru reizi. Andris vēl nodziedāja lībiešu dziesmu — Visas meitas no man bēge un piedevai Ulža Graša kompoziciju Mīlestība, ar Rūdolfa Blaumaņa vārdiem. Apmeklētāji par priekšnesumu bija sajūsmināti. Daudzas viņa skaņu plates izpirka. Pēc koncerta bija atspirdzinājumi ar cienastu, par ko rūpējās rīkotāji.

Nākamajā vakarā, 13. janvārī, Andris Kārkliņš koncertēja Hamiltonas daudzkultūru centrā, arī DV nodaļas izkārtojumā. Gaismotājs bija Imants Ķipis. Tā kā Andŗa balss bija kaut cik uzlabojusies, viņš programmas pirmajā daļā savas ģitaras pavadījumā atskaņoja 7 latviešu dziesmas, arī 3 paša komponētas un ar saviem vārdiem — Vasaras dziesma, Vaidelotis mūžībā, veltījums Raimondam Paulam un Ganiņa šūpļa dziesma, ko bija veltījis Annai Brigaderei. Viņš atskaņoja arī vienu savu dziesmu, veltītu dziesmu svētku simtgadei — Lidojošā polka. Otrā daļā bija spāņu flamenko mūzika ar 4 dziedātiem pantiem spāņu valodā un viena piedeva. Pēc koncerta bija rīkota balle ar Imanta Ķipja mūziku.

Svētdien, 14. janvārī, Toronto tautieši pulcējās Andŗa Kārkliņa pēcpusdienā DV namā. Šo koncertu bija izkārtojusi Monika Jonāne. Vanadzes E. Volmere un V. Bebre bija rūpējušās par bagātīgu brufeti. Bija dabūjami arī „Andrēs el Leton oriģinālDzēriens", ko apmeklētāji pirmo reizi baudīja viņa koncertā pirms četriem gadiem Romas pagrabiņā. Programmas pirmajā daļā bija latviešu mūzika — 8 dziesmas ar dziedāšanu, otrā — spāņu flamenko mūzika, piedevām vēl atskaņojot vienu spāņu flamenko dziesmu, dziedot spāniski.

No Toronto Andris Kārkliņš devās koncertēt 20. janvārī Montrealā un 21. janvārī Otavā. Turnejai beidzoties, viņš atgriezās savā pašreizējā dzīves vietā Ņujorkā.

B. Š-K.

Spriedums sagaidāms martā

LAIKRAKSTS LATVIJA 27. JANVĀRA NUMURĀ PAR VIKTORA ARĀJA PRĀVU HAMBURGĀ RAKSTA:

Kopš 1977. gada 7. jūlija Hamburgas zemes zvērināto tiesas 7. kamera tiesā Viktoru Arāju. Apsūdzētā veselības stāvokļa dēļ sēdes parasti notiek tikai trīs reizes nedēļā ik pa otrai stundām. Jau vairākus mēnešus tiesa gatavojas kādam jaunam NS procesam, un tā tagad sēdes notiek retāk. Līdz šim bijušas 126 sēdes.

Liels bija Arāja satraukums pag. gada oktobrī, kad viņš uzzināja, ka Bajāra prāva Libekā atlikta uz nenoteiktu laiku. 11. oktobrī uz to reaģēja tiesas priekšsēdis Dr. Vāgners: „Kamēr mūsu priekšā neatrodas nekādi jauni Arāja izmeklēšanas rezultāti, mēs nekādas konsekvences nevaram vilkt." Tiesas ārste Dr. Lēmanē tomēr neuzskata, ka Arājs nebūtu spējīgs sekot tiesas gaitai.

Pašlaik par uzbrukumiem Arājam gādājis vācu žurnāls „Der Spiegel", kurš pag. gada 25. decembra numurā ievietojis rakstu par Arāju. Vācu žurnālists sēdēs bija klāt tikai divas reizes un tā, varbūt, izskaidrojamas viņa pielaistās kļūdas. Arājs nekad nav bijis latviešu drošības policijas vadītājs, kā tas rakstīts „Der Spiegel". Tāds gan visu vācu laiku bija pag. gada 28. janvārī Kaiserslauternā mirušais Herberts Teidemanis, kura liecības tiesa nolasīja 18. decembrī. Arājs pats vairāk apvainojies, ka rakstā viņš nosaukts par SS-Obersturmbannführeru. „Man ar SS un SD nebija nekā kopīga." 2. janvāra sēdē teica Arājs, „biju, tāpat kā pārējie leģionāri, Waffen-SS". Viņš esot bijis tikai Sturmbannführers. Apsūdzības rakstā Arājs arī minēts kā SS-Sturmbannführers. Sēdē Arājs pieteica, ka viņš „Der Spiegel" sūdzēs tiesā par nelaivas celšanu. Rakstā pielaistas arī vēl dažas citas kļūdas.

Arājs 2. janvāra sēdē vēlreiz noraidīja arī apsūdzību: „Viss tas noiek krievu uzdevumā. Mēs taču visi zinām, kas tiek spēlēts, 1948. un 1949. g. rietumos nebija tik daudz komūnistu, tāpēc man nekā nevarēja pierādīt. Tagad komūnisti ir visur un pēkšņi liecinieki zina visu. Tas ir baigi. Toreiz mani pratināja žīdi, bet vēlāk atlaida, jo nekā nevarēja pierādīt. Mani pratināja ekrinēšanas komisija, pratināja angļi, tad CIC."

Minētajos gados Arāju Braunšveigā pratināja angļu tiesa, bet bez lēmuma atbrīvoja. Atlaišanas dokumentus parakstījis kāds angļu pulkvedis.

Arājs bieži sēdēs atkārto, ka viņam bijusi pakļauta tikai vienības saimniecību. Par šaušanām esot uzzinājis tikai pēc kara, kam grūti ticēt. Tā, piem., 13. oktobra sēdē Arājs teica: „Aiz ērtības vācieši pavēlēja viņu darīt, teica, lai dara Arāja vienība, kāpēc jādara mums. Man nezinot, lika maniem vīriem to darīt. Es biju tikai aprūpei, apmācībām, pārvaldei. Ar šiem uzdevumiem pagāja daudz laika. Man nebūtu arī bijis laika piedalīties akcijās. No procesa tagad uzzinu 80 proc. vairāk nekā zināju Rīgā." 18. sept. Arājs sacīja, ka „mūsu mērķis bija brīva tēvzeme. Es vienmēr esmu bijis pret nacistiem".

Lai pratinātu lieciniekus, tiesa divas reizes bija Izraēlā, reizi Kanadā un nupat 20. janvārī atgriezās no otra brauciena uz Rīgu. Liecināts arī Hamburgā un liecības smagi apslogo Arāju.

Interesanti ir tiesas piedzīvojumi Rīgā. Tā, runājot par pirmo braucienu, pag. gada 22. septembra sēdē tiesas priekšsēdis Dr. Vāgners pastāstīja, kāds ir krievu sociālisms. Tiesneši Rīgā sūdzējušies, ka novietoti vairāki vienā istabā. Prokurors Žukovs uz to atbildējis, ka viņš zinot rietumu tiesnešu vēlēšanos gulēt atsevišķā istabā, bet tas neesot iespējams. Uzzinājis, ka arī tiesas priekšsēdim jādala istaba ar citiem, Žukovs pateicis, ka tas nu neiet, tas nav pielaižams . . .

23. oktobra sēdē lasīja Jēkaba Kalniņa liecību, kura nodota 14. jūnijā Rīgā. Kalniņš liecinājis, ka krievi viņu iefiltrējuši par spiegu Arāja vienībā. Iepriekš brīdināts, ka pavēlu neizpildīšanas gadījumā pēc kara sodīšot ar 25 gadiem. Tiešām, Kalniņš saņēmis 25 gadu sodu, no kura izcietis 17 gadus. No visiem lieciniekiem Rīgā Kalniņš ir vienīgais, kurš izcietis lielāko soda laiku. Tas notiek tāpēc, ka Kalniņš nav ievērojis krievu norādījumus, bet darījis visu līdz, ko darījusi Arāja vienība.

Rīgā 16. jūnijā pratināts Ernests Kārkliņš, kura liecību lasīja 20. septembrī. Kārkliņš strādājis drošības policijā Rīgā, vēlāk Ogrē un Gulbenē, kur meklēti un apcietināti komūnisti. Apcietināto liebas izmeklējis Kārkliņš. Pēc kara Kārkliņš nav sodīts un tagad, kā 12. janvāra sēdē teica tiesas priekšsēdis Dr. Vāgners, dzīvo Rīgā un „ne slikti". Varam iedomāties, kādā iestādē Kārkliņš strādājis pēc kara. To apstiprina arī tas, ka no visiem 11 Rīgā pratinātajiem lieciniekiem Kārkliņš bijis viselegantāk apģērbies un pēc pratināšanas, prokurors viņu sirsnīgi apsveicis.

Arājs 15. oktobrī stāstījis, ka viņa rīcībā Rīgā autobusi neesot bijuši. „Tajā laikā Rīgā nebija arī taksīšu," teica Arājs. Dr. Vāgners atbildēja: „Arī tagad Rīgā grūti dabūt taksīšus."

Vācu likums paredz, ka liecinieks var atteikties liecināt savā dzīves vietā, ja viņš grib iorasties uz pratināšanu tiesas sēdē. Šādu vēlēšanos Rīgā izteikuši trīs lieciniekl, arī J. Kalniņš, bet, kad 6. oktobrī bija jāierodas Hamburgā, neatbrauca neviens. Dažas dienas vēlāk krievu ārlietu ministrija paziņoja vācu sūtniecībai Maskavā, ka visi lieciniekl „saslimuši". Visiem tiesas rādē bija skaidrs, ka tā ir „politiska slimība", ka krievi baidās lieciniekus izlaist uz Hamburgu. Pazīstamais NS procesu advokāts Dr. Egerts pat tiesai ieteica protokolēt viņa teikto, ka ārlietu ministrija melo, un šo protokolu nosūtīt uz Maskavu. „Mēs negribam taisīt politiku to lai dara politiķi, tāpēc jābūt drosmei par melošanu krieviem pateikt acīs." Tiesa tomēr atteicās protokolu sūtīt uz Maskavu. To pamatoja tiesas priekšsēdis Dr. Vāgners: „Mēs Rīgā varējām netraucēti pratināt lieciniekus, tagad stāvoklis varētu grozīties."

Decembra beigās tiesa saņēma atļauju un 13. janvārī izbrauca uz Rīgu, lai tur pratinātu lieciniekus, kurus neizlaida uz Hamburgu. Šoreiz līdzi brauca arī Dr. Egerts, kuram pagājušā gadā krievi nedeva vīzu iebraukšanai.

9. oktobrī sēdē tiesas priekšsēdis Dr. Vāgners paskaidroja: „Hamburgas tiesai Rīgā nebūs iespaids, ka Arāja prāvu iztaisa par politisku lietu, bet tāds palicis Libekas tiesai Bajāra prāvā."

Liecinieki bieži nonāk pretrunās, tāpēc no 3. līdz 10. janvārim tiesa bija Toronto, kur pratināja divus latviešus, lai pārbaudītu kādas žīdietes liecības ticamību.

Tiesu nopietni nodarbina jautājums ,vai Arāja sieva nav žīdiete. Arājs pats apgalvo, ka to nezinot, bet tam arī neticot. Tiesai, kā priekšsēdis Dr. Vāgners teica 20. un 23. oktobrī, esot vairāk iemesli tā domāt. Starp citu, piem., Arāja dzīve trīsdesmitajos gados joprojām vēl neskaidra, bez tam Arāja sieva atteicās liecināt, lai gan bija atbraukusi uz sēdi Hamburgā.

Process pamazām tuvojas beigām un sprieduma pasludināšana sagaidāma marta otrā pusē. Paredzēts Hemburgā vēl pratināt divus lieciniekus, bet tam jānolasa Izraēlas, Kanadas un Rīgas otrā brauciena pratināšanas protokoli, lai tad vārdu dotu prokuroram un aizstāvjiem. Pēc atbraukšanas no Rīgas tiesa grib prāvas gaitu pasteidzināt un sēdes atkal paredzētas trīs reizes nedēļā.

Teodors Varkulis

Milvoku skauti un gaidas atceras bijušos cīnītājus. Augšējā attēlā 7. janvāra eglītes sarīkojumā Milvoku latv. namā. Vakara norisi vadīja Milvoku skautu vienības priekšnieks U. Muižnieks, bet svecītes iededza vecais latviešu strēlnieks V. Bergis (priekšā, tumšā uzvalkā). Latviešu karavīru piemiņai veltītu runu teica Juris Klaustiņš. Fragmentus no A. Grīna Dvēseļu putenis lasīja skauti Artūrs Kore un Roberts Rozīte. Pa kreisi Jersikas skautu novada pārstāvis A. Mundeciems. Apakšējā attēlā S. Belkovskis (pa kreisi) un R. Čaks ar saņemtajām balvām.
Foto: V. Jaunkalnietis

Lasītāju vēstules

(Turpinājums no 2. lp.)

par noklusēto latviešu demonstrāciju pie padomju sūtniecības 18. novembrī. Publicētā vēstule ir ļoti svarīga, liekas, arī vienīgā satura ziņā, kas publicēta galvaspilsētas laikrakstā.

Nožēlojama ir Otavas laikraksta taisnošanās par noklusēto demonstrāciju, bet tikpat nožēlojami minētais laikraksts atklāj savu patieso seju, jo, vai tad citādi tas izlaistu no L. Galdiņas vēstules to daļu, kurā bija teikts, ka latviešiem arī ir savs holokosts. No tā, kaut vai negribot, jāsecina, ka rietumu presei ir divi pavisam dažādi mēri par noziegumiem.

Ir svarīgi, ja ir cilvēki, kas saredz patiesību, nebaidās par to rakstīt. Ligitas Galdiņas publicitāte kanadiešu laikrakstā ir vairāk vērta nekā svinīgos aktos teiktās runas vai rīkotās balles. Apspiestais izmisīgi cīnās, lai vaļas nokratītu. Lai tiek izlietots viss iespējamais, lai viņiem palīdzētu, ir cits jautājums.

J. Vecozols Kanadā

PALDIES KONSULAM

Paldies Latvijas goda konsulam Toronto Dr. E. Upeniekam par atklātu vārdu pagājušā gada 18. novembra aktā. Ar pārliecību varu teikt, ka okupētajā Latvijā nav komūnistu. Tie visi ir karjēristi. Savai karjērai un saviem personiskiem labumiem tie upurē tautu un tās intereses. Savus ķiparus mūsu tēvzemes okupanti apgādājuši ar politisku varu, privilēģētu stāvokli, augstiem amatiem, lieliem ienākumiem, labiem dzīvokļiem un speciāliem veikaliem, kur visādu preču diezgan, un kur viņu sievām nav jāstāv rindā. Viņiem klājas labi, un saviem personiskajiem labumiem tie upurē un izsūc savu tautu.

Šos ķiparus nosaukt par idejiskiem komūnistiem viņiem ir pagodinājums. Kaut arī neatzīstam komūnistu politisko darbu, taču redzam daudz piemēru, ka katrā tautā ir komūnisti, kas cīnās par savas tautas tiesībām un interesēm. Tādus komūnistus mēs redzam Dienvidslavijā, Italijā, Rumānijā, redzējām Čechoslovakijā un Polijā. Tie nostājās uz savām kājām unpacēla balsi pret krievu virskundzību. Tāda komūnistu grupa bija radusies arī Latvijā Berklāva vadībā, bet okupanti viņus ātri nolikvidēja un to vietā ielika ķiparus Pelši, Vosu un citus.

Latvijā latviešiem nav komūnistu, bet tikai karjēristi, Maskavai paklausīgi kalpi un pašlabuma meklētāji.

Latgalietis Toronto

DŪMOS MŪSU NĀKOTNE

Ir atklāts visiespaidīgākais ierocis pasaules miera saglabāšanai. Lūk, ko teicis Leonīds Brežņevs ASV senātoriem: „Ja kāds no jums smēķē, sēdiet manā tuvumā un smēķējiet nepārtraukti." (Te Grand Rapids Press, 17. janv.)

Ja senātori būtu visi kā viens pateikuši — „nekuraščij" — tad, droši vien, Leonīds būtu parakstījis vai simt līgumu. Taču vēl jau viss nav pagalam: mūsu veikalniekiem lielas izredzes uzdāvināt Kremļa galvai Amerikas krogu un pīpētavu kondensētos dūmus, un pēc tam līgt līgumus par šķidrā vai sausā amonjaka piegādi, kā to dara Occidental ellas sabiedrība.

Žēl būtu, ja dūmu dēļ izceltos „krusta kari", kā tas bija piparu un kanēļa dēļ, un nebūtu labi, ja būtu jādzied kā Abramam Blaumaņa Zaglos: „Bet tie ļaudes zog bez galem, kur tik var pa malu malem."

Vai nebūtu gudri nodibināt kādu biedrību dūmu savākšanai Leonīdam?

Bijciemiešu Jēkaups
Grand Rapidos

Latviešu sporta apvienības kongress

Latviešu sporta apvienības Kanadā gadskārtējā kongresā 7. janvārī Toronto Latviešu namā piedalījās 30 sportisti un sporta darbinieki. Kongresa galvenais darbs bija veltīts atskatam uz padarīto un turpmākai darbībai. Kongresa laikā notika arī sportistu un sporta darbinieku apbalvošana. Kongresu vadīja A. Dzilna, protokolēja Ž. Zentiņš un O. Zvirgzdgrauds.

Nozaru vadītāju un sporta kopu ziņojumi rādīja, ka ritējusi rosīga sporta dzīve. Dažas nozares — volejbols, šaušana, golfs, novuss, peldēšana — bijušas ļoti aktīvas, bet basketbola darbība varējusi būt aktīvāka. Baltiešu sacensības bijušas interesantas, sevišķi basketbola un volejbola izlašu sacīkstes Baltijas valstu neatkarības 60 gadu atcerē.

Pirmais LSAK goda biedrs Žanis Zentiņš

Kongresā izskanēja vēlēšanās, lai nākotnē īpašu vērību veltītu jaunatnei. Grūtības sagādā sporta treneru un līdzekļu jautājums. Nolēma, ka nākotnē jāreģistrē ikviens sportists, neatkarīgi no vecuma, ja tas piedalās latviešu sporta sacīkstēs, piem. peldēšanā un jaunatnes vieglatlētikas sacīkstēs, nosakot, ka reģistrēšanās maksa jāsāk kārtot, sākot ar 16 gadu vecumu, bet jaunākos jāreģistrē latviešu sporta saimē bez maksājumiem, tādā kārtā dodot arī pareizu ainu par patieso sportistu skaitu Kanadā.

Kongresā apbalvoja aizvadītā gada sekmīgākos sportistus, sporta darbiņekus un labvēļus, to starpā LNAK valdes priekšsēdi T. Kronbergu par latviešu sporta dzīves atbalstīšanu. Ar jubilejas medaļām apbalvoja: peldēšanā Dagmaru Pļaviņu, Aldi Vāgneru, Dainu Vāgneri un Mārtiņu Gaidi; basketbolā jaunatnei apbalvoja Andri Zarinu. No senioriem balvas saņēma Džefs Skots, futbolā Jānis Vilmanis un Juris Kudrašovs, golfā Vija Grimba, Anatolijs Litaunieks, no jaunješiem Māris Martinsons, mazkalibra šaušanā Pēteris Grauds, māla baložu šaušanā Valentīns Krauklis, pistoļu šaušanā Varis Smiltnieks, senioru sacensībās šaušanā Oskars Zvirgzdgrauds, slēpēšanā vīriešiem Jānis Verners jr., sievietēm Vija Kraukle, volejbolā jauniešiem Markus Grundmanis un Vilis Ozols, jaunietēm Astrīda Kalna un Līsa Preisa, vīriešiem Jānis Vilmanis, sievietēm Karina Simsona, vieglatlētikā — sievietēm Astrīda Kaņķe, jauniešiem Andris Miķelsons, vīriešiem Māris Zeltkalns, vecvieglatlētiem A. Tīcmanis, E. Purgalis, A. Zaķis (visi Kanadas rekordisti); novusā — Pauls Kalniņš. A. Tīruma balvu par Sidrabenes sporta laukuma apkopšanu atkal saņēma Eriks Blūms.

Īpašu pagodinājumu saņēma LSAK dibinātājs un ilggadējais sporta darbinieks Ž. Zentiņš, uzņemot viņu kā pirmo LSAK goda biedru.

Goda diplomus saņēma ilggadējie sporta darbinieki un labvēļi, neietilpinot apbalvojamo grupā LSPBP Lielās nozīmes īpašniekus. Goda diplomus saņēma Pauls Švānbergs, Olģerts Kurcigs, Valdis Kalacis, Romāns Auptmanis, Judīte Vāgnere, N. Brasliņš, Laimonis Grundulis un Leo Tobi.

Kongress pateicās LSAK valdei par sekmīgo darbu, kongresa vadītājam A. Dzilnam par raito kongresa vadību un Hildai Auptmanei un Austrai Dzilnai par bagāto kafijas galdu.

Žanis Zentiņš

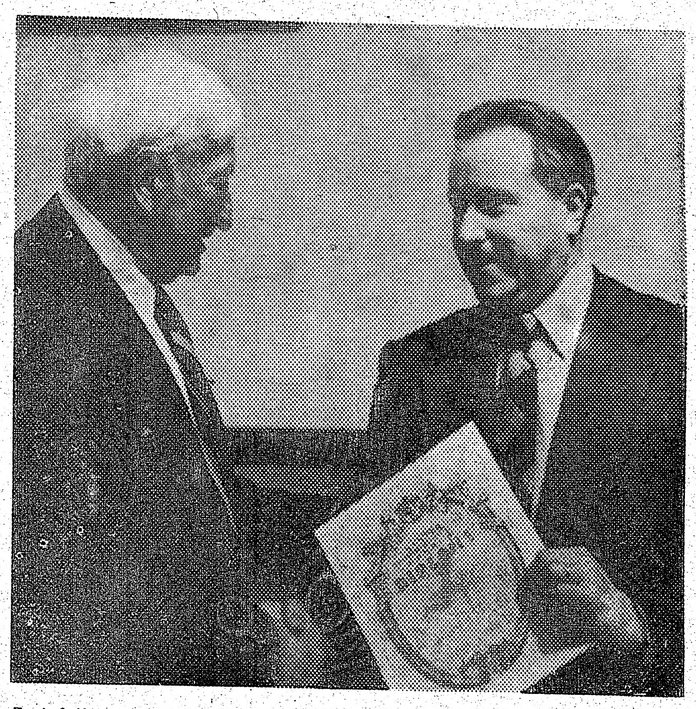

Latviešu sporta apvienības Kanadā 28. sporta kongress sanāca Toronto, kurā apbalvoja arī sportistus un sporta darbiniekus. Attēlā LSAK valdes priekšsēdis A. Tīcmanis (pa kreisi) pasniedz diplomu Olģertam Kurcigam par darbu volejbolistu trenēšanā un ilgu darbu šinī sporta nozarē. Vēlāk arī pats latviešu sporta dzīves vadītājs Kanadā A. Tīcmanis saņēma apbalvojumu par uzvarām un jaunu Kanadas rekordu sacensībās ASV: diskā, veserī, svara celšanā un pieccīņā senioru sacensībās.

Foto: J. Liģers

Indes šāvēju tvarstīšana

UZMANĪBAS CENTRĀ BULGĀRU TRIMDAS ORGANIZĀCIJAS

Bulgāru rakstnieka Markova nāves cēloņu izmeklēšana atmodinājusi britu presē plašu interesi par politiskajām slepkavībām. Markova saindētājus britu policija meklējusi kontinenta zemēs, un pēdu dzīšanā sevišķi aktīvi piedalījusies vācu policija. Taču no tā, kas līdz šim rakstīts presē, izriet, ka pagaidām atklājušās tikai plaisas bulgāru emigrācijā Eiropā. Policija piegriezusi vērību trim bulgāru trimdas organizācijām, kas cita citu apsūdz sadarbībā ar Bulgārijas slepeno dienestu un līdzdalībā atentātos pret bulgāru žurnālistiem.

Minētas divas no šām organizācijām — bulgāru sociāldemokratu partija trimdā ar sēdekli Vīnē un sociāldemokratu ūnija, kas darbojas Minchenē ar atsevišķām grupām Freiburgā un citās Dienvidvācijas vietās. Vīnē sociāldemokratu partijas vadītājs Stefans Tobakovs pirms Ziemsvētkiem bija rīkojis preses konferenci, kurā apsūdzējis sociāldemokratu ūniju, ka tā esot segorganizācija Bulgārijas slepenam dienestam, tās aizsegā bulgāru čekisti rīkojot atentātus pret komūnistu režīma pretiniekiem trimdā. Tobakovs vēl apgalvojis, ka arī pret viņu bijis nodomāts līdzīgs uzbrukums kā pret Markovu. Sociāldemokratu ūnija šos Tobakova apgalvojumus apzīmējusi par nieķiem.

Vācu policija pirms Ziemsvētkiem nopratinājusi četrus no sociāldemokratu ūnijas locekļiem Freiburgā. Viens no viņiem, pēc amata taksametra vadītājs, stāstījis, ka viņam 1977. gada decembrī piedāvāti 10.000 vācu marku par Tobakova sagūstīšanu. Viņš piedāvājumu neesot izpildījis, bet tūlīt ziņojis policijai. Kāds cits bulgārs, kas saistīts ar sociāldemokratu ūniju, šo stāstu apstiprinājis un stāstījis, ka arī pret bulgāru žurnālistu Vladimiru Kostovu bijis paredzēts uzbrukums. Kostovu ievainoja ar indes kapsulu pagājušā gada 24. augustā Parīzē, kad viņš atstāja Triumfa arkas pazemja staciju. Kostovs, ievietots slimnīcā, palika dzīvs. Ārsti konstatējuši, ka viņa organisms spējis attīstīt pietiekamu pretindes daudzumu, kas Markova saindēšanas gadījumā nav noticis.

Pēc Kostova apraksta policija lika uzzīmēt uzbrucēja attēlu un sakarā ar to pratināja kādu bulgāru ārstu, kas dzīvo Veisenburgā. Dienvidvācijā, un strādā Minchenes slimnīcā. Viņš stāstījis policijai grūti ticamu stāstu, ka viņam pagājušajā vasarā uzbrukuši divi bulgāru aģenti un viņu saindējuši, pēc kam viņš esot atguvis samaņu Parīzē. Nedēļu vēlāk noticis uzbrukums Kostovam. Skotlendjarda pārstāvji pratinājuši ārstu 7 stundas un līdz šim nav ziņojuši atklātībai viņa vārdu. Pēc pratināšanas ārsts atstājis darbu slimnīcā un pazudis.

Trešā bulgāru organizācija ir Bulgārijas atbrīvošanas kustība, kuru vada Borislavs Bajševs, kas stāstījis britu laikraksta Guardian pārstāvim, ka viņš zinot, kas noslepkavojis rakstnieku Markovu, bet atklāšot to tikai policijai. Policija līdz šim viņu neesot pratinājusi. Šajos notikumos iejauktās bulgāru organizācijas nodarbojas ar trimdiniekiem parastu savstarpēju apkaļošanos. Turpretim, ja dažkārt vajaga kāda bulgāru pārstāvja kopējam trimdinieku politiskajam darbam, tad nav atrodama neviena ieinteresēta bulgāru organizācija. Tālākā policijas izmeklēšana, cerams, noskaidros, vai bulgāru organizāciju savstarpējā apsūdzēšanās radusies no raksturīgajām trimdas „kaitēm", var arī tiešām kāda no tām padarīta par aizsegu Bulgārijas slepenā dienesta aktivitātēm.

Indi, ar ko bija saindēts rakstnieks Markovs, izmeklēja britu flotes ķīmiskā laboratorija Portondaunā. Par izmeklēšanas rezultātiem tiesā ziņoja Dr. Dāvids Gols. Lietotā inde esot organiska, izgatavota no rīcineļļas auga sēklām. Tā esot divkārt iedarbīgāka par kobras indi un pēc iedarbošanās ķermenī neatstājot pēdas. Portondaunas laboratorijā ar to saindēta cūka, kas nobeigusies pēc 25 stundām. Eksperimentus ar šo indi izdarot Čehoslovakijā un Ungārijā.

L.A.

DZIESMU DRAUGI!

Laipni lūdzam jūs apmeklēt

VIRU KORA

Viesturs

TORONTO

25 GADU DARBA ATCERES

KONCERTU

SESTDIEN, 1979 .G. 10. FEBRUĀRĪ, PLKST 7 VAKARĀ

Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W. (pie Dundas)

Diriģents: JĀNIS BARUŠS — Pianists: PĒTERIS ZARIŅŠ

Pēc koncerta — saviesīga dzīve. RUNČU mūzika

Ieejas maksa: kopbiļete koncertam un dejai— $9.00; koncertam vien — 4.50; dejai — $6.00.

Jauniešiem līdz 18 gadiem ieeja koncertā brīva.

Biļetes iepriekšpārdošanā pie koristiem.

Galdiņi pasūtināmi pie A. Budžes kundzes, tel. 653-7605.

VIESTURIEŠI

Pirmā jaunatnes nometne Brazilijā

Jāsaka, ka ar jaunatnes nometnes rīkošanu Brazilijā gāja visai raizi. Dienvidamerikas jaunatnes apvienība to bija iecerējusi rīkot vecajā latviešu baptistu kolonijā Palmā, lai apliecinātu, ka visi senie notikumi, kas saistīti ar tik dažādām atmiņām, ir aizmirsti un mūsu jaunieši, godinot pirmos Palmas un Vārpas iecelotājus, grib kopīgi ar viņu bērniem un mazbērniem lūgt Dievu, spodrināt latviešu valodu un izcilu mūsu zinātnieku sniegumā saskatīt mūsu tautas kultūras mantojumu. Diemžēl, iecere neīstenojās, jo nezināmu iemeslu dēļ Latviešu baptistu draudžu apvienības priekšsēdis māc. Tīss krasi nostājās pret jaunatnes nometnes rīkošanu Palmas nometnes ēkās, kas celtas par Amerikas baptistu līdzekļiem un kuŗu pārzinis jau bija saņēmis iemaksu par telpu lietošanu.

Bija valodas, ka jaunatnes nometni nevar rīkot „svētā vietā", jo jaunieši smēķējot, lietojot alkoholu (nometnes noteikumos gan cieši noteikts, ka alkoholiskus dzērienus nometnē aizliegts ienest, turēt vai lietāt). Tāpat dziedāšot nepiedienīgas dziesmas, domātas tautasdziesmas. Lieta beidzās ar to, ka Brazilijas baptistu apvienībai, kas tagad ir Palmas īpašniece, bija iesniegts raksts, lai nometnes ēkas jaunatnes nometne nedod, un tā, ievērojot iesniegto rakstu, telpas atteicās dot, kaut bija saņemta iemaksa par telpu lietošanu.

Tā kā atteikšana nāca īsi pirms nometnes sākšanās, 1. janvārī, tad stāvoklis kļuva bezcerīgs, jo citur mēs nevarējām telpas atrast. Tad Nova Odesas baptistu draudzes mācītājs Andrejs Ceruks un luterāņu mācītājs Jēkabs Mekšs, pārrunājot radušos stāvokli, nolēma nometnei atvēlēt savu draudžu telpas, kas nebija vienā vietā un radītu zināmas grūtības kā jauniešiem, tā lektoriem. Beidzot radās iespēja nometnei atrast telpas kāda amerikāņu misionāra muižas vecā mājā, kur bija ierīkota atpūtas nometne. Telpas bija pašauras, jo dalībnieku skaits ar lektoriem un nometnes vadību samāca 60. Trūka arī lielākas zāles kopējām lekcijām, bet visi varēja būt kopā un darbs ritēja raiti. Nometnes labu izdošanos veicināja arī skaistās saulainās dienas.

Pirms nometnes bija bažas, vai nometne izdosies, jo dalībnieki un lektori bija aicināti no visām latviešu kolonijām, kā Ziemeļ, tā Dienvidamerikā. Bažas izrādījās veltīgas, jo, piem., Argentīnas jaunieši bija mērojuši tālo ceļu, braucot 50 stundas ar autobusu. Par lektoriem piedalījās Dr. V. Freiberga no Montrealas, Dr. Jāzeps Lelis no Merilandes, Dr. Jānis Trapāns no Sanfrancisko u.c. Pirmā nometnē nebija cieši ievērots jauniešu vecums un arī valodas zināšanas, bet dalībnieku centība un interesantie temati visus saistīja un katrs saņēma pēc savām spējām labāko, ko nometne varēja dot.

Dr. Vaira Freiberga runāja par tautisko mantojumu un iepazīstināja ar tām kultūras bagātībām, ko mūsu senči gadu simtos un tūkstošos krājuši un kuŗu mantinieki mēs esam. Bet lai šīs bagātības saņemtu, vispirms jāprot latviešu valoda. Latviešu valodas kopgrupu vadīja Dr. J. Lelis ap palīgiem Airu Bediku un Jāni Lepsti. Latviešu valodas zināšanu līmenis bija ļoti dažāds, no lektoriem prasīja daudz pūļu un pateicība, bet sekmes bija redzamas nometnes beigās — arī kautrīgie jau brīvi sāka sarunāties savā starpā latviešu valodā.

Dr. J. Trapāns jauniešus iepazīstināja ar mūsu tautas cīņām pēc patstāvības un šo cīņu vainagojumu — brīvo Latviju. Protams, dažās dienās arī vislabākais lektors nevar izstāstīt, kas gadu tūkstošos ir noticis, bet arī to, ko jaunieši dzirdēja, viņi saņēma ar lepnumu, ka pieder pie savu slaveno senču nācijas. Latviešu tautas dziesmas mācīja mūzikas skolotājs Roberts Kinlejs no Riodežaneiro. Nometni labprāt apmeklēja arī vecākās paaudzes pārstāvji, jo tā bija vienreizējs notikums Brazilijas latviešu dzīvē. Kā bērnu, tā draudžu un organizāciju pārstāvju vērtējums bija, ka nometne labi izdevusies un tā turpināma event. katru otru gadu. Guva arī atziņu, ka jauniešu latviešu valoda ir spodrināma jau sestdienas skolās un dažādu vecuma jaunieši resp. bērni aicināmi atsevišķās nometnēs. Daudz pūļu, lai nometne izdotos, pielika Brazilijas jaunatnes apvienības darbinieces māsas Gūtmanes un Dienvidamerikas latviešu apvienības Brazilijas nodalas valdes priekšsēdis Rūdolfs Ķīvītis. Nometnes izdevumu segšanai jūtamu palīdzību sniedza Sanpaulo luterāņu draudzes locekļi un baptistu draudzes loceklis Alberts Kalupnieks.

Jautājot jauniešiem, kā viņiem nometne patikusi un vai gribēs nākt arī otrreiz, atbilde bija, ka, pirmkārt, viņi ieguvuši tādas atziņas, ko Brazilijas skolās nemāca un atraduši jaunus draugus no citām valstīm, kur runā citu valodu. Atslēga šai draudzībai bijusi latviešu valoda. „Mēs esam pateicīgi mūsu zinātniekiem, kas ziedojuši dārgo laiku un, sedzot gandrīz visus savus ceļa izdevumus, mērojuši tālo ceļu, lai būtu ar mums kopā 10 neaizmirstamas dienas," teica kāda nometnes dalībniece.

Lai vecākā paaudze nepaliktu bez ciema kukuļa, visi trīs doktori un profesori piedalījās arī vecākai paaudzei domātā sanāksmē māc. Ceruka draudzes telpās. Bija ieradušies vairāk nekā simt dalībnieku, kas ciemiņu runu uzņēma ar pateicību. Māc. J. Mekšs Brazilijas latviešu apvienības vārdā pasniedza ciemiņiem Nova Odesas vēsturi, kuŗas pirmās lappuses stāsta par latviešu kolonistu ienākšanu Nova Odesā pirms 70 gadiem. Arī pirmais Nova Odesas kapos guldītais ir latvietis. No mazā latviešu ciema tagad Nova Odesa sāk izvērsties par modernu pilsētu, kur vietu atradušas vairākas lielas rūpniecības.

Latviešu skaits Nova Odesā vairs ir tikai piektā daļa, bet viņu sasniegumi un godīgums arvien augti vērtēts, ko pierādīja arī 18. novembŗa svinīgais akts, kuŗā svētku runu teica māc. Jānis Šmits un kuŗā bez apm. 400 latviešiem piedalījās Nova Odesas pilsētas galva Manoels Samartins ar savu vietnieku un visiem domniekiem. Svētku aktā spēlēja Amerikānas pilsētas simfoniskais orķestris, un kā soliste piedalījās brīvmāksliniece Elza Mekša. Svētkus atklāja Brazilijas latviešu apvienības priekšsēdis Rūdolfs Ķīvīts, ievada vārdus un lūgšanu teica māc. J. Mekšs un beigu lūgšanu māc. A. Ceruks. Pilsētas galva Samartins pakavējās pie Latvijas vēstures un izteica cerību, ka tik spēcīga nācija kā latvieši atgūs savu brīvību. DV sveicienus nesa nodaļas valdes priekšsēdis Pēteris Ļavans.

J.A.M.

„Ja jūs atsvešināsities no latvietības, jūs kļūsit par vienu kultūru nabagāki," teica LNAK padomes priekšsēdis Viktors Upeslācis šīs skolas vecāko klašu audzēkņiem TLB sestdienas skolas apciemojumā. Foto: J. Ligers

Sportista jubileja

Hamburgā uz 60 dzīves gadiem 14. februārī atskatījās sportists un sporta žurnālists Arvīds Gaujers. Viņš ir piebaldzēns, dzimis 1919. gadā Jaunpiebalgā, lauksaimnieka ģimenē. Pēc Rīgas technikuma beigšanas strādājis par tehniķi Latvijas šoseju un zemesceļu departamentā. Otrā pasaules kara laikā iesaukts Latviešu leģionā, izcietis gūsta laiku Beļģijā. Pēc atgriešanās no gūsta 1946. gadā vadījis būvdarbus pie britu kontrolkomisijas iestādēm, pēc tam saistījies darbā vācu inženieru birojā Hamburgā, ko turpina vēl tagad.

A. Gaujeram ir daudz nopelnu sabiedriskā darbā. Viņš dibinājis Hamburgas Funkturma DV nodaļu, bet pēc tās apvienošanās ar Špakenbergas nodaļu turpat nepārtraukti 30 gadus bijis tās valdes loceklis. Apbalvots ar DV Rietumvācijas valdes un DV CV atzinības rakstiem. Jau vairāk nekā 30 gadus Gaujers ir arī Hamburgas Frankfurm latviešu komitejas priekšsēdis, no 1957. līdz 1971. gadam bijis Latviešu centrālās padomes loceklis, kā arī darbojies Latviešu pašpalīdzības fondā, YMCA un it sevišķi sporta organizācijās. Savas sporta gaitas kā īso distanču skolotājs sācis vēl skolas laikā. 1932. gadā. Latvijas brīvvalsts laikā piedalījies vairākās sporta sacīkstēs, iegūstot 1. un 2. vietas. Soļojis kopā arī ar Jāni Dāliņu, iegūstot 2. vietu, bet 1938. gadā 25 km soļojumā Rīga — Madona ieguvis 2. vietu. Kā gūsta laikā, tā arī pēc gūsta jubilārs palicis uzticīgs sportam, piedalās dažādās vācu sporta organizācijās senioru klasē, izcīnot 1. un 2. vietu. Viņš ir arī treneris un tiesnesis vācu sporta organizācijās. Gaujers savā dzīvē piedalījies vairāk nekā 200 sporta sacīkstēs, iegūstot uzvaras un saņemot apbalvojumus.

Gaujers ilgāku laiku darbojās arī Hamburgas latviešu papildskolās par skolotāju, tāpat Neištates un Zviedrijas vasaras nometnēs. Liels ir viņa ārzemju ceļojumu klāsts uz dažādām sporta olimpiādām, galvenokārt kā porta žurnālistam. Rakstījis par sportu arī Sporta Apskatā un citos laikrakstos. Viņš ir arī pazīstams kā cītīgs trimdas dzīves notikumu krājējs, uzņēmis skaņu lentēs un diapozitīvos lielus daudzumus no mūsu dzīves. Tos labprāt rāda arī latviešu sanāksmēs un sarīkojumos, reizē arī referējot par šiem notikumiem.

Agr. Jānis Daģis

LATVIAN CENTER · LATVIEŠU CENTRS
GAŖEZERS
Rt. #3 Box 363 Three Rivers,
Michigan 49093.
(616) 244-5133, 244-5441.

GAŖEZERA ĒKU BŪVES IZSOLE

Gaŗezera pārvalde izdod mazāksolītājiem vidusskolas internāta un nometnes nodarbību ēku būvēšanu. Abu ēku būvēm jābūt nobeigtām līdz 1979. gada 25. jūnijam. Ar ēku plāniem un noteikumiem var iepazīties Gaŗezera birojā, 57732 Lone Tree Rd., Three Rivers, Mich. 49093, darba laikā vai citā laikā, iepriekš zvanot (616) 244-5441. Piedāvājumi iesniedzami līdz 15. februārim, rakstot uz augšminēto adresi.

Gaŗezera pārvalde

Izdaru visāda veida
mājas pārbūves
darbus.
Zvanīt: K. SUNTAŽS
751-6829, Toronto.

Eglinton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonentiem, kas pasta traucējumu dēļ laikrakstu vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 367 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

Edvarts Tūters

TUR VALDA NAKTS

Raud bēdās sirds,
Raud dvēsele;
Gars negaram
Steidz zemoties.

Drīz nebūs vairs
Kam roku sniegt,
Kad atnāks nakts
Un ūpis kliegs.

Kā bāris viens
Tu staigāsi;
Sirds pavalga
Sev neguvis.

— Kur negaram
Gars paklanās,
Tur neatplaukst
Sirdsgaismas stars.

Tur valda nakts
Un ūpis kliedz,
Un nava vairs
Kam roku sniegt.

Nikolajs Kalniņš

VILCIENĀ

Stundas šodien gaŗas šķiet —
Tu man ziņu laidi;
Pārāk lēnu vilciens iet —
Vai jau mani gaidi?

Mīļu vārdu uzrakstu —
Nav vairs citu raižu;
Logu vaļā atveŗu —
Vējā lapu laižu.

Lai tā skrej pie tevis jau —
Vējam ašas kājas;
Man vairs miera nekur nav —
Prātā tavas mājas.

Edvarts Tūters

VĒSTULE 1979. GADAM

Ak, es jau nevēlos,
nevēlos daudz —
Ziemelis skarbais var palikt
pie manis;
Tikai brīvību savzemei vēlos,
Lai mani sirdspuksti
straujāk var zvanīt . . .

Brāļi un māsas lai
klausīties var
Cīruļa saulveža dievīgās
dziesmās;
Arājs lai savus var
tīrumus art —
Brīvi no vergzemes
posta un briesmām.
. . . Ak, es jau nevēlos,
nevēlos daudz —
Tikai brīvību savzemei vēlos.
Citu it visu mēs iegūsim paši —
Latviju mīlot, aŗot un sējot.

Biruta Senkēviča

GARA GODĪBA

Veltījums archibīskapam Arnoldam Lūsim 70. gadmijā

Kas staigā Gara godībā,
Tam — Gara spēks un vara;
Tas dzīvo Dieva vadībā
Un lielus darbus dara.

Kas staigā Gara godībā,
Tam arī vētrā dusa;
Darbs plūst ar Dievu draudzībā
Sirds norimšana klusa.

Kas staigā Gara gidībā,
Tas atjaunojas garā:
To nesien dzīve mainīga,
Tam debesis krīt svarā.

(85. turpinājums)

CITAS LATGAĻU PARTIJAS

Lasītājs Dainis Rudzītis jautā, vai es to vien apmierināšoties, ka no visiem latgaļu politiķiem Opincānu un separātistu Kampu, uzslavējot vēl pēdējo, ka tas teicami dejojis mazurku. Nepacietīgiem lasītājiem zināšanai piebilstu, ka manas atmiņas vēl nav galā: vēl šis tas var parādīties, jo materiālu mēģinu pasniegt tā, kā to dzīvē sastapu, un kā lasot varētu būt vieglāks pārskats.

Jā, Kamps ugunīgi dejoja mazurku, bet vai tas būtu jānoklusē? Mazurka ir skaista poļu tautas deja, un, piemēram, tai liek grīdu rībināt arī ģeniālais Musorgskis operā Boriss Godunovs. Un ne jau Kamps vienīgais to prata. Daudzi mūsu augstākie virsnieki bija beiguši Viļņas kaŗa skolu. tādēļ šo deju vingri demonstrēja arī ģenerāļi Goppers un Radziņš.

No dejošanas pārejot uz politiku, jāiesāk ar bīskapu Jāzepu Rancānu, kas ilgus gadus bija Latgales kristīgo līderis. Viņa sabiedriskais darbs bija bez vainas, un persona cieši sakususi ar valsti. Vienprātīgi viņu ievēlēja par saeimas vicepriekšsēdi. Aktīvi piedalījies 1917. gada Rēzeknes kongresā, kur Latgale nolēma saistīt savus likteņus ar pārējo Latviju. Viņš bija šo rindu autoram draudzīgs un labvēlīgs, un man dārgā pieminā palikušas viņa vēstules ar skaisto rokrakstu un mistisko bīskapa krustu.

Kas šaubīsies, vai mūsu katoļi ir konservātīvi? Viņa Eminence tāds bija un stāvēja par likumību. Var strīdēties, vai 15. maijs bija vai nebija nepieciešams, bet tiesisks tas nebija, tādēļ arī pēc apvērsuma ministru prezidents nebija skaidrībā, ko darīs saeimas vicepriekšsēdis, kas saskaņā ar satversmi stājās priekšsēža vietā, kad tas bija aizkavēts savas funkcijas pildīt? (Dr. P. Kalniņš bija apvērsumā aizturēts.) Ievērojot notikušo faktu, brāļu kaŗš Latvijā nekādā ziņā nebija pielaižams, tādēļ Rancāna sirdsapziņa izšķīrās par jaunās kārtības pieņemšanu. Gluži veltīgi prezidents lika viņu kādu laiku uzraudzīt.

Trimdas sākumā bija darbīgas politiskās partijas respektīvi viņu emigrējušie vadītāji. Tie aicināja bīskapu gādāt par politiskās dzīves atjaunošanu, jo viņš pēc satversmes varētu stāties arī Valsts prezidenta vietā, ciktāl tas iespējams. „Labie draugi" no lielo valstu politiķiem tomēr „deva padomu" to nedarīt. Cik tādiem padomiem jau esam velti klausījuši? Skaidrs, ka rietumnieki to darīja savas bezgalīgās izdabāšanas dēļ krieviem, nekādi un nekad nedomādami mums par „rātno" paklausību kompensēties.

Kad kā bēglis ierados Ņujorkas ostā, tūlīt palīdzīgu ziņu bija sūtījis kristīgo latgaļu darbinieks dekāns Jānis Velkme.

Vladislavs Rubulis (1887. — 1937.) divpadsmit gadus Tautas labklājības ministrs, vadīja mēreno latgaļu (demokratisko zemnieku) grupu, rediģēja un izdeva Jauno Vārdu, bija saticīgas un izlīdzīšas dabas. Pazinu viņu, jo tam bija māja Meža Parkā. Viņa frakcijas biedrs jau no Satversmes sapulces laikiem bija Zemes bankas valdes locekļis Jānis Rubulis, 6 gadus jaunāks. Kāds asprātis abus Rubuļus valūtu maiņas laikā nosauca par „Četriem santīmiem", jo tāds toreiz bija kurss.

Pie demzemniekiem pēc palīdzības griezās izglītību alkstošā, bet trūcīgā latgaļu jaunatne, kam vajadzēja pelnīt, lai varētu studēt. Tautas labklājības ministrija un Zemes banka tad arī bija iestādes, ko uzskatīja par latgaļu „rezervātiem". Vienā no tām kalpoja mans draugs Jānis Klīdzējs.

Pa kreisi ar tā sauktajiem Latgales progresīvistiem stāvēja vecā Trasūna „broļa dēls" Jezups, Jaunās Straumes redaktors.

Esmu savās atmiņās dažkārt aprakstījis Skaisto Jezupu kā Romāna Sutas mātes Natālijas pansijas iemītnieku, kas dziedāja un spēlēja klavieres. Vēlāk viņu ķēra viegla sejas trieka, tas kļuva nopietnāks un audzēja bārdiņu. Bija intelligents un liels patriots, tāpēc krievi to aizveda. No trimdas atgriezās salauzts.

KĀDAS GRĀMATAS SAVĀDS LIKTENIS

Šajās atmiņās pieminēts rakstnieks Viktors Eglītis ar Kalēja triloģiju, kuŗas pirmā daļa Skolotāja Kalēja piedzīvojumi, viena no vērtīgākajām latviešu jaunā laika grāmatām, savā laikā godalgota. Saista arī kā Piektā gada revolūcijas hronika. Otrā daļa — Nenovēršamie likteņi — jau citāda, tās puse nemaz nav publicēta, bet trešā daļa — Domājošā Rīga, kas iznāca autoritārās valdības laikā, ieskaitīta „sēnalu literātūrā", sekojot attiecīgām represijām. Tas gan skāra kā cienījamā autora godu, tā arī valdības pašas reputāciju.

Redakcijās runāja, ka Eglītis esot aizkāris augstskolas profesorus, īpaši Endzelīnu, un to tagadējā laikā nedrīkstot. Jā, par cienījamo profesoru klīda valodas, ka neesot īsti laimīgs savā ģimenes dzīvē, bija apprecējis bijušo studenti Martu Grimmu, kas bija arī dzejniece. Laulība tika šķirta, un Marta apprecējās otrreiz ar padiletantisku autoru Jāni Ķelpi, kas izmēģinājās dažādos laukos, līdz kļuva Sabiedrisko lietu ministrijas preses cenzors. Varbūt no turienes tas nelabums? Daži profesori un viņu ģimenes pieminēti tikai kā garāmejot, bet toties sīki aprakstīti epizodi par pašu V. Eglīti ar Manfrēda Saknes pseudonimu, kā viņu izsvilpa no augstskolas, kā tam bija jāaiziet no latviešu rakstniecības lektora vietas.

Tātad Eglīti „noķēra" un sodīja, kaut arī viņš savu darbu pats bija iespiedis un izdevis Jelgavā pie Ēķa un Kroņa. Tagad pārlasot darbu atzinu, ka Endzelīna vārds un svilpšanas notikums varbūt ir bijuši tikai „taisnības iemesli", ka režīmam nepatika vispār Eglīša pārāk brīvā izrunāšanās. Tā 10. lp. kundze, ko var pazīt par Elzu Stērsti, izsakās:

„Mans vīrs, nelūkojoties uz visām tagadējām mūsu ērtībām, ir sarūdzis pārmetumos un naidā pret to (laikmetu), raksta vairs tikai satiras, kuŗas neviens nedrukā, jo visiem tik patīkami peldēt pilnā vienaldzībā laika garam līdz un taisīt veikalus. Ak, veikalisms vēl pazudinās Latviju, jo visi veikali pie mums izvēršas pasakās."

„Vienīgā mūsu cerība pilsoņu diktātūra, tāpat kā Italijā, Polijā, Lietuvā," beidzot atdarīja muti arī pats Visvaris (Virza).

„Bet teic, ka diktātūra šinīs laikos iespējama politiski neattīstītās valstīs," Kalējs iebilda.

„Nu, tad mēs jau tieši esam tā politiski visneattīstītākā valsts," Visvara kundze atkal runāja sava vīra vietā, „kuŗu šķiru un kliķu cīņas draud galīgi izpostīt. Mūsu valsts vienīgais drošais pamats, vec- un jaunsaimnieki, uz laukiem tiek izūtrupēti . . ."

(Turpinājums sekos)

TORONTO ZIŅAS

● Pensionāru apvienības 25. janvāŗa saiets Latviešu namā notika Draudzīgā aicinājuma atcerē. Pēc sarīkojuma vadītāja K. Taņņa ievadvārdiem rakstniece Biruta Senkēviča savu referātu iesāka ar Luža Bērziņa vārdiem: „Grāmata ir zelta laipaŗ sirds no sirds pa kuŗu staigā." Rakstniece atcerējās šī aicinājuma sākumu un pēdējo sarīkojumu Rīgā, kur viņa bijusi klāt. Viņa uzsvēra grāmatas un laikrakstu lielo nozīmi mūsu trimdas dzīvē un aicināja ikkatru nākamajos saietos nodot pa grāmatai apvienības bibliotēkai. Referātu beidzot, visi kopīgi nodziedāja Lai līgo lepna dziesma un Tev mūžam dzīvot, Latvija. Marta Ādama vēl nodziedāja trīs dziesmas Rutas Āzes klavieŗpavadījumā. Pēc B. Senkēvičas ierosinājuma apsveica visus klātesošos Kārļus, pie kam Kārlis Tannis saņēma baltu neļķes ziedu. Ziedus saņēma visi programmas izpildītāji. Godinot apvienības ilggadējo kafijas galda vadītāju Annu Māmi, V. Aleksandra dāmu komitejas vārdā pasniedza rozes un aploksni. Apmeklētāju bija ap 160. Nākošā saietā 8. februārī filmu izrāde.

● Ontario provinces bankas direktors un LNAK valdes priekšsēdis Tālivaldis Kronbergs pēc paaugstināšanas amatā ar savu biroju (Prov. of Ontario Savings Office) pārvietojies uz parlamenta ēku bloku, Mac Donald Building, Bay un Wellesley krustojumā. Viņš pārzina apgrozījumus par 50 milj. dol. T. Kronberga kabineta jaunais tālruņa numurs: 965-1785.

● Sv. Andreja draudzes dāmu komitejas rīkotās brokastis, pusdienas un tirdziņš 28. janvārī baznīcas zālē, kur pārdošanā bija 102 rupjmaizes kukuļi, skābi kāposti, Jāņu siers, tortes un A. Kūlnieka medus, guva lielu piekrišanu, un divas stundās gandrīz visu izpirka. Tirdziņa ieņēmumi ir 1500 dol. Atlikums paredzēts Sidrabenes jaunās sabiedriskās un saimnieciskās ēkas parādu segšanai.

● Toronto Teātris šīs nedēļas nogalē izbrauks uz Klīvlandi ar Leonarda Geršes komēdijas Taurenītis lido viesizrādi, kas notiks 3. februārī pl. 19.30 Apvienotās draudzes namā. Toronpto Teātris ar 4 izrādēm jau viesojies ASV — Priedainē, Vilimantikā, Čikagā un Grand Rapidos.

● Latviešu namā Toronto 18. martā pl. 16 notiks mūzikāli literāra talka par labu TLB sestdienas skolai. Programmu kārto TLB kultūras daļas vadītāja Biruta Senkēviča.

● Sv. Jāņa draudzes dāmu komiteja rīko 11. februārī, pēc dievkalpojuma, draudzes pēcpusdienu baznīcas zālē ar māc. I. Gaides referātu: Nostāsti par Jēzus bērnību un jaunības gadiem.

● Mākslinieku labāko gleznu izlase no dažādām mākslas galerijām būs apskatāma īpašā klāstā O'Keefe mākslas centrā, no 8. februāŗa līdz 10. martam, Kanadas nacionālā baleta izrāžu laikā. Izstādē ar saviem darbiem piedalās 70 mākslinieki, to vidū ar 12 darbiem arī Ēriks Dzenis.

● LNAK kultūras nozares izkārtojumā 3. februārī pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcas zālē Viktora Kalniņa un Helēnas Celmiņas referāti: Analize par tautas stāvokli Latvijā un Latviešu sieviete okupācijas jūgā. Pēc tam abi referenti 4. februārī pl. 16.30 Latviešuš namā runās par Latviešu rakstniekiem un literātūru okupētajā Latvijā; H. Celmiņa lasīs arī izvilkumus no savas topošās grāmatas.

● Latvisko zināšanu seminārs rīko svētdien, 11. februārī, pl. 13 Latviešu namā prof. Dr. J. Dreifelda referātu par tematu: Ko varam mācīties no Latvijas neatkarības posma, bet pl. 14.30 turpat prāv. Dr. B. Kokina referāts — Pasaules uzskatu sadursme.

● CBC raidītājs 4. februārī sāks jaunu raidījumu ciklu: „People talking back." Raidījumi notiks no Edmontonas, divas svētdienas mēnesī: 4. un 25. februārī, 11. un 25. martā, 8. un 22. aprīlī, pēcpusdienās. Tuvāks raidījumu laiks būs ievietots programmās. Raidījumi informēs par pašreizējām saimnieciskām un kultūrālām problēmām Kanadā. Televīzijas skatītājiem būs iespējams ar īpašu tālruņu sistēmu raidījuma laikā piedalīties ar jautājumiem un ierosinājumiem.

● Austrumu draudzes loceklei Anlīzei Jēkabsonei 28. janvārī apritēja 85 mūža gadi. Jubilāri, kas dzīvo pie savas meitas Ainas, apsveica draudzes mācītājs A. Briedis, bet draudzes dāmu komiteja pasniedza aploksni. A. Jēkabsones dēla Alberta un vedeklas Lonijas ģimenē aug divas mazmeitas — Anda un Elga.

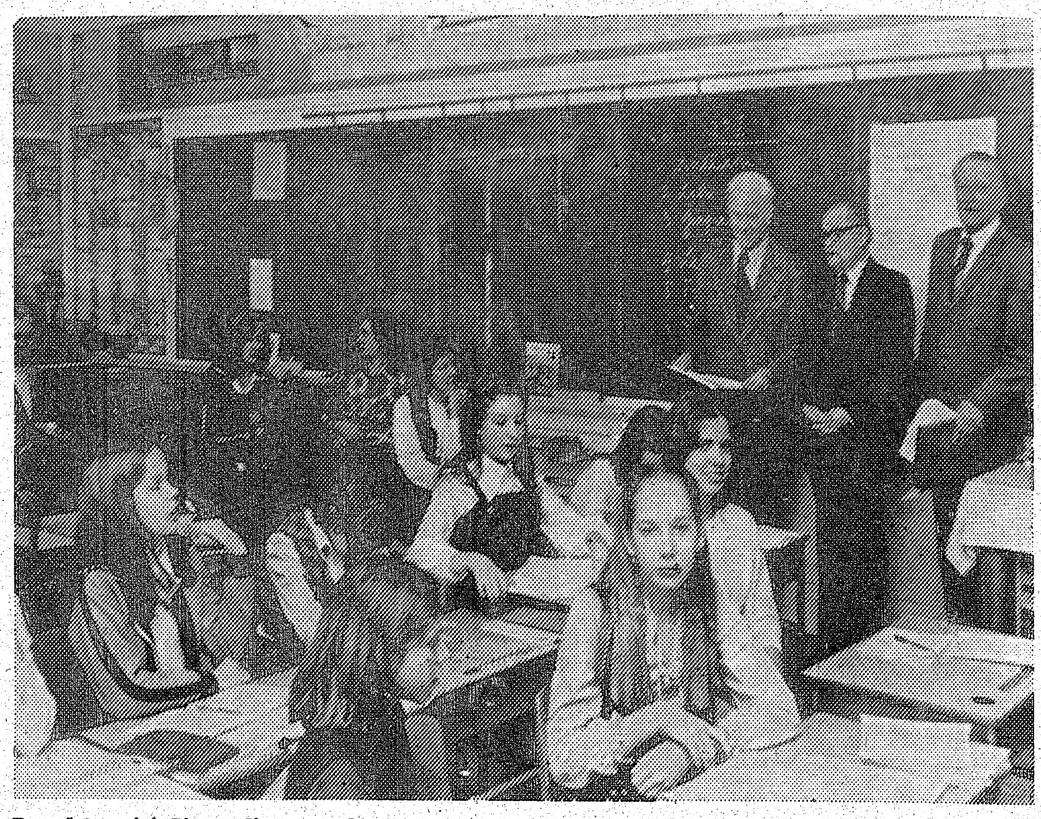

Draudzīgā aicinājuma dienā vecāki un viesi apciemoja TLB sestdienas skolas klases, lai iepazītos, kā tur norit mācības. Attēlā apciemojums 6. klases latviešu valodas stundā. Aizmugurē no kreisās: skolotājs J. Ruskis, LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis un skolas pārzinis J. Ozols.
Foto: J. Liģers

Augsim Latvijai!

DRAUDZĪGĀ AICINĀJUMA ATCERE
TORONTO SESTDIENAS SKOLĀ

Toronto latviešu biedrības sestdienas skolas salme, vecāki un viesi 27. janvārī skolā atzīmēja Draudzīgā aicinājuma dienu, ko ar svētbrīdi ievadīja māc. J. Cālītis. Skolas pārzinis J. Ozols, uzrunājot akta dalībniekus, atgādināja prezidenta Kārļa Ulmaņa Draudzīgā aicinājuma nozīmi un skubināja audzēkņus augt un dzīvot savai tautai. Pēc uzrunas visi kopīgi nodziedāja Dievs svētī Latviju!

LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis uzrunā aicināja runāt latviski un lasīt latviešu grāmatas, lai dzīvē kalpotu savai vai tautai, kas tagad atrodas apspiestībā. Mums jābūt lepniem, ka piederam pie latviešu tautas.

Skolas pārzinis J. Ozols apbalvoja čaklās skolas bibliotēkas grāmatu lasītājas Sandru Emsiņu un Dainu Eisleri un pasniedza skolas labākajam dailrunātājam Arnoldam Legzdiņam Amerikas latv. apvien. izglītības biroja balvu — Raiņa Uguns un nakts greznu izdevumu — par pērngada panākumiem dailrunas sacensībā visās Ziemeļamerikas mērogā.

Skolēnu priekšnesumos bija Dainas Eisleres un Kaivas Sukses deklamācijas un Kristīnes Kaņķes un Arnolda Legzdiņa lasījumi par Draudzīgo aicinājumu. Pārzinis pateicās visām organizācijām un privātiem ziedotājiem, kas atbalstījuši skolu ar ziedojumiem naudā vai grāmatu balvām jau kopš mācību gada sākuma. No organizācijām līdz šim atsaukusies Toronto latviešu biedrība, DV Toronto nodaļas vanadžu kopa, Toronto studenšu korporāciju kopa, Studentu korporāc. Lacuania, Sv. Andreja draudze un Toronto latviešu katoļu draudze. LNAK bibliotēkas pārzinis J. Ozoliņš nodeva skolai Latviešu tautas teiku un pasaku pilnu komplektu.

Pēc akta vecāki, kā arī LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis apciemoja klases un iepazinās ar mācību gaitu. Nākošais skolas sarīkojums — O. Kalpaka un brīvības cīnītāju atceres akts 3. martā pl. 9 skolā. Aicināti piedalīties bērnu vecāki un pārējie tautiešī.

—ls—

Latvijas Sarkanajam krustam jauna vadība

Par Latvijas Sarkanā krusta direktoru nesen mirušā Roberta Liepiņa vietā nupat ievēlēts Dr. med. Jānis Āboliņš. Viņš jau līdz šim bija LSK galvenās valdes loceklis un pilnvarotais Zviedrijā. Dr. Āboliņš pēdējos gadus vada arī Sadarbības komiteju deportēto aprūpei, kuŗas sēdeklis ir Stokholmā.

Dr. Jānis Āboliņš ir pazīstams ārsts, kas kā ginekologs palīdzējis ap 2000 latviešu mātēm jau Latvijā. Stokholmā viņš strādā zviedru slimnīcās bet arī latviešu mātēm devis ārstniecisku palīdzību savā privātajā praksē. Visai nozīmīga ir Dr. Āboliņa sabiedriskā darbība, sevišķi ārstu profesionālajā laukā un sociālās aprūpes lietās. Latviešu ārstu un zobārstu apvienība, atzinīgi novērtēdama viņa nopelnus, ievēlēja viņu par savas apvienības goda biedru. Ar Dr. Āboliņa ievēlēšanu par Sarkanā krusta direktoru, šī organizācija atgriežas pie savas tradicionālās nostājas, redzēt LSK priekšgalā mediķi. Tāds mūsu Sarkanā krusta sākuma gados bija prof. Dr. Jānis Jankovskis, bet vēlāk Dr. Kārlis Kasparsons un prof. Dr. Kārlis Barons.

Latvijas Sarkanā krusta sēdeklis joprojām atradīsies Minsterē, kur tagad novietoti plaši, nozīmīgi archīvi un kur darbojas ģenerālsekretāriāts mag. math. Ainas Šildes vadībā. Izdarot LSK galvenās valdes sastāva papildināšanu, par LSK valdes locekli tagad ievēlēta arī Tatjana Liepiņa, neilaika ministra dzīvesbiedre.

LSK ģenerālsekretāriāta un fizziņu biroja pašreizējā adrese ir: Papenbusch 69, 4400 Münster, W. Germany.

Ed.

Jaunatnes gads Montrealā

Montrealas dzīvē 1959. gads būs bagāts jaunatnes pasākumiem. Montrealas latviešu organizāciju padome šo gadu tāpēc izsludinājusi par Jaunatnes gadu. Montrealā un tās apkārtnē notiks 3. Jaunatnes dziesmu svētki, 2 x 2 nometne, bērnu vasaras nometne Tērvetē, nometņu vadītāju un viņu palīgu kursi, aktīvu darbību turpinās deju kopa Ačkups un Dzirnaviņas. Koklētāju un daiņotāju ansamblis, Latviešu skola un Montrealas latviešu sporta klubs. Visās šais grupās darbojās jaunā paaudze, kuŗas rokās atrodās arī vadība. Ačkups iecerējis apciemot visas augstākās mācību iestādes, lai iepazīstinātu studējošo saimi ar latviešu dejām, dziesmām, mūziku un demonstrētu krāšņos tautas tērpus. Ačkups jau vairākus gadus popularizējis latviešu kultūru Kvebekas provincē. Šogad Montrealas organizāciju padomi vadīs Latviešu skola ar tās pārzini Imantu Steprānu, bet padomes rīkotos sarīkojumus organizēs un izkārtos Ačkups.

Agrumu Petēris

MONTREALA

● Montrealas organizāciju padomes šī gada pirmajā sēdē 24. janvārī Latviešu namā līdzšinējais padomes vadītājs J. Gributs vadību nodeva latviešu skolas pārzinim Imantam Steprānam, 4323 Coolbrook Street, Montreal, Que., H4A 3G1, tel. (514) 488-1895. Padomes rīkotos sarīkojumus organizēs un izkārtos Ačkups. Pirms maiņas J. Gributs un citi darbjnieki ziņoja par padomes darbību 1978. gadā. Līdz šim padomi vadīja 5 lielākās organizācijas rotācijas kārtībā, bet pēdējos gados vairākas organizācijas izvairījās šo pienākumu uzņemties. Tagad, šķiet, šo pienākumu pamazām uzņemsies jaunā paaudze, ko visi apsveic. Par sakarniekiem ar dažādām valdības iestādēm izraudzīja Gunāru Jakabsonu un Augustu Pušpūru.

● Ap 80 montrealiešu 20. janvāŗa vakarā noklausījās Andŗa Kārkliņa flamenko mūziku un viņa dziedāšanu. Atsaucība bija dalīta, sevišķi rezervēta tā bija par tautas dziesmu melodijām un kompozicijām, bet piekrišanu guva spāņu mūzika. Koncerts bija izkārtots kabarē veidā.

P. A.

Abonējiet plašo un vērtīgo rakstu krājumu

DAUGAVAS VANAGU MĒNEŠRAKSTS!

DV Centrālās valdes izdevumu

LATVIJAS BRĪVĪBAI UN LABĀKAI NĀKOTNEI

Līdzstrādnieku pulkā daudzi ievērojami trimdas rakstnieki, dzejnieki, publicisti, zinātnieki un kultūras darbinieki.

Iznāk 6 reizes gadā. Gada abonements: ASV un Kanadā $8.00; visās pārējās valstīs Can. $6.50.

Abonementi piesakāmi visās DV apvienībās un nodaļās. Apgāda adrese: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9. Redakcijas adrese: R. Čaks, 9534 W. Harrison Ave., West Allis, Wis., 53227, U.S.A.

„Stāstiet, stāstiet par mūsu postu!"

INTERVIJA AR JAUNĀS GRĀMATAS PAR LATVIJU AUTORU — VETERINĀRĀRSTU EDUARDU ĀTRĒNU

Vēsa, patukša istaba, daži krēsli, galds un rakstāmmašīna — tā ir Eduarda Ātrēna mantība šeit brīvajā pasaulē. Bet viņš par to nebēdā — viņa domas ir ar nospiestajiem tautas brāļiem dzimtenē. Tā radās grāmata, kas vienkārši, bez patosa, raksta par postu un nospiestību Latvijas laukos un pilsētās beidzamos 33 gados zem padomju okupācijas varas.

Šī grāmata notēlo krievu virsvaldību visās Latvijas dzīves frazēs, liekulību, zādzības, Latvijas noplicināšanu un aplaupīšanu, padomju iestāžu noklusētās slimību epidēmijas uz laukiem, bēguļojošos latviešus, kas atsakās atteikties no morālajām un ētiskajām vērtībām, un vēl daudz citu drūmu faktu. — Eduards Ātrēns sāka rakstīt tūliņ pēc ierašanās brīvībā priekš trim gadiem.

Latvijā palicēji asarām acīs lūguši stāstīt brīvajai pasaulei par mūsu tautas traģēdiju. E. Ātrēns tad arī veltījis brīvo laiku, lai rakstītu un atgādinātu, kaut arī pēc manuskripta iesākšanas viņa draugi Toronto brīdināja nerakstīt, pat izvairoties satikties... Šo grāmatu neviens nevarēs nolikt neizlasījis, kas sevi deklarējis par apzinīgu, nacionālu latvieti, kam rūp dzimtenes liktenis. Grāmata iznāks drīzumā Toronto.

Antons Eduards Ātrēns brīvi stāsta un izsakās par bezcerību Latvijā un pauž savus uzskatus par brīvo pasauli. LA līdzstrādnieks G. Sukse intervēja autoru par dažiem jautājumiem, kas nodarbina trimdinieku un viņu pēcteču prātus.

JAUTĀJUMS: Ko Jūs sakāt par latviešu sabiedrību šeit?

ATBILDE: Cik man zināms, samērā liela daļa latviešu sabiedrības galveno vērību piegriež savas dzīves labklājībai, daži pat bagātības vairošanai. Nav daudz tādu, kas domā un grib atlicināt laiku un līdzekļus brīvās Latvijas nākotnei.

J.: Kas pēc Jūsu domām ir trimdas latviešu prioritāte?

A.: Tikai ar Dieva žēlastību brīvā pasaulē nokļuvušie latvieši ir paglābušies no komūnisma šausmām. Vai tad viņu galvenais pienākums nebūtu atbalstīt dzimtenē palikušos latviešus resp. cīņa par brīvu Latviju?

J.: Vai nami, klubi, baznīcas — var mūs celt un kaut kādi palīdzēt Latvijai?

A.: Vai jaunu namu, klubu un baznīcu celšana ir vajadzīga — grūti pateikt, te jāskatās pēc šejienes apstākļiem. Šeit jāpadomā dziļāk. Diemžēl, mums jāņem vērā, ka latviešu skaits brīvajā pasaulē nepalielināsies, bet gan arvien samazināsies — vecie aiziet aizsaules ceļos, un daļa jaunās un pat vidējās paaudzes aiziet savrupceļus. Kas tad pēc desmit vai vairāk gadiem būs jaunceltņu apmeklētāji? Vai tās nebūs par lētu naudu jāpārdod? Kāds labums no tām ir latviešu tautai dzimtenē? Ja mēs gribam domāt par Latvijas brīvību, šeit dzīvojošiem vairāk līdzekļu jāziedo Brīvības fondam, kā arī Patiesības fondam.

J.: Kā Padomju savienība strādā mūsu vidū?

A.: Pēc manām domām Pad. savienība trimdas sabiedrībā, tāpat arī dzimtenē, īsteno teicienu — skaldi un valdi.

J.: Ko Jūs saprotiet ar vārdiem „kultūras apmaiņa".

A.: Vārds „apmaiņa" pats par sevi nozīmē, ka cits ar citu apmainās uz brīvprātības principa ar vienādām lietām vai vismaz līdzīgām lietām. Pad. savienība trimdas sabiedrībai pasniedz komūnistu izstrādāto propagandu — gan apslēptā veidā, bet latviešiem dzimtenē nav atļauts, ne zināt, ne arī redzēt brīvās pasaules latviešu kultūras sniegumus.

J.: Kam un kādā veidā vajadzētu braukt uz Latviju?

A.: Uz Latviju vajadzētu braukt galvenokārt latviešu jaunatnei, kas brīvi runā latviešu valodu, lai tie varētu sarunāties ar dzimtenes latviešiem un lai pēdējiem paliktu iespaids, ka brīvās pasaules latvieši nav aizmirsuši savu valodu — līdz ar to Latviju. Aizbraucēji paši varēs kaut cik iespēju robežās — iepazīties ar dzīvi okupētajā Latvijā. Bez šaubām, var braukt vecākās paaudzes pārstāvji apciemot savus piederīgos. Nacionāli domājošiem nevajadzētu braukt vairākkārt — atcerēsimies Niedres likteni. Pakalpiņu braukšanas biežums nav ierobežots, tos gaida vietējā vara savās interesēs, bet iespējams, ka viņi ar laiku arī var „iekrist", ja kaut ko nebūs izdarījuši, kā viņiem bijis norādīts. Vispār, braukt uz dzimteni ir samērā liels risks.

J.: Vai piekrītat filozofijai — „jācer, ka krievi izvāksies no Latvijas".

A.: Krievi no Latvijas brīvprātīgi neizvāksies. Latviešiem jābūt gataviem kā dzimtenē, tā ar brīvajā pasaulē — attiecīgā brīdī rkoties kā 1917. — 1918. g. Tad būs vajadzīga arī nauda, tādēļ ar ziedojumiem galvenā vērība ir jāpiegriež Brīvības fondam. Gaismas akcijas vadītāja domām es nevaru pievienoties, kas aicina dzimtenes latviešus tagad aktīvi pretoties okupācijas varai. Ar to tiks panākts vairāk ļauna nekā laba. Nav noliedzams, ka izdevies dabūt no dzimtenes laukā dažus cilvēkus, bet cik desmit vai simtkārt vairāk ir pazuduši Krievijas plašumos. Cik tūkstoši nav atzīmēti čekas kartotēkā par „neuzticamiem", un tie Latvijai vajadzīgā brīdī visi „pazudīs". Tagad mums jātaupa latviešu aktīvais dzīvais spēks. Mēs nedrīkstam aizmirst Niedres, Skudras un brāļu Tilgalu likteni — un cik vēl nav tādu, par kuŗiem nekā nezinām.

J.: Kas valda Latvijā — krievi vai latviešu komūnisti?

A.: Latvijā valda krievi, bet apmātie latviešu komūnisti ir tikai viņu pakalpiņi. Ne visi latviešu komūnisti domā pēc Maskavas pavēles, bet viņi ir spiesti paklausīt.

J.: Vai ir „partijas cilvēki", kas mēģina apturēt krievu ieplūšanu?

A.: Kas to ir mēģinājuši darīt, tie visi ātrāk vai vēlāk ir dažādi cietuši, vai, labākā gadījumā, pazemināti amatos vai nosūtīti strādāt uz Krieviju.

J.: Vai kultūras forsēšana šeit var palīdzēt latviešiem dzimtenē?

A.: Bez šaubām, ir nepieciešams šeit celt latviešu kultūru, lai latviešu jaunā paaudze ar to iepazītos, bet, diemžēl, ar to nevaram iepazīstināt mūsu tautu dzimtenē. Ja tas būtu iespējams, mēs varētu okupācijā dzīvojošiem uzturēt ar to možāku garu un cerību, kā arī ticēt tautas kopībai.

G. Sukse

Tijas Bangas lugas Septiņas vecmeitas tēlotāji Toronto latviešu ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma izrādē Latviešu namā. 1. rindā no kreisās: Dace Ķuze, Astrīda Kalna, Mārtiņš Veinbergs, Ilze Ezergaile un Ilze Kraujiņa ar sunīti klēpī, kas arī piedalījās „tēlotājos". Aizmugurē no kreisās: Ilze Miezīte, Sandra Ķuze, Daina Vāgnere, Dace Veinberga, sufliere Aija Auziņa un režisors Hugo Miķelsons.
Foto: J. Liģers

Tālivaldim Ķiķaukam izstāde Ņujorkā

Mākslinieks Tālivaldis Ķiķauka pašlaik gatavojas savu gleznu un akvareļu izstādei 3. un 4. martā DV namā Bronksā, Ņujorkā. Darbu klāstā būs viņam raksturīgie, pludinātie akvareļi, gan arī reljefā nostiprinātās akrilikas gleznas. Tajās izmantoti Rīgas motīvi no skicēm, kuŗas T. Ķiķauka darinājis savā 1977. gada Rīgas apciemojuma laikā. Savus akrilikas darbus viņš konstruē, lietojot dažādas javas kopā ar smiltīm un kokmateriālu iestarpinājumiem un tad rīkojas ar glazūrām un pastoziem krāsu ievilcieniem. Savai pirmajai izstādei Ņujorkā T. Ķiķauka paredzējis ap 35 darbus.

—oj—

Amatu nododot

Ar 1979. gada 1. janvāri esmu izbeigusi sava amata pildīšanu kā Daugavas vanadžu priekšniece un DV CV Vanadžu nozares vadītāja, un to nododu jaunievēlētai Daugavas vanadžu priekšniecei Austrai Liepiņai.

Kopš 1955. gada esmu pildījusi DV CV vanadžu nozares vadītājas un no 1967. gada arī pilntiesīgas DV CV locekles pienākumus. Šajā ilggadējā darbības posmā esmu iepazinusies un sadarbojusies ar daudziem DV darbiniekiem un vanadžu darbiniecēm, apciemojusi DV saimes dažādās zemēs, izņemot tālo Austrāliju, piedalījusies daudzās sēdēs, mazākās vai lielākās sanāksmēs, salidojumos un svētkos. Visur esmu saņēmusi lielu pretimnākšanu, labu uzņemšanu, palīdzību un atbalstu, lietderīgus padomus un ierosinājumus manam darbam, uzticību un atsaucību maniem aicinājumiem.

Par visu to sirsnīgi pateicos DV vadībai, DV CV locekļiem, visām DV zemju saimēm, bet it īpaši atbildīgajām vanadžu darbiniecēm, tuvākajām līdzstrādniecēm un ikkatrai vanadzei. Pateicoties viņām, vanadžu darbība un rosmes visur atzītas par nepieciešamām, nozīmīgām un vērtīgām.

Jaunajai vanadžu priekšniecei vēlu dievpalīgu un sekmes nākošajam darba cēlienam un aicinu ikvienu uzticīgi atbalstīt viņu atbildīgajā pienākumu pildīšanā, lai vanadžu darbs nepārtraukti turpinātos, cik ilgi vien būs vajadzība palīdzēt mūsu tautiešiem, mūsu organizācijai un latviešu sabiedrībai.

Novēlu jums visiem labas sekmes jūsu personiskajā dzīvē un labus nodomus un darbus turpmākajās sabiedriskajās gaitās.

Daugavas vanagi un vanadzes, sasauksimies!

Marija Ķeņģe

Centra paskaidrojums

ŠAUBAS NEVIETĀ!

Savā rakstā (L. A. 1979. g. 27. janvārī) A/S Latviešu nama Toronto valde pieskaras Kanadas latviešu centra Toronto projektam un divos jautājumos izsaka savas šaubas par to. Tās skar apsaimniekošanu un nacionālpolītisko darbību, kaut arī tikai vispārīgi bez kādiem specifiskiem iebildumiem vai pamatojumiem.

Kāda jauna projekta apšaubītāju nekad nav trūcis, ne Toronto, ne kādos citos latviešu centros. Iebildumi parasti ir vieni un tie paši. Tā tas bija ar Latviešu namu un tagad ir ar Kanadas latviešu centru. Bet apšaubītāju pareģojumi nekad nav piepildījušies.

Kanadas latviešu centra Toronto statūti skaidri nosaka, ka Centra darbību noteiks un vadīs pilnsapulces ievēlēta valde. Centra atbalstītāji, kam balstiesības Centra pilnsapulcē, ir tie paši, kas veido un atbalsta mūsu sabiedrisko dzīvi — tos pašus vārdus atrodam LNAK darbinieku aprindās un Nākotnes fonda sarakstos, Daugavas Vanagu, Latviešu nama valdē, akcionāros un t. s. „kvīts īpašniekos", Latviešu biedrībā un citu mūsu organizāciju biedru sarakstos. Tas pats sakāms par Centra izveidošanas komiteju. Šaubas par Centra nacionālpolītisko darbību ir šaubas par visu mūsu sabiedrību un katru mūsu organizāciju. Tās ir nevietā un noraidāmas!

Aicinu katru(nacionālpolītiski domājošu tautieti kļūt par Kanadas latviešu centra Toronto aktīvu atbalstītāju un darbinieku!

Valdis Liepiņš,
Kanadas latviešu centra Toronto izveidošanas komitejas priekšsēdis

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

4. februārī pl. 15 Gaujas (14.) gaidu un Rīgas (72.) skautu vienību 28. gadasvētki. Dievkalpojums. Svētku akts pl. 16. 30 Sv. Andreja baznīcā.

8. februārī pl. 14 Latviešu namā pensionāru kārtējā sanāksme ar filmu izrādi.

10. febr. pl. 7 vak. vīru koŗa Viesturs 25 g. jubilejas koncerts un balle Lietuviešu namā, 1573 Bloor St. W.

11. februārī pl. 14.30 Latviešu namā TLB rīko Dr. B Kokina referātu „Pasaules uzskatu sadursme."

11. februārī pēc dievkalpojuma (12.30) Sv. Jāņa baznīcas zālē māc. I. Gaides referāts. Nostāsti par Jēzus bērnības un jaunības gadiem.

11. februārī pl. 15 DV namā burtnieki rīko Metepa atzīmēšanu.

16. februārī pl. 19.30 mākslinieku vienības Latvis gadkārtējo izstādi Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās atklās LNAK valdes priekšsēdis T. Kronbergs. Izstāde atvērta 17. februārī no pl 13—21 un 18. febr. no 13—20.

17. februārī pl. 18 Latviešu namā tradicionālā Pankūku balle. Rīko dāmu komiteja.

24. februārī pl. 19.30 Daugaviņas kārtējais Baltiešu vakars.

3. martā pl. 19.30 Latviešu namā TLB kostīmu balle „Ķekatnieki". Dekorēs Diždancis. Spēlēs igauņu orķestris Kaja. Polonēze. Galdiņi rezervējami, 261-5254.

TORONTO KONCERTU APVIENĪBAS

20. sezonas

KONCERTS

29. martā pl. 20 Town Hall Ievas Graubiņas (vijole) koncerts.

8. aprīlī Sv. Andreja ev. lut. latviešu draudzes koŗa gadskārtējais koncerts.

22 aprīlī (svētdien) pl. 17 vanadžu koŗa ZĪLE 7. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

Grāmatas, kas interesē u agrākos Latvijas „pērkoņkru tiešus", rēgulāros grāmatu veikalos angļu valodā nav dabūjamas. Tās iegūstamas, pievienojot informācijai $1 ziedojumu, rakstot POSITIVE PRODUCTS, 21 Craven Rd., Toronto, Ont. M4L 2Z4, Canada.

Lai dzīvo brīvā Latvija!

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St., Toronto
sarīkojumiem • viesībām
bilj vissīkām galdiņš
Tel. 922-2931

Kultūras dienu atklāšanā Latviešu namā Toronto par Draudzīgo aicinājumu runāja Viviana Vasarāja (attēlā pa kreisi). Klausītāju sejas rāda, ka vecākā paaudze priecājas par mūsu jaunās maiņas latvisko stāju un viņas interesi runāt labu latviešu valodu. Pirmajā rindā no kreisās: ģimnazijas direktrise V. Slaviešа, prof. Dr. H. Tichovskis, Latvijas goda konsuls Toronto Dr. E Upenieks, dzejniece Ingrīda Vīksna, kas aktā teica iespaidīgu runu, izceļot mūsu rakstniekus, žurnālistus un redaktorus, kas stāv latviešu valodas priekšpostenī, tālāk Aleksandra Sudmale un Toronto latviešu tautas augstskolas vadītājs Ā. Sudmalis.
Foto: J. Liģers

Stāvēsim mūsu valodas sardzē

SĀKUŠĀS KULTŪRAS DIENAS KANADĀ

Kultūras dienas Kanadā sākās ar TLTA ģimnazijas Draudzīgā aicinājuma atceres sarīkojumu 27. janvārī Latviešu namā Toronto. Pirms ģimnazijas drāmas pulciņa pirmizrādes Kultūras dienas LNAK kultūras noz. uzdevumā atklāja Ingrīda Vīksna, norādot, ka kultūra ir daļa no mūsu dzīves un mums pašiem. Runājot par kultūru, vispirms jāatceras tālā, nomāktā zeme, kur esam cēlušies un kur slēpjas mūsu kultūras saknes. Tās vieno trimdas saimi ar apspiesto tautu Latvijā. Lai turpinātu šo dzīvo saiti šeit, svešumā, jādomā par mūsu valodas saglabāšanu un tās kopšanu. Kā gan lai augtu mūsu rakstniecība, dzeja, teātris, laikraksti, ja mums nebūtu savas izkoptas latviešu valodas? jautāja referente un sacīja, ka valodas ziņā mēs daudz grēkojam: bērni runā angliski, jaunie latviešu profesori, kam laba latviešu valoda, savā starpā tomēr sarunājas angliski; vēl jaunāk, ja to daŗa mūsu vecākā paaudze kroplainā angļu valodā savā ģimenē, sarunājoties ar bērniem un mazbērniem. Pēdējais cietoksnis mūsu valodas sardzē ir mūsu rakstnieki un žurnālisti. Domāsim par skaidru, tīru latviešu valodu, lai nestu tālāk kultūras lāpu! mudināja Ingrīda Vīksna.

Pēc uzrunas DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons pasniedza Pulkveža Viļa Januma balvu — 1000 dol. ģimnazijas direktrisei V. Slaviešai sakarā ar šīs skolas 25 gadu darbības atceri, mudinot, lai vēstures stundās pastāstītu skolēniem par plkv. Januma ciņām un darbu, uzaicinot viņa ciņu līdzgaitniekus. Ģimnazijas vecāku padomes priekšsēdis E. Tannis apveltīja ar ziediem ģimnazijas skolotājus, kas strādājuši no 1 — 5 gadiem — māc. J. Cālītis, H. Jeckalējs, R. Krastiņš, I. Krūmiņa, I. Kukse, I. Lercha, A. Liepiņa, J. Ruskis, R. Sabanska, P. Kusmanis, J. Niedra un A. Vaivare; grupā no 6 — 10 g. A. Cēbere; no 11 — 15 gadiem — H. Miķelsons, J. Ozols, O. Sils, un J. Zuntaks; no 16 — 20 g. māc. Ā. Čops un māc. A. Briedis; no 20 — 25 g. — E. Ezera un I. Pilpe; 26 gadi — V. Slaviešа un Ā. Sudmalis.

Draudzīgā aicinājuma atceri, kuŗas programmu vadīja skolotājs O. Sils, ievadīja 4. klases audzēkne Viviāna Vasarāja, labā priekšnesumā pastāstot par brīvās Latvijas pēdējā prezidenta Kārļa Ulmaņa izcilo kultūras politiku. Draudzīgā aicinājuma nozīmi mēs izjūtam arī svešumā, tāpēc sargāsim un kopsim tautas garīgās kultūras vērtības.

Drāmatiskais pulciņš Hugo Miķelsona vadībā izrādīja Tijas Bangas komēdiju Septiņas vecmeitas. Izrādē piedalījās Astrīde Kalna, māsas Sandra un Dace Ķuzes, Ilze Ezergaile, Mārtiņš Veinbergs, Dace Veinberga, Ilze Miezīte, Ilze Kraujiņa un Daina Vāgnere. Skatuvi bija iekārtojuši Ž. Siliņš un E. Tannis, apgaismotājs V. Kurzemnieks, kostīmu un frizūru konsultante V. Jansone, grimētāja Zane Jansone un sufliere Aija Auziņa.

Pēc izrādes ģimnazijas direktrises V. Slaviešas pateicību un ziedus saņēma režisors un tēlotāji, pa rozei saņēma arī „klusie palīgi" — kaķītis un sunītis. H. Miķelsons pateicās arī citiem izrādes atbalstītājiem un palīgiem. Ziedus saņēma arī ģimnazijas gadskārtējā žurnāla Sīkumi veidotāji, skolas žurnālistikas pulciņa dalībnieki ar vadītāju un žurnāla atbildīgo redaktorsi skolotāju Izoldi Krūmiņu (dzejniece Guna Ikona).

Nākošā dienā pēc lugas atkārtojuma izrādes drāmas pulciņa vadītājs un režisors H. Miķelsons pasniedza atzinības rakstus visiem tēotājiem par centīgu piedalīšanos drāmas pulciņā un latviešu valodas kopšanā. Abu izrāžu dienu starpbrīžos notika dāvāto laimestu izloze vecāku padomes priekšsēža E. Taņņa un L. Aveniņas vadībā. Izlozei laimestus bija ziedojuši Banjamiņa filmu laboratorija, tēlnieks Z. Jurševskis, glezņotāja I. Ozola, DV vīru koris, Gardenia, Lotus un Venus puķu veikali, A. Miķelsones dalikatesu veikals, keramiķa V. Jansone, R. Auziņa, St. Vasarājs, A. Šulce un M. Bērziņa.

Abi sarīkojumi beidzās ar dejām, rotaļām un dziedāšanu A. Liepiņas vadībā un ģimnazijas koklētāju grupas pavadījumā. Bufeti vecāku padomes izkārtojumā vadīja L. Pauzere. Abās dienās Draudzīgā aicinājuma sarīkojums bija pulcinājis līdz 600 apmeklētāju. Par ieejas biļetēm, loteriju un ziedojumos ieņemts 6100 dol., kā arī mācības līdzekļu dāvinājumi. No organizāciju ziedojumiem lielākais ir Latviešu nama 200 dol. ziedojums, Sv. Andreja draudzes 150 dol., DV Toronto nodaļas vanadžu kopas 17 dol. un Toronto korporāciju kopas 100 dol. Ģimnazijas pirmā izlaiduma absolvente Dzintra Simanovska ziedojusi 300 dol. un V. Kaļiņa ģimene 100 dol. Ģimnazijas direktrise pateicās apmeklētājiem un visiem ziedotājiem.

V. S.

TAUTIETE!
es Tevi gaidu, no 27 līdz 38 gadiem.
Raksti šīs av. kant. zem
„TAUTIETIS"

Plkv. Viļa Januma balvu, 1000 dol., TLTA ģimnazijas direktrisei V. Slaviešai pasniedz DV Kanadas valdes priekšsēdis V. Plūdons.
Foto: J. Liģers

Mācītāja ievešana baptistu draudzē

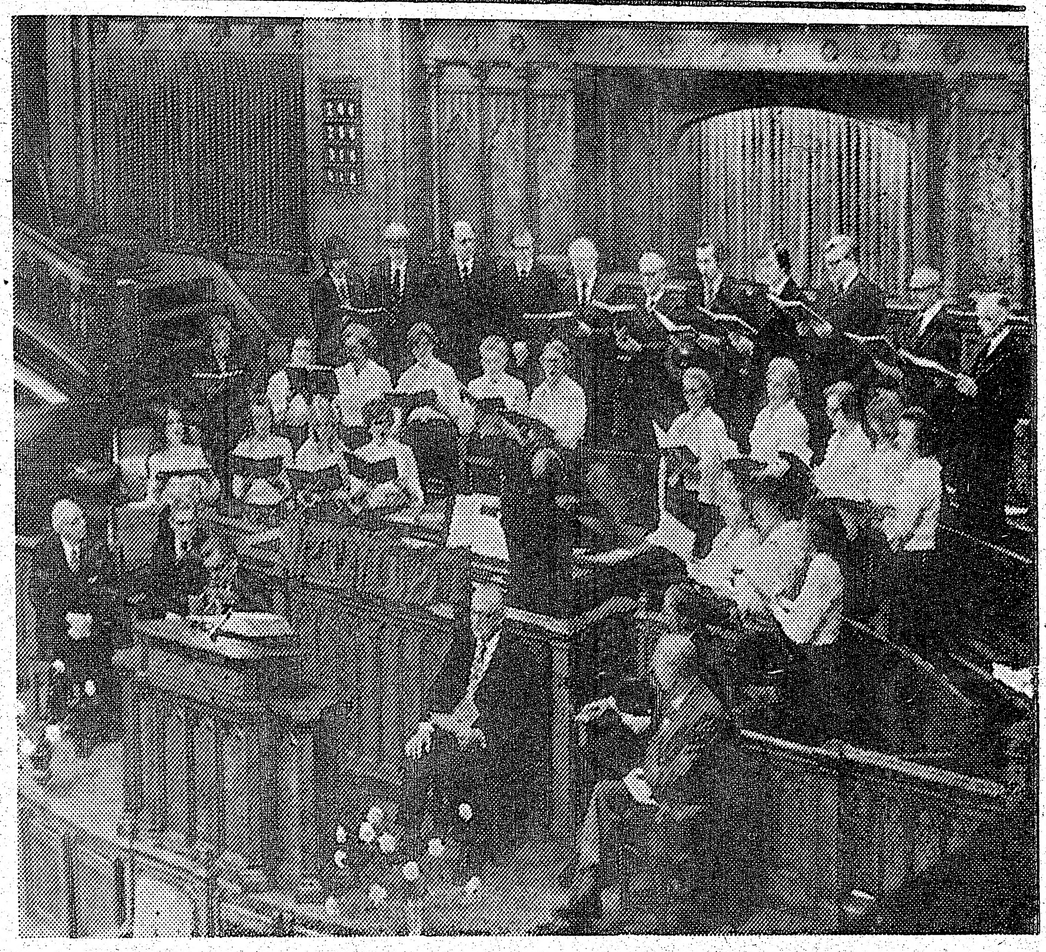

Mācītāja Andreja Arāja ievešana amatā Toronto Walmer Road baptistu baznīcā. Aizmugurē draudzes koris diriģenta Arvīda Purva vadībā. Foto: J. Liģers

Plašs izvērtās nelielās, bet aktīvās Toronto latviešu baptistu draudzes jaunā mācītāja Andreja Arāja ievešanas dievkalpojums ar garīgu koncertu un sekojošo sadraudzības vakaru. Dievkalpojumā pulcējās 250 draudzes locekļu un viesu. Piedalījās arī Ontario un Kvebekas provinces baptistu apvienības ģenerālsekretārs Dr. R. Vats, Walmer Road baptistu draudzes mācītājs Dr. L. A. Gregorī, Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšsēdis māc. Fr. Čukurs no Bukskauntijas, ASV, Toronto baptistu draudžu apvienības priekšsēdis C. Martindēls un māc. P. Odiņš no Filadelfijas.

Dievkalpojumu vadīja un svētrunu teica Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšsēdis māc. Fr. Čukurs, sveicot draudzes jauno mācītāju Andreju Arāju, kas 20 gadus vadījis baptistu draudzes Vārpā un Sanpaulo, Brazilijā un tagad Toronto kalpos ar evaņģelija vēsti tautiešiem. Māc. Fr. Čukurs sacīja, ka garīgam darbiniekam un draudzes ganam jābūt ar labu teoloģisko izglītību, runas dāvanām un priekšzīmīgu personisko dzīvi, bet visaugstākā prasība ir mīlestība uz Dievu, uz mācītājam uzticēto darbu un draudzi. Viņš izlūdzās Dieva svētību jaunajam draudzes ganam un svētīja draudzi. Lūgšanu teica māc. P. Odiņš. Māc. Fr. Čukurs arī pieminēja agrāko draudzes mācītāju Rūdolfu Ekšteinu, kas izvadīts pēdējā gaitā 1977. gada 28. janvārī, tieši pirms diviem gadiem, un uzaicināja ar klusuma brīdi godināt viņa piemiņu. Draudzes koris nodziedāja: Cik brīniški, mans Dievs, Tu mani vadi.

No Ontario un Kvebekas baptistu konvencijas sveica ģenerālsekretārs Dr. R. Vats, no Toronto baptistu draudžu apvienības priekšsēdis C. Martindēls, kas pārstāv 59 kanadiešu baptistu draudzes, no Walmer Rd. baznīcas baptistu draudzes māc. Dr. L. A. Gregorī, kas vairāk nekā 25 gadus pavadījis kopā ar latviešu draudzi un tikpat ilgi pazinis nelaiķi māc. R. Ekšteinu. No Filadelfijas latviešu baptistu draudzes sveica māc. Pauls Odiņš, kas ir arī Amerikas latviešu baptistu apvienības kasieris.

Dievkalpojumā ar dziesmām piedalījās draudzes koris ar diriģentu Arvīdu Purvu un solistiem no Klīvlandes: Torildu Barbinu (baritons) un Valdi Ūsi (bass), kuri dziedāja duetā 4 dziesmas Marutas Barbinas klavierpavadījumā; pie ērģelēm bija Garī Dobinsons.

Sadraudzības vakarā baznīcas lejas zālē bija pulcējušies ap 150 draudzes locekļi un viesi. Pie klātajiem galdiem vakaru atklāja un vadīja draudzes padomes sekretārs V. Skudra. Draudzi un mācītāju sveica Toronto igauņu baptistu draudzes māc. K. Reids, no Toronto portugaļu baptistu draudzes māc. J. Ķeidāns, kas ir latviešu izcelsmes un ieradies Toronto no Riodežaneiro un ir pirmais misionārs Ziemeļamerikā no Brazilijas baptistu apvienības. Čikāgas baptistu draudzes uzdevumā sveicināja Olģerts Cakars, no Kanadas misijas sekretāriāta māc. A. R. Goldie, no Klīvlandes baptistu draudzes V. Ūsis jun., Sv. Andreja ev. lut. draudzes priekšnieks J. Pētersons nolasīja draudzes mācītāja J. Cālīša apsveikumu. No pašu baptistu draudzes māsu pulciņa priekšniece N. Ābele sveica mācītāju A. Arāju ar grāmatas veltī, bet mācītāja dzīvesbiedre Ausma saņēma miedus. No draudzes padomes sveica sekretārs V. Skudra, pasniedzot aploksni. Viņš arī pateicās visiem draudzes locekļiem par kopā pavadītajiem 25 gadiem un Walmer Rd. baptistu draudzei par telpām, tāpat māc. Fr. Čukuram, kas vienmēr bijis klāt svarīgos brīžos draudzes dzīvē, kā arī māc. P. Odiņam, solistiem, korim, ērģelniekam un visiem viesiem. V. Skudra nolasīja arī rakstveida sveicienus no Latviešu mācītāju brālības priekšsēža māc. A. Eglīša, Bostonas latv. baptistu draudzes māc. E. Spilguļa, Grand Rapidu un Milvoku latviešu baptistu draudzes kopas māc. A. Stefenberga, Ņujorkas latviešu baptistu draudzes un Dr. E. Baštika, Toronto Sv. Jāņa dr. māc. J. Gaides, Toronto Austrumu draudzes māc. A. Brieža un Klīvlandes baptistu draudzes māc. A. Ūša.

Noslēgumā draudzes māc. A. Arāja pateicās abās valodās par sveicieniem un veltīm un izteica prieku par līdzšinējo labo sadarbību ar draudzes locekļiem un pārējām draudzēm, ko turpinās arī nākotnē. V. S.

Kaŗavira liktenigie ceļi

PLKV. DZENĪTIS - ZENIŅŠ ZIEMEĻNIEKU GODA BIEDRS

Ziemeļnieku valdes sēdē par šīs organizācijas goda biedriem izraudzīti kalpakietis LKOK pulkvedis Kārlis Dzenītis-Zeniņš un viņa dzīvesbiedre Vera. Diplomi abiem goda biedriem St. Petersburgā, Floridā, pasniedza Ziemeļnieku valdes priekšsēdis LKOK majors Alberts Ameriks. Metu goda diplomam zīmējuši Marta Tomiņa un Uldis Gailis

Pulkvedis Dzenītis - Zeniņš dzimis 1892. g. 18. februārī Durbes muižā, bet uzaudzis Aizputes apriņķa Dārtes pusmuižā. Beidzis Liepājas reālskolu. Pēc pārbaudījumiem Viļņas kaŗa skolā, paaugstināts par virsnieku. Pirmā pasaules kaŗa laikā komandējis rotu, cīnās gūstot ievainojumus un ārstējoties Maskavas slimnīcā. 1918. gadā atgriezies dzimtenē un brīvprātīgi iestājies Liepājas aizsardzības rotā, bet pēc rotas izformēšanas iedalīts 1. Latvijas inženieŗu - sapieru rotā, vēlāk pārvietots uz kpt. Zolta rotu par ložmetēju vada komandieri. Tur piedalījies 18. maija kaujās pie Kaugurciema, kur krita rotas komandieris kpt. Zolts. Pēc pārcelšanās uz Liepāju Dz.-Zeniņu iedala 3. Jelgavas (7. Siguldas) pulkā un norīko par ložmetēju komandas vecāko virsnieku, bet drīz iecel par 2. šķiras Zemessargu bataljona komandieri, no kuŗa izveidoja Grobiņas, vēlāk 11 Dobeles kājnieku pulku. Šī pulka komandēšanu uzdeva kpt. Dūzem, bet vltn. Dz-Zeniņam — saformēt 12. Bauskas kājnieku pulku. Kad par pulka komandieri iecēla plkv. Ķūķi, viņš palika pulkā par bataljona komandieri.

Dz-Zeniņš palika aktīvā dienestā arī miera laikā. Viņš apbalvots ar LKO, poļu un citiem ordeņiem, ilgus gadus komandēja 12. Bauskas kājnieku pulku. 1937. g. beidza Augstāko kaŗa skolu un kādu laiku komandēja Bruņoto vilcienu pulku. No aktīva dienesta Latvijas armijā atvaļināts 1940. g. 24. decembrī. 2. Pasaules kaŗa laikā kā 34. grenadieŗu pulka komandieris piedalījās ar savu pulku austrumfrontē. Apbalvots ar Dzelzs krusta 2. un 1. šķiru. 1944. g. rudenī viņu pārvieto uz Vāciju. Gotenhāfenē piemeklē smags likteņa trieciens: satiksmes nelaimē nogalina viņa vecāko dēlu v.v. Vasili, bet jaunākais dēls Georgs turpina gaitas pulkā. Pēc kaŗa ar dzīvesbiedri Elizabeti pārceļas uz Silenbušu pie Štutgartes, jo tur atrodas jaunākā dēla ģimene. Pulkvedi bēgļu nometnē neuzņem, jādzīvo privāti, pelnot iztiku meža darbos. 1948. g. saņem ziņu, ka Rīgā no gūsta Polijā atgriezies jaunākais dēls Georgs. Māte rolemj doties uz dzimteni pie dēla, bet jāatgūst meitas uzvārds. To panāk šķiroties.

Pulkvedis paliek viens. Nomāc bēdas, māc grūtie dzīves apstākļi, cieš arī veselība, uzmācas depresija. Gadās sastapt glābēju un draugu — operdziedātāju Veru Vilku - Večeroku. 1950. g. viņi slēdz mūža draudzību, kuŗai svētību dod māc. Liepiņš. 1952. g. viņi iecelo ASV, Ņujorkā. Svešos apstākļos sākās smaga cīņa par dienišķo maizi. Izpalīdz būvuzņēmējs Jānis Rīsbergs. Ņujorkā viņi dzīvo līdz 1974. gadam, kad iegādājās māju Floridā.

Pulkvedis lielu triecienu vēl pārdzīvo, kad saņem ziņu, ka jaunākais dēls 1950. gadā Saldū nošauts. Šīs zemes gaitas izbeigusi arī pirmā dzīvesbiedre. Vēl vienīgais iepriecinājums ir mazdēls Imants un mazmazbērni Grimsbijā pie Hamiltonas un paša dzīvesbiedre Vera, ar kuŗu ved klusu un saskanīgu dzīvi.

Alberts Ameriks

Novusa klubam 10 gadu

DV Toronto nodaļas novusa kluba atklātās meistarsacīkstes sāksies ceturtdien, 8. februārī, pl. 19.30 DV namā un turpināsies līdz aprīļa beigām. Novusa kluba 10 gadu darbības atceri klubs atzīmēs 3. un 4. novembrī ar ASV un Kanadas latviešu izlašu sacensībām un saviesīgu vakaru 3. novembrī DV namā Toronto.

A. Dzilna

Jaunais Toronto latviešu baptistu draudzes mācītājs Andrejs Arājs saņem svētību. No viņa pa labi Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšsēdis mācītājs Fr. Čukurs, pa kreisi — māc. P. Odiņš. Kreisajā pusē kanadiešu māc. Dr. L. A. Gregorī Foto: J. Liģers

Kanadā mēs visi esam līdzīgi

Lai darītu mūsu sabiedrību tiešām brīvu, katram kanadietim jāpārbauda tās pašas iespējas . . ., kas viņam dotas, un tās pašas iespējas progresēt, kalpot mūsu zemei, pašiem sev un savai sabiedrībai.

Kanadas valdība ar savu nemainīgo daudzkultūru politiku palīdz pasargāt un sekmēt ikviena pamattiesības uz līdzīgām iespējām. Līdz ar daudzkultūru programmas dažādību un ierosinājumiem . . . visos saimniecības līmeņos, visos valdības departamentos, tiesās, nacionālās padomēs un aģentūrās . . . Kanada sekmē vienādas iespējas; un tas tiek darīts, ņemot vērā katra atsevišķa cilvēka spējas un apdāvinātību, bez kādiem aizspriedumiem.

Daudzkultūru ministrs gādā par to, lai katrā ziņā visiem kanadiešiem būtu vienādas tiesības, neatkarīgi no viņu kultūrālās izcelsmes. Viņam ir arī zināma federālās valdības darbība un viņš ir ļoti norūpējies, lai tiešām federālā politika atspoguļotu daudzkultūru politikas īsto garu.

Ļaudis ir nākuši uz Kanadu no dažādām zemēm, . . . tie nesuši sev līdz daudz labas kultūras un prasmi. Tas viss dara Kanadu par lielisku zemi. Saņemot visiem kanadiešiem, neatkarīgi no viņu nacionālās izcelsmes, tādas pašas tiesības un privilēģijas, mēs kļūstam par stipri vienotu, īsteni demokratisku nāciju. Kanadas valdības daudzkultūru politikai ir liela nozīme, kas pierāda, ka vienotā Kanadā mēs visi esam līdzīgi.

Lai izteiktu savus uzskatus vai saņemtu tuvāku informāciju, rakstiet:

Multiculturalism

Ottawa, Ontario

K1A 0M5

Multiculturalism

vienība ar cilvēcīgu izpratni.

Honourable Norman Cafik
Minister of State
Multiculturalism

L'honorable Norman Cafik
Ministre d'Etat
Multiculturalisme

Vēl nav miris, kad jau pieprasa mantojumu

PAD. SAVIENĪBAS MEDĪBAS PĒC ATSTĀTAJIEM MANTOJUMIEM

Jau sen kļuvis zināms, ka Pad. savienība ar saviem advokātiem cītīgi meklē rietumos atstātos mantojumus, brīžiem tik steidzīgi, ka pieprasa mantojumu, kad testamenta rakstītājs vēl nav miris. Tā gadījies arī 81 gadu vecajam ukrainim Nikolajam Ivanenko, kas dzīvo Kanadas ukraiņu veco ļaužu mītnē „Ivan Franko", Toronto priekšpilsētā Etobiko. 18. janvārī Ivanenko lasījis kādas Otavas advokātu firmas vēstuli, ka viņš „aizgājis Dieva mierā" 1978. gada vasarā. Vēstule piesūtīta veco ļaužu mītnei, ka Nikolaja Ivanenko Padomju savienībā dzīvojošais brālis un māsa ieinteresēti saņemt sava mantojuma daļu. Vēstulei pievienota arī abu mantinieku pilnvaras noraksts Otavas advokātu firmai.

Nikolajs Ivanenko lielā sašutumā laikraksta The Toronto Star reportierim izteicies: „Dzīvoju Kanadā jau 51 gadu un 45 gadus esmu Kanadas pavalstnieks. Visus šos gadus savu brāli un māsu neesmu redzējis un par viņiem neko nezināju. Brālis piedzima, kad biju jau izceļojis, bet māsa bija vēl maza, viņu vairs neatceros. Man ir tikai viena vēstule no mana brāļa, kas rakstīja pirms daudziem gadiem, kad jautāju par savu tēvu un māti. Tēvs miris Sibirijā. Kopš tā laika neesmu vairs saņēmis nevienas vēstules."

Kad 1977. gadā Nikolajs Ivanenko rakstījis savu testamentu, viņš brāli atcerējies, novēlot pēc savas nāves 40 proc. no atstātā mantojuma. Ivanenko pēc ieceļošanas savā laikā nopircis Kaledonijas austrumos, Ontrio provincē, 259 akru lielu lauksaimniecību. „Bet lopi un labība nepadara nevienu bagātu," izteicies Nikolajs Ivanenko. „Tie bija grūti laiki, krāju periju pie penija, ko smagi nopelnīju." Ivanenko sieva mirusi 1974. gadā.

Padomju advokāts brīnījies, ka šāds gadījums viņa 25 gadu praksē bijis tikai pirmo reizi. Ziņas par Nikolaja Ivanenko „nāvi" esot iegūtas no Nudžersijas. Advokāts piebildis, ka rakstīšot viņa piederīgajiem, kas priecāšoties, ka brālis vēl dzīvs . . .

Nikolajs Ivanenko jau sazinājies ar savu advokātu un paziņojis, ka testamentu grozīšot.

Par Pad. savienības kāri uz rietumos atstātajiem mantojumiem raksta arī Kanadas laikraksts Our Canada savā pagājušā gada decembŗa izdevumā. Tās ir tikai gadu vecs, iznāk reizi mēnesī un maksā 7 dol. gadā. (Adrese: P. O. Box 843, Toronto, Ont., N4Y 2N7). Līdzšim domāja, ka Pad. savienība iejaucas mantojuma lietās tikai tad, ja nav atstāts testaments un aizgājējam nav tuvinieku, bet izrādās, ka tā testamantus arī apstrīd.

Laikraksts apraksta gadījumu ar Alberta Štāla atstāto mantojumu. Viņš iecelojis Kanadā 1952. gadā un miris Toronto 1975. gada 21. augustā. Pēc mantojuma tagad tīko Pad. savienība. Nelaikis savā testamentā vienu trešdaļu no savā rekustamā īpašumu bija novēlējis Pasaules brīvo latviešu apvienībai, otru trešdaļu savai māsai Olgai Štālmanei Latvijā un trešā daļu savam draugam Toronto.

Kad Štāla advokāts sācis kārtot atstāto mantojumu, no advokātu firmas pienākusi vēstule, ka mirušais Alberts Štāls bijis precējies un viņa atstātais mantojums neesot dalāms. Advokāta firmai esot zināms, ka viņam Latvijā dzīvojot atraitne un testamentu apstrīdējusi. Laikraksts piebilst, ka šāda iejaukšanās nav nekas neparasts, jo pēc Kanadas likumiem mirušā vīra sievai pienākas zināms nodrošinājums. Štāla gadījumā tikai pastāv nopietnas šaubas, vai viņam jebkad sieva bijusi. Vācijā izdotajā pasē nav norādījumu, ka viņam būtu bijusi sieva vai vai bērni, tāpat šādu ziņu trūkst immigrācijas dokumentos un ienākumu nodokļa deklarācijās. Arī nelaika paziņas apliecinājuši, ka mirušais bijis vieninieks. Bez tam no viņa māsas Olgas Štālmanes, kas dzīvo tai pašā pilsētā, kur mirušajam Štālam piedēvēta sieva, saņemtas ziņas, ka šī sieviete ir cita vīra, nevis Štāla atraitne, kā uzrādīts mantojuma pieprasījumā.

Na okupētās Latvijas saņemts spliecinājums, ka Alberts Štāls dzimis 1914. gadā, bet viņam piedēvētā sieva dzimusi 1899. gadā. Viņu abu laulības it kā notikušas 1939. g. 3. augustā, kad Štālam tai laikā bijuši 25 un viņa sievai 40 gadu. To neapliecina faktiskā laulības apliecība, bet tikai valsts archīva izraksts. Šāds apliecinājums izdots vienu gadu pēc A. Štāla nāves.

Ir diezgan parasti, ka Pad. savienība apstrīd šeit mirušo etnisko grupu locekļu testamentus, izteicies Toronto advokāts Roijs Kostuks. Pirms vairākiem gadiem kāds padomju pārstāvis draudējis, ka viņš ierosināšot Kanadas ārlietu ministrijā, lai atņem Kostukam advokāta prakses tiesības. Kādā gadījumā Kostuks mirušā piederīgajiem Pad. savienībā sūtījis mantojumu nevis naudā, bet sainīšos. Padomju iestādes noteikti pieprasījušas naudu. Kostuks atbildējis, ka viņš vienīgi izpildot testamenta devēja vēlēšanos. Kostuks arī izteicies, ka kāda advokāta firma Kanadā, kas strādā Pad. savienības labā, katru mēnesi uzvar ap 30 prāvu, kārtojot savu Pad. savienībā dzīvojošo klientu mantojumu lietas.

Izrādās, ka Pad. savienība uzmanīgi seko etnisko grupu locekļu atstātajiem mantojumiem un izmanto katru gadījumu, lai iegūtu ārzemju valūtu.

Lielākais zaudējums rodas, pārvēršot dolaru krievu rubļos pēc Padomju savienības noteiktā kursa, zaudējot ap 20 proc. Mantojumu piedzīšanā Pad. savienība izrauga savus advokātus, kas darbojas tās interesēs un uzmana katru miršanas gadījumu savu bijušo iedzīvotāju vidū. No Kanadas puses līdzšim nekas nav darīts, lai aizsargātu ieceļotājus pret šāda veida Maskavas naudas kāri.

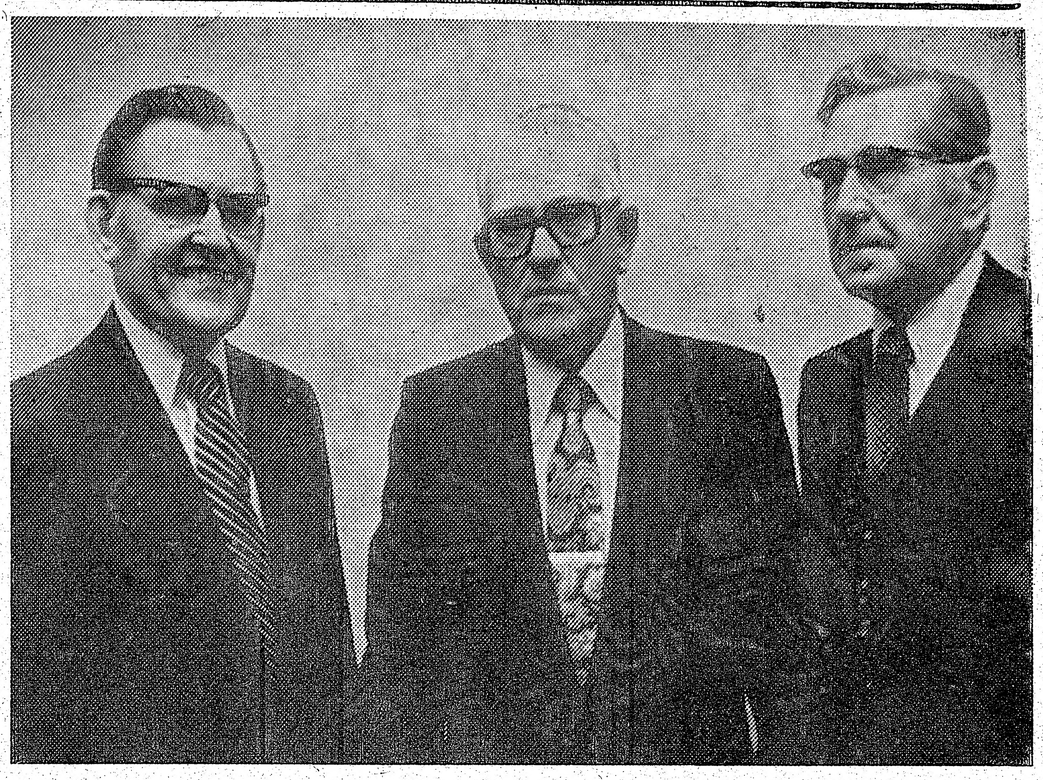

Mācītājs Andrejs Arājs (attēlā pa kreisi), kuŗu ieveda amatā svinīgā dievkalpojumā 28. janvārī Toronto latviešu baptistudraudzē. Vidū — Amerikas latviešu baptistu apvienības priekšsēdis māc. Fr. Čukurs no Bukskauntijas. Labajā pusē māc. P. Odiņš no Filadelfijas.

Foto: J. Ligers

Vienreizējs, īpatnējs priekšnesums

VELTAS SNIĶERES DZEJAS VAKARS LONDONĀ

Rīkot dzejas vakaru, pie tam tikai viena autora darbiem, pašreizējā brīdī var likties liels risks. Politisku jautājumu pārrunu vakari, diskusijas par nacionālā darba problēmām — šie ir temati, kas pulcina pilnu telpu klausītāju. Bet dzejas vakars? Reizēm notiek arī brīnumi, kā tas bija svētdienas, 21. janvāŗa pēcpusdienā Londonā, kad DV nama zāli līdz pēdējai vietai piepildīja dzejas cienītāji. Velta Sniķere bija solījusi lasīt savu dzeju mēģināt savādākā veidā nekā to dara parasti. Te, kas bija klāt dziesmu svētku rakstnieku rītā Londonā pirms pāris gadiem, atcerēsies Veltas Sniķeres lasījumu kustību pavadījumā. Katram dzejniekam vai dzejniecei un katrai dzejai šāds lasījumu veids nepiederētos, bet Sniķerei dzeja tieši ar kustībām kluva vieglāk saprotama, ilgāk paturama atmiņā un skaidrāka savā simbolismā.

Literāro preses kopas vakaru atklāja kopas priekšsēde Austra Liepiņa, norādīdama, ka bieži vien, runājot par tāliem dzejniekiem un rakstniekiem, mēs aizmirstam tos, kas mūsu vidū.

Velta Sniķere savu lasījumu ievadīja ar — „Kas ir dzejolis". Tam sekoja virkne citu, ar kustībām saistītu skandējumu: Lakoti nagi, Bauda, Zieds klana galvu, Vēja kokle, Piektais ritenis, Brīvība, brālība, Vilki, Saklausīšanās, Aizsaules taurētājs, Spoguļi un Sadalaities. Lasījumus pavadja indiešu dejas mākslas technikā balstītas kustības. Indiešu dejotāji ar roku un galvas kustībām var izteikt visu, ko vēlas, un arī Veltas Sniķeres skandētos dzejoļus varēja izprast gandrīz tikai ar viņas kustību. Tas jo sevišķi sākāms par dzejoļa Putns ar zilām acīm skandējumu un — tēlojumu.

Dzejnieces rokas ir ļoti izteiksmīgas, pirkstu kustības jūtīgas; tās spēj attēlot vismazāko niansi dzejā. Aina Folkmane runāja par Veltu Sniķeri, īsumā pieskaŗoties viņas dzīves gaitām, bet sīkāk analizējot viņas dzeju. Veltu Sniķeri nevaram pieskaitīt nevienam dzejas virzienam; viņu nav ietekmējusi neviena dzejas skola. Viņā nedalāmi saistījusies latviskā un indiešu domu un atziņu pasaule. Starp tām nav pretišķību, kādēļ Sniķeres dzeja, paužot jogas atziņas, reizē ir arī latviska.

Referente citēja Zinaīdas Lazdas, Anšlava Eglīša, Gunāra Irbes un citu Sniķeres dzejas vērtējumus, tā dodot jo plašu ieskatu autores domu un uzskatu pasaulē. Referātam sekoja autores 14 dzejoļu skandējumi, starp tiem jau minētais Putns ar zilām acīm un, nobeigumā — Nemitas minamais un Izskaņa. Klusums, kas valdīja telpā skandējumu laikā, liecināja, ka ik dzejnieces teiktais vārds un ikviena viņas kustība saistījusi klausītāju uzmanību. Bija patīkami vērot, ka starp dzejas cienītājiem bija ne tikai sirmās galvas, bet arī labs pulciņš jauniešu un vidējās paaudzes klausītāju.

Vakara viesi un rīkotāji bija gās pakavējās pie glāzes vīna.

A. L.

Kad ugunskurā beidz kvēlot ogles...

Bijušā gaidu un mazskautu vadītāja Rasma Slavinska, dzim. Miliere aizgājusi mūžībā 1978. gada 21. decembrī Sanfrancisko, Kalifornijā.

Liekas, nav sabiedriskās nozares, kuŗā viņa nebūtu pielikusi savu roku, uzticīgi pildot otro gaidu likumu — uzticību tēvijai.

Pēc Viļa Olava komercskolas beigšanas R. Slavinska iestājās Jelgavas lauksaimniecības akadēmijā, kur viņa iepazinās ar Pēteri Slavinski un nodibināja ģimenes dzīvi. Otrreizējā padomju okupācija pārtrauca viņas studijas. Sākās bēgļu laiks Vācijā, pēc kaŗa apmetoties baltiešu nometnē Mērbekā, kur visu laiku darbojās latviešu ģimnazijā par skolotāju, dziedāja arī Lietiņa korī, vadīja vietējo gaidu un mazskautu pulciņu, kādu laiku būdama arī gaidu priekšniece.

Slavinska 1949. gadā izceļoja uz ASV un dzīvoja Sanfrancisko, kur Bank of America nostrādāja 27 gadus. Šajā laikā viņa Kalifornijas universitātē nobeidza bankas operācijas kursus. Piedalījusies Ziemeļkalifornijas latviešu draudzes dibināšanā, darbojās dāmu komitejā, dziedāja vietējā korī un DV sieviešu ansamblī, spēlēja vietējos teātŗa ansambļos, darbojās kā sekretāre I Rietumu krasta dziesmu svētkos, vadīja vakarētāju grupu, strādāja Sanfrancisko un Oklandes latviešu skolas un bērnu vasaras nometnēs un pēdējā laikā darbojās arī Oklandes latviešu draudzes dāmu komitejā.

Aizgājēju piemiņā paturēs daudzie draugi un sabiedriskās organizācijas.

Bij. skautu vad. **H. Bergs**

† Rasma Slavinska

Osvalds Lācis

ĢIRTS

IZVILKUMS NO STĀSTA PĒRLE

(Nobeigums)

Aizveda jau vēl dažus kazbārdiešus, pat pāris batraku, bet tie jau atgriezušies. Vien Saldeno Ješku ne pie sienas liek, ne vaļā laiž.

Teic, ka Saldenais savu iesauku guvis īpatā smaidiņa dēļ. Iespējams. Viņa gludi skūtajā, drusku blēdīgajā, drusku pastulbajā sejā smaids tiešām turējās arvienu, vienalga, vai viņš ko pirka, pārdeva vai ar āmuru uzblieza sev pa pirkstu, un droši vien saglabātos arī sev pašam kapa dobi rokot. Citi zināja teikt, ka Saldenajam palamu nodrošinājis nevis smaids, bet smārds, ko izdveša viņa dubultšķeterētās vadmalas kārta, kuŗā viņš bija redzams ziemā vai vasarā. Zaļais uzvalks labi piegūla viņa augumam, tāpat piestāvēja ķieģeļkrāsas sejai un kaķa dzeltenajām acīm. Vienai kārtai nodilstot, viņš tieši tādu pašu pasūtināja vietā. Bet arī jaunās drānas drīz izplatīja Saldenajam īpato duciņu. Tā nebija ne uz to pusi kā seskam. Drīzāk jau kā kaudzē samestiem veciem kapu vainagiem. Dažs ar jūtīgākām nāsīm, Saldenajama tuvāk piegājis, pašam to nemanot, mazliet atvilkās nostāk. Toties mušas ap Ješku džinkstēja vairāk nekā citiem.

Ja ap Saldeno pašu turējās tikai duciņa, tad par tādu nepavisam nevarēja vairs saukt smakoņu, kas austrenim iegriežoties vēda no Ješkas būceņa, kuŗā krājās žīdam pārdodamie kustoņu kauli. Tādās reizēs ar gaŗāmbraucēju zirgiem notika kaut kas neticams. Tādi, kas pēc pīckas sājiena vien ļipu nokustina, uzņēma slaidu riksi pat neskubināti, bet straujākie, iekrākdamies, pārgrieztām acīm metās strauji atpakaļ vai pāri grāvim, dažkārt ilksij lūztot vai baucēju izmetot.

Saldenais nebija dzērājs un pīpmanis, nesaldinājās klāt arī meitiešiem. Un tomēr ar visu nemitīgo rosīgumu arī kaŗa gados, kad spekulanti sarausa prāvas bagātības, tikko turējās kā uz aizlūzuša zara.

Tanī pašā rītā, kad paša aizvešanai viņam pavēlēja jūgt zirgu un savos zaļajos uzpircēja atsperratos viņš vairs nesēdēja kā paradis — malai kāju pārlaidis, bet divu miliču vidū, ar visu savu neizdzēšamo smaidiņu, Saldenais atgādināja lai nu ko, tikai ne buržuju.

Viņa apcietināšanu gluži atklāti nožēloja batraki, kuriem kādu mājlopu zaudējot, viņš alaž bijis izpalīdzīgs. Saimnieki klusēdami sevī nodomāja tāpat: kādēļ gan vajājams pagasta labdaris?

Taču dreimanis Lūsītis — tas pats, kuŗš. brālim vēl dzīvam esot, zvaniķa sievai pagādāja puiku, apgalvodams, ka zvaniķis pakāries tikai aizvesto baznīcas zvanu dēļ — šis viszinis, šņākāja piesmacis: kāpēc Ješkiņu aizveda? Hm, nu tāpēc, ka viņa butka iepatikās, ek, Rāvu Lūcijas sibiriņikam!

Zemā, veco gobu apēnotā būda bez iemītnieka tiešām nepalika. Jau dienu pēc tam, kad to bija pametis arī rūsganais runcis, tanī ievilkās nesen no Sibirijas atgriezies muižas kalpa dēls Klupatnieks.

Ģirta skatienam joprojām kavējoties ielejā un sekojot kādam braucējam, kas patlaban tuvojās Saldenā Ješkas būdai, viņa nolaidenie ūsgali pēkšņi sakust kā prusakam uz nenokopta vakariņu galda. Ģirts atceras, ka tēvocis, varbūt baidīdamies, ka tam mājās neesot būdu kāds meizlaupa, varbūt arī pircējam prāvāku maksu noplēst gribēdams, no laika gala bija pasācis retākas preces to pieprasītājam tūliņ nedot, bet tikai solījās tās sarūpēt, visu vērtīgāko allaž slēpdams istabaugšas sabirzušajā grīslī, kas sedza griestus.

Vēl īsi pirms krievu armijas sabrukuma Ģirts bija tēvocim palīdzējis uzvilkt istabaugšā rudzu bīdeli. — Trīs kules! Nē, četras! — Ģirts sevi pārlabo tik skaļi, ka pats satrūkstas. Un aplaidis apkārt acis, pietvīkst tumši sarkans, meža ēnā iznirstot nācējam no lejas. Velns parāvis! Pērle! Ģirts grib griezties mājup, bet kā uz kustīgās laipas tikai neļogās vien, jo nācēja viņu uzlūkodama — smaida. Un Ģirtam spēji karsti topot, liekas, ka šis smaids ir tieši tāds, kādu viņš pelnījis.

Pērle Silava ir kaŗa bēgle — Rīgas friziere. No sava aroda vien vairs pārtikt nespēdama, viņa jau sen ar vienroci un grābeklīti kļuvusi tikpat veikla kā ar ar dzirklītēm un suku Veldrē sakritušo labību viņai nokopjot, dēlieši piestāj, brīnodami viņas naskumu. Meitieši, dzirdot bēgli cildinām, sakniebj lūpas. Ne jau par veiklību druvā vai sētā vien tā jūsmo vīrieši.

Ģirta kaimiņi Maltūži bija Pērli nolīguši gadam un droši vien prātoja čaklo meitu paturēt arī uz priekšu, nevarēdami bez kalpones iztikt. Bet vienalga, vai kalpone bija laba vai slikta, tās visas sekmēja Maltuzīšas pāragru sirmumu. Un

Lai gan Toronto gaisa temperātūra vairākas dienas turas uz salšanas robežas, brīžiem autobraucējus un gājējus pārsteidz pamatīgs putenis. Foto: Aleksandrs Kalniņš

kā gan ne. Jau pirmajā laulības gadā saimniecei kļuva skaidrs, ka viņas Ansis līdzīgs runcim, kas, lai kā barots, pie izdevības iešauj mēli arī krējuma ķērnē. Pēc šī nelādzīgā atklājuma viņa nepārstāja uzmanīt ne tikai vīru, bet arī katru kalponi. Sava veida atvieglinājums, lai arī niecīgs, Maltūzīšai bija tas, ka Pērle nemaz neuzstāja nakšņot siltā istabā. Pieticīga, viņa apmierinājās ar aluskambari — nelielu, bet biezām sienām būcenīti aiz aitu kūts. Mājas mieru netraucējot, tur arī pavēlās stundās pie viņas varēja iegriezties viens otrs, kam ievajadzējās frizieres palīdzības.

Pagājušā rudenī, kulšanas laikā, kad Ģirts ar apkārtrakstu iegriezās pie Maltūžiem, maizes krāsnī sprakšķēdamas liesmoja bērza šķilas un saimniece, muldu pārsegusi, atstūma pierei pielipušās baltās matu šķipsnas.

— Ansis dara alu!

— Kur tad dienastnīca, ka saimniecei jāsviedrējas ar mīcīšanu?

— Pērle meklē rauga! Bet vai maz sadabūs!

Gaŗām kūtij un kūtiņām abiem nesteidzīgi noejot, Matūzīša kā sadurstījusies negaidot piestāj, tad ar joni metas uz priekšu un grūž abām rokām aizvērtās būceņa durvis tik sparīgi, ka tās ar dunoņu atsitas sienas baļķos.

Kambaŗa vidū uz staklēm viegli kūp žeira kubuls. Vakara saulē mirdzināmās no tā vijas brūna strūkliņa misas traukā. Uz melna kula sviesta dzeltenu salmu paliekas, divi spaiņi un sienai pieslietie kāši. Dziļāk galdelis ar frizieres amatrīkiem un divas pudeles. Vienas kaklā notecējis sveces gals. Otrā, kas aizprapēta ar papīra vīkšķi, līdz pat kaklam balsens šķidrums.

Abu pienācēju skatieni tam visam dodas pāri un gaŗām uz būceņa dibenu, kuŗu turpat visā platumā aizņem gulta.

Kalpone atlaidusies savā guļamvietā, bet aldaris tai šķērsām. Ne saimnieka galva, ne rokas redzamas, vien platā mugura, kavalerista līkās kājas un brūno, pabālušo bikšu dibens ar tādas pat alkšņu mizās krāsotas vadmalas divi tumšākiem ielāpiem kā izsmējīgām šķelmja acīm.

Pievakares rāmumā dzirdama vien tālas kuļammašīnas sērīgā dūkoņa un misas omulīgā čurkstoņa. Bet jau pēc nedaudz mirkļiem tie divi, kas būceņa ārpusē, iekāpj tanī, un tie otri divi, kas krusteniski gultā, izraušas no tās ārā.

— Pietiek, man nu pietiek! — saimniece iesaucas, kā no rūgstoša alus truča spundei izsprāgstot. — Tagad es redzēju pašas acīm!

— Ko tad? — saimnieka apdrupušie zobi atsedzas, — ka meklēju pagultē aizkritušo pīpi?

— Jā, un vēl to, ka uz brīdi atvilku elpu, puspagasta apskrējusi! — arī Pērle nepalika aizbāztu muti.

Taču saimnieces aizdomas mīlzt putodamas. Atsviedusi segas malu, viņa pieliecas gultas apakšai, kur možu skatienu iemet arī saule.

— Tav neškīsta meļa! Tur tak tava ķuļķa nemaz nav!

— Kā gan lai tur vairs būtu, ja to piecēlu! — saimnieks pastiepj roku. Aprepējušajā plaukstā tiešām pīpe.

Patiesībā pīpes meklēšana tikai pilieniņi saimnieces apsēstības kausā. Viņa zina, ka par viņas slimīgo greizsirdību vēl pirms kaŗa uzjautrinājās viss pagasts. Tagad viņa apņēmusies pierādīt ko citu, ka pāri visam — nevis iegātnis Maltūzis, bet viņa vienīgā ir visu lietu noteicēja savās dzimtsmājās. Un tā ar to pašu, kaimiņam klātesot, viņa pavēl kalponei tūliņ aizvākties ar visām panckām.

Pērle neteica ne vārda. Viņa nevēlējās Ģirta klātienē uzsākt ķildu ar Matūzīšu, kuŗai jau no pirmās dienas uzmanīja viņu ciešāk kā čigānieti. Viņa zināja, ka varētu meklēt aizstāvību pagastmājā. Bet arī viņai pietika. Viņa bija pārliecināta, ka cilvēks, kam spēks kaulos un kas darba nebaidās, var izdzīvot visur.

Savas mantiņas kopā vākdama, viņa šad tad uzmeta vaicātāju skatienu Ģirtam, kas šinī pašā būcenī ne reizi vien viņai bija teicis Jurģus negaidīt, bet pārnākt pie viņa uz gaišu siltu istabu. Bet patlaban Ģirts uzvedās tā, it kā viņas te nemaz nebūtu. Piegājis klāt Maltūzim, kas grieza tievāku misas strūkliņu, un tam noprasot, kas tad nu atkal par pātariem apkārtrakstā, Ģirts, parakstu saņēmis un nevienam skata neuzmetis, tikai pateicis: — Palieciet laimīgi! — aizlaida kā apsvilis.

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
5385 Yonge St., suite 20, Willowdale
226-6950 445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6908 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir pelnījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Par zeltu vērtīgāka

Lai jūsu pārbaudītā ticība, kas ir daudz vērtīgāka nekā iznīcīgais zelts, kas tak ugunī tiek pārbaudīts, izrādītos tejcama, slavējama un godājama, kad Jēzus Kristus parādīsies. Pētera 1. vēst. 1,7

Ja mūsu dzīvē ir kaut kas sevišķi labs, tad to pielīdzinām zeltam. Mēs runājam par zelta laikiem un domājam cilvēka labākos gadus. Gribam iet dzīvē pareizāko taku un tad izvēlamies bieži vien zelta vidusceļu. Atceramies pagātni un tad pieminam zelta jaunību. Pieminam kādu labu cilvēku un sakām, ka tam ir zelta sirds. Mūža pievakarē svin zelta kāzas un citas zelta jubilejas.

Zelts ir taču cēlākais, tīrākais, spožākais un arī tik daudzu visievērojamākais metalls, vērtība. Dziesminieks saka: „Skaidra kā zelts lai ir tava sirds" (Dziesma 303,3).

Arī svētie raksti daudz runā par zeltu, gan tieši, gan salīdzinājumos, gan simbolos. Te zelta vārds tad ir gaismas, tīrības, šķīstības un cēluma aizvietojums.

Šajā virzienā svētie raksti iet vēl tālāk. Bieži runāts par lietām, kuŗas ir vai kuŗām jābūt nesalīdzināmi pārākām par zeltu. Dievbijīgais Ījabs vērtē gudrību vērtīgāku par zeltu (Ījaba 28,15). To vairākkārt atkārto Salamans (Salamana Pamācības 3,14 u. c.). Tāpat cilvēka labvēlīga nostāja ir labāka par sudrabu un zeltu (Salamana Pamācības 22,1). Dāvids saka, ka Dieva baušļus mīlot varāk nekā zeltu (Psalmi 119, 72).

Pieminēsim arī, ka Vecās Derības apokrifos arī šī doma atrodama. Tur sacīts, ka veselam un svaigam būt ir labāk nekā būt bagātam zeltā (Sīraka grāmata 30, 15).

Jaunajā Derībā apustulis Pēteris apliecina, ka neesam atpirkti ar iznīcīgām lietām — sudrabu vai zeltu, bet ar Kristus dārgām asinīm (1. Pētera 1,18-19).

Tāpēc ir vērtīgi, ka mēs katrs, līdzīgi kā zeltracis meklē zeltu dziļi zemes iežos, neapkusuši meklējam vērtības svētajos rakstos, kas par zeltu vienmēr augstākas.

Mīļais Dievs, mēs zinām, ka zeltam šai pasaulē ir liela vērtība un piekrišana, bet palīdzi mums izprast, ka šajā pasaulē ir vēl daudz kas cits, kas vērtīgāks par zeltu. Palīdzi, ka dzenamies pēc šī vērtīgākā. Beidzot palīdzi, Dievs, mums apzināties, ka arī mēs paši esam Tavs radījums, un ja caur Jēzu Kristu topam pestīti, tad varam arī paši būt labāki nekā šis pasaules zelts.

Eduards Ķerģis

Klaudzinait

Klaudziniet, tad jums taps atvērts. Mateja ev. 7,7b

Īstai pieklaudzināšanai ir dots svētīgs solījums.

Pie cilvēku durvīm mums bieži nākas klaudzināt, un mēs dažreiz pie tām klauvējam ar visai bailīgu sirdi, it sevišķi tad, kad nākam ar savām laicīgajām vajadzībām, kad lūdzam, lai mums palīdz tikt dzīvē uz priekšu.

Un cik bieži mēs atrodam aizslēgtas durvis un aizslēgtas sirdis, un tukšā mums no tām jāaiziet!

Bet debesu Kungs mums sola: klaudziniet — jums atvērs. Un mums atveras debesu durvis jau še un mēs saņemam Dieva palīdzību laicīgajā vajadzībā, un mums atveras žēlastības durvis tur augšā, lai svētīgi ieietu reiz mūžīgajās Tēva mājās, tur, kur visas lūgšanas pārvēršas pateicībā un visas nopūtas — slavas dziesmās.

Nu, tad lūgsim ar bērna lūgšanu visu to, kas mums vajadzīgs šinī pasaulē, meklēsim cītīgi, kas mums pie mūsu miera ir vajadzīgs še un tur, un kad reiz nāks mūsu beidzamā stunda, tad ticībā pieklaudzināsim pie debesu durvīm, un kad būsim izlūgušies šai pasaulei cauri un ielūgušies debesīs, tad mēs drīkstēsim pilnam liecināt: svētīgs tas, kas var un prot Dievu lūgt.

Sirdsžēlīgais Kungs un Dievs! Mēs Tevi lūdzam, sūti mums savu svēto Garu, kas mūs māca, kā mums būs Dievu lūgt, lai mēs taptu paklausīti.

Pasaule ar savu burzmu, ar savu kārdināšanu, ar dzīves rūpēm un raizēm neļauj mums kļūt īstiem Dieva lūdzējiem; palīdzi mums pret pasauli pastāvēt un lūgt Tevi dedzīgi un sirsnīgi, pieklaudzināt paļāvīgi, tad dabūsim, ko lūdzam, tad debesu durvis mums reiz atvērsies.

Kungs, uz to palīdzi Tu mums žēlīgi.

Teodors Grīnbergs (1870—1962)

Priecīgi, pacietīgi, neatlaidīgi

Priecīgi cerībā, pacietīgi bēdās, neatlaidīgi savās lūgšanās. Rom. 12, 12

Šos apustuļa Pāvila vārdus kāda mācītāja viesu grāmatā bija ierakstījis kaimiņmācītāja mazais dēls. Bērna rokrakstā, lieliem skolnieka burtiem, mazliet nedrošiem, šie vārdi toreiz, trīsdesmito gadu beigās, likās labāk piederam kādam vecākam cilvēkam, ne zēnam. Kādas tad zēnam varēja būt bēdas, kas būtu saldināmas ar cerībām un remdināmas lūgšanās?

Bet šie vārdi bijuši zēna dzīvē tomēr ļoti nozīmīgi. Viņš ir tagad izaudzis par vīru. Bijis kopā ar vecākiem izsūtījumā, atgriezies dzimtenē, tagad čakli darbojas draudzes darbā. Tiešām apustuļa vārdi ir bijuši viņam vairāk nekā kāda viesu grāmatā ierakstāma Bībeles pērle. Tie ir palīdzējuši viņam panest grūtības un turēt uzticību Tam, ko viņš vecāku mājās iepazinis un iemīļojis.

Lai šie vārdi stiprina arī mūs ikvienu. Pasaulē mums ir bēdas. Dažādas neizdevības, sarūgtinājumi, slimības un citas nelaimes mūs pavada kā ēna. No bēdām nav pasargāts neviens. Kristīgs tikums — nevis no tām aizbēgt, izvairīties, apreibināties, lai uz brīdi bēdas nejustu, bet bēdās pastāvēt, nesabrukt, neizmist. Un to var tikai tā, ja raugās nākotnē, ne uz to, kas ir ap mums, bet uz to, kas ir priekšā. Kristīgais cilvēks ir, kā vācu rakstnieks Valters Flekss saka: „Ceļotājs starp divi pasaulēm." Būdams šeit, viņš dzīvo arī jau nākamajā pasaulē, kur bēdu vairs nav. Cerībā viņš atrod prieku un izlīdzina savus sarūgtinājumus un bēdas.

Bet šāda dzīvošana cerībā nav atkarīga no paša cilvēka, no kādas īpašas metodes vai dzīves mākslas. To dāvina Dievs tiem, kas nāk pie Viņa.

Kristīgajiem ceļš pie Dieva ir lūgšana. Esiet neatlaidīgi! Nedomājiet, ka prieka pilnu cerību manto jau tas, kas grūtā brīdī, nezinādams vairs cita palīga, ķeras kā slīkonis pie salmiņa, salikdams rokas lūgšanā. Tas ir labi, bet par maz. Arī maize ir jāēd dienišķi, regulāri, ne tikai atsevišķās lielā izsalkuma reizēs. Tādēļ runā par lūgšanas dzīvi. Un kam ir tāda dzīve, tas ir līdzsvarots, pastāvīgs, un to nekas nevar nomākt un iznīcināt.

Mīļais Dievs un Kungs, palīdzi, ka arī mēs varam lūgšanās atrast ceļu pie Tevis un palīdzi mums dzīvot ne vien šeit, bet arī jau cerībā būt Tavā valstī. Edgars Ķiploks

„Cilvēks nedzīvo no maizes vien, bet no katra vārda, kas iziet no Dieva mutes". Mateja ev. 4—4.

Klausaities latv. radio raidījumu katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja. Vilnis 1270.

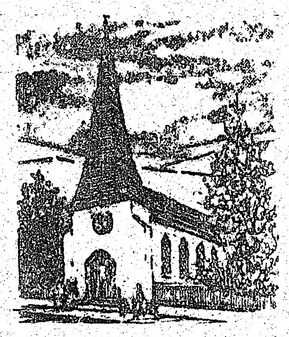

BAŽNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Gr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. S. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc: I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont., M4G 1V5. Tālr. 482-5743 mājās, 8 Rolland Road. Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10 — 12 un no pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10. — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sarunāšanās.

4. februārī pl. 13 dievkalpojums angļu valodā. Jaunāko jauniešu grupas sanāksme pl. 13.30. Pl. 15 dievkalpojums.

11. februārī pl. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma pusdienas un pārrunas jauniešiem.

18. februārī pl. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma māc. I. Gaides referāts. Dāmu kom.sarīkojums.

25. februārī pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma dāmu kom. rīkotais bazārs.

4. martā pl. 13 dievkalpojums angļu valodē. Plkst. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma draudzes gada sapulce.

11. martā pl. 11 dievkalpojums. Draudzes dibināšanas 30 gadu atcere.

Māc. A. Brūdis, 44 Marilyn Cr., T., M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

4. februārī pl. 13 devkalpojums un svētdienas skola.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 411, Toronto (Willowdale) M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latv. baptistu draudze. Sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 109 Sunnyside Ave. tālr. 533-6456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1631 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 12.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kaļķēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G8, tālr. 385-9333.

Mācītāja K. Kaļķēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl 19.30—21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas stāvlaukuma.

4 februārī pl. 16 dievkalpojums, pl. 17 draudzes vakars.

11. februārī pl. 10.30 bērnu dievkalpojums, svētdienas skola un Bībeles klase. Pl. 11 draudzes dievkalpojums.

MONTREALA

Prāv. A. Veitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-8224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

4. februārī pl. 13.30 draudzes darbinieku svinīgais solījuma dievkalpojums ar dievgaldu.

Māc Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655, Port Colborne, Ont. L3K 5X8, tel. 834-6081. Christ Memorial baznīcā, 4850 Grand Blv. Montreal.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Mācītājs atradīsies atvaļinājumā februārī un martā. Steidzamos gadījumos griezties pie draudzes priekšnieka E. Aluša

11. februārī pl. 14 dievkalpojums. Sprediķa vietā māc. J. Cālīša Draudžu dienās Gaŗezerā priekšlasījums; Personiskā atklāsmē sakņota ticība.

25. februārī pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. E. Ķerģis no Hamiltonas.

11. martā pl. 14 māc. Ž. Kristberga Draudžu dienās Saulainē priekšlasījums: Ticības dzīves izkopšana, sprediķa vietā.

18. martā pl. 14 dievkalpojums, ko vadīs māc. J. Cālītis. Pēc tam sanāksme, kuŗā runās māc. J. Cālītis.

13. aprīlī pl. 14 Lielās piektdienas dievkalpojums ar dievgaldu.

15. aprīlī, Pirmajās Lieldienās, pl. 14, ģimeņu dievkalpojums. — Iespējami mūzikāli priekšnesumi. Jaunatnes piedalīšanās.

Latviešu misijas radio raidījums „BRĪTIŅŠ AR DIEVU" nepārtraukti 23. gada gājumā

Katru svētdienas rītu no plkst. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītājs A. Laksmanis,

106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS

Kristīgs latviešu radio raidījums

katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja

Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons,

60 Stevenson Rd., Scarsdale, Ont., tālrunis 749-0332

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 82. stac. 100 Huntly Str., Toronto,

no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bafalo TV stac. 59, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 859-3126.

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu ieciļu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā. Tel. mājā 742-0368. **Nikolajs (Nick) Mednis**

Lotus FLOWERS

792 Bathurst St.,
(Pie Bloor St.) Toronto
Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884

PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI

Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtījumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrumi

GARDENIA
FLOWERS & GIFTS

362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LIETUVIŠKAS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GŪGAŅA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

RM
ROSAR-MORRISON
FUNERAL HOME LTD
Thomas L. Morrison — Funeral Direktor
467 Sherbourne St. Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel 924-1401

RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
Apbedīšanas ceremoniju izkārtošana

TEAKWOOD mēbeles

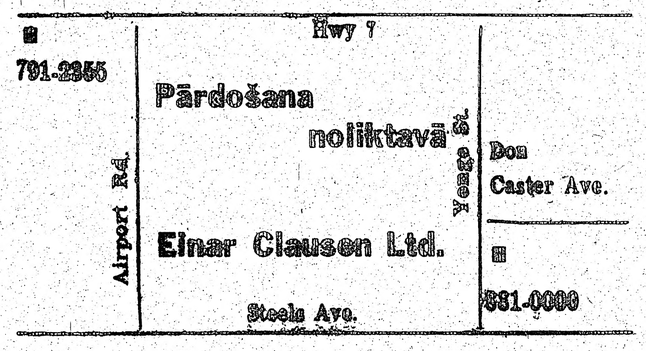

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2065
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-8811

Lielā izvēlē lietas un sintētiskas vilnas dziļas, vietējās un ārzemju; aužamās dziļas, vilnas dažpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu sagatavošanai, linu materiāli, dūgi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un treš. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piekšd. no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 8.30 rītā — 4 pēcp.

JAUNAS GRĀMATAS

L. Lideka — Neizspēlētā vasara, dz.	$7.00
Archb. A. Lūsis — Ceļinieks, dz.	$7.00
Bībeles stāsti, ssak. prāv. R. Āboliņš	$11.50
Latvju māksla Nr. 5	$5.00
G. Janovskis — Kur sunim vieta, stāsti	$9.50
Anšl. Eglītis — Laimīgie, rom.	$11.00
T. Zeltiņš — Leopolds Maurs atzīstas, rom.	$8.50
Alb. Brīvkalns — Krāsu varā	$11.00
J. Širmanis — Brīnumi, brīnumiņi	$7.00
A. Plaudis — Accenti, atm. esejas	$9.80
Archīvs XVIII — mūzika	$12.00
P. Ērmanis — Izkaisītie dzejoli	$8.00
Alberts Galiņš—Zem atvērtām debesīm, dz.	$4.40
U. Rūtiņa — Vēl ttā gribējās dzīvot	$7.00
J. Babre — Meditācija naktī, dzejoļi	$6.00
V. Mežezers—Sirds,ko dziļi iemīlēja, dz.	$6.50
L. Āboliņa — Latviskas jaundejas	$9.50
G. Janovskis — Un kas par to, rom.	$9.50
V. Richters — Uz Jelgavas pusi, rom.	$9.00
E. Malpass — Septiņos norīta pasaule vēl kārtībā, rom.	$8.00
Laiks, telpa, ļaudis III daļa	$26.00
L. Alberings un E. Līcis — Rūjiena	$20.00
E. Dambergs — Elmer's Parry Sound - karik.	$2.50
Edg. Dunsdorfs — Kārļa Ulmaņa dzīve	$33.50
J. Roze — Latvijas rītausmā, saulrietā	$10.50
A. Brastiņš — Saules teikšma, t. dz. apc.	$12.00
Mārtiņa dziesmu grāmata II daļa	$11.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St., Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**
125 BROADVIEW AVE., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz

☒ vienu gadu $30.00
☐ 6 mēnešiem $16.00
☐ 3 mēnešiem $ 8.50

Mr., Mrs., Miss .....

Adrese .....

Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐

Čekus lūdzam rakstīt uz
LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING LTD vārda

Toronto latviešu YMCA spēlē svētdienas basketbola līgā

Pirms vairākiem gadiem, organizātoru trūkuma dēļ, savā laikā saira populārā svētdienas basketbola līga, kuŗa pulcināja labākos Toronto un apkārtnes spēlētājus. Nupat svētdienas līga, Latviešu YMCA un lietuviešu Aušras sadarbībā, atsākusi darboties. Piedalās Aušra ar divām senioru un divām jaunatnes vienībām, lietuviešu Kovas no Hamiltonas ar senioru un jaunatnes vienībām, kanadiešu Engote ar senioru vienību un Latviešu YMCA ar senioru un jaunatnes vienību.

YMCA senioru un Aušras pirmā sastāva tikšanās bija aizraujoša un izšķirās tikai spēles pēdējās minūtēs, uzvarēja Aušra ar 102-90. Vēl dažas minūtes pirms beigām vadībā bija YMCA. Tā kā tanī pašā dienā YMCA bija arī volejbola sacīkstes, tad trūka vairāki spēlētāji.

Visas spēles notiek vai nu lietuviešu baznīcas vingrotavā (999 College St.) vai West Toronto Secondary skolas telpās (College un Lansdown)

Spēles sākas pl. 12.30. Seniori em nākošā spēle ar Engote 28. janvārī skolā, 11. februārī ar Aušra baznīcas telpās, 25. februarī pret Kovas baznīcas zālē, 11. martā pret Engote — skolā. Jaunatnei jāspēlē 4. februārī ar Aušru baznīcas telpās, 4. martā ar Kovas skolas zālē un 18. martā ar Aušras jaunatni baznīcas zālē. **Ž. ZENTIŅŠ**

ČIKAGA

Pieminot Ziemsvētku kaujas, Staburaga 70. skautu un 6. gaidu vienība dedzināja gadskārtējo eglīti šillera mežā. Svētbrīdi vadīja māc. Uldis Cepure. Pēc svētbrīža dalībnieki sapulcējās Ciānas draudzes telpās, kur bērnu mātes tos sagaidīja ar karstu šokolādi un bagātīgu cienasta galdu. Priekšnesumi bija labi sagatavoti. Vakaru vadīja gaidas ar kopnieci Rasmu Kraulį priekšgalā. Mazskauti izrādīja Rūķu darbnīcu vadītāja J. Plūmes sagatavojumā, guntiņas — v. vietn. I. Cīrules — Rūdolfs ziemeļbriedis. Gaidu pulciņš rādīja vingrojumus pašu choreografijā, skauti P. Krūmiņa skeču Pārdomas par Ziemsvētkiem. Dziedāja ljelgaidu ansamblis. Guntiņa Katrina Streipa saņēma darbiņa un dzīvnieku drauga zīmi, gaida Audra Friša āra gaidas atšķiru un nometnotājas arodzīmi, gaida Linda Gaiķe nometnotājas arodzīmi, bet gaidas Maira Albertiņa un Dauma Pūliņa mājkopes arodzīmi. Dižskauts Arnolds Šūmanis ieguva modrības skauta atšķiru. Draudžu dāmu komitejas pārstāve Austra Atslēga pasniedza vienībām aploksni mītnes inventāra iegādei.

- lš -

B & V Installers
IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES
Zvanīt vakaros
V. Ivāns 763-3374
R. Bulovs 638-5478

TŪRISTI ČEKAS INTRIGU LAMATĀS

Ar šādu virsrakstu The Toronto Sun 21. janvāra numurā R. Makdonalds apraksta interviju ar Baltijas tautu federācijas Kanadā priekšsēdi Lāsu Leivātu.

Tūristi, kas dodas uz valstīm aiz dzelzs aizkara, riskē apcietināšanu un notiesāšanu spaidu darbu nometnās, - intervijā izteicies L.Leivāts, un paskaidrojis ka latviešu izcelsmes Zviedrijas pavalstnieku Laimoni Niedri KGB arestējusi tāpēc, ka viņš sava apmeklējuma laikā Latvijā fotografējis sabrukušās baznīcas. Minēta arī slēgtā tiesas prāva Rīgā, kad L. Niedre notiesāts ar 10 gadiem spaidu darbos, bet viņa Latvijā dzīvojošais paziņa Žanis Skudra ar 12 gadiem ieslodzījumā.

Baltijas tautu federācija Kanadā esot minējusi arī iemeslu šīm apcietināšanām un bargajiem sodiem, kas uzskatāma kā atmaksa par KGB majora Imanta Lešinska pārbēgšanu Ņujorkā. Intervijā vēl minēts, ka tas bijis augsti izglītots čekas majors, kas nodarbināts Apvienotās Nācijās Ņujorkā par tulku. Viņš vadījis arī padomju komiteju, lai uzņemtu sakarus ar latviešiem rietumos. Līdzīgas komitejas darbojoties arī pārējās divās Baltijas valstīs — Igaunijā un Lietuvā. Čeka esot sevišķi norūpējusies par Lešinska pārbēgšanu, jo ar to traucētas viņas operācijas Kanadā un ASV.

Padomju valdība tagad apsūdzējusi latviešu organizācijas ASV, ka tās ar amerikāņu CIA palīdzību Lešinski esot „nolaupījušas".

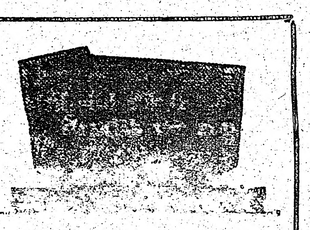

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un eiropiešu mets

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2019 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

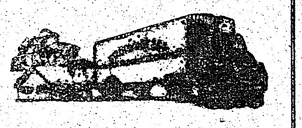

BALTIC MOVERS

TALR. 534-1493, Toronto

Ja esat nodomājuši iegādāties

JAUNU 1979. GADA AUTOMAŠĪNU

apmeklējiet mūsu SKATES TELPAS

CHEVROLET - CHEVELLE - CAMARO

OLDSMOBILE CHEVY NOVA - CHEVETTE

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi

HANS PLAUDE Tālr. HO 6-1131

Robertsons Motors Ltd.

1355 Danforth Ave., Toronto, Ont.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtd. un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlāku laiku — koptelefonā saskaņojot pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont.

M6R 2N5. Tālr. 531-3098

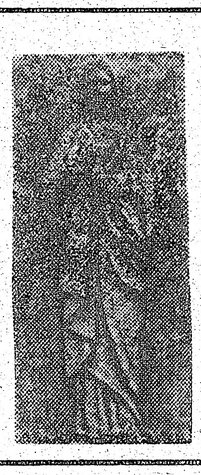

Gatavo pieminekļus un skulptūras

CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

BĒRZIŅŠ Realty Ltd. Arnolds un Herberts Bērziņš
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI, APDROŠINĀŠANA UN NOTĀRS

5385 Yonge St., Suite 20 (Northtown Shopping Plaza) 226-6950 Willowdale, Ont.

445-5325 72 Northdale Rd., Willowdale, Ont.

SOVEREIGN GENERAL INSURANCE COMPANY
LIFE ASSURANCE COMPANY
MEMBERS OF THE CASCADE GROUP

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS

dabīgs, nepasterizēts

Ziedputekšņi Pollen)

Peru pieniņš (Royal Jelly) no

ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM

30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Biroja atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

Toronto nod. birojs 1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS
16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8. Tel. 528-7929
Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp.—8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS
R. Bērziņa mājās
Birojs atvērts trešd. no pl. 7.00 — 9.00 vak.

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS
Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas konta un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKU VAR RAKSTĪT
Par ceļu kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksā katru mēnesi, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā, procentus
Procenti sapemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI
1 gada noguldījums $2000 min. par 10.00% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus piešķirta noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājuma un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt.)

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS
1 gada noguldījums $2000 min. par 9.75% gadā procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RRSP
Par katra noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5% augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 12%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100,000 par 11.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI
Aizdevumi līdz $10.000 nodrošinami pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10,000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

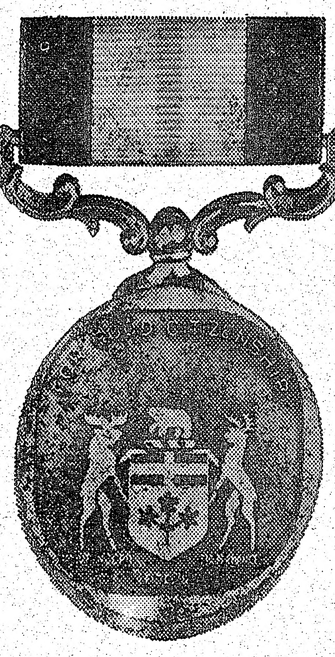

Ikviens labs pavalstnieks ir pelnījis medaļu

Vai jūs zināt kādu Ontario provincē, kas ar savu pašaizliedzību, cilvēcīgumu un izpalīdzību, bez kādiem savtīgiem nolūkiem, ir padarījis šo provinci labāku, kādā mums dzīvot?

Šāda tipa cilvēkiem paredzēta Ontario medaļa izciliem pavalstniekiem.

Kandidātus izrauga bezpartejiska Ontario pilsoņu padomdevēju padome, kuŗas goda priekšsēdis ir provinces leitnantgubernātors.

Ikviens var minēt kādu kandidātu apbalvošanai ar Ontario medaļu. Nominēšanas veidlapas saņemamas, rakstot:

Executive Secretary
Advisory Counsil
Ontario Medal for Good Citizenship
Queen's Park
Toronto, Ontario M7A 1A1

Jau ar to vien, ka kādu nominē, to atzīst par labu pavalstnieku. Nominācijas pieteikumi iesūtāmi līdz 1979. g. 17. aprīlim.

Ontario medaļa izciliem pavalstniekiem.

Padomju slimnīcās

Amerikāņu profesors Dr. V. Leonards Veils, pēc oficiāla amerikāņu mediķu grupas apmeklējuma Pad. savienības slimnīcās, dod padomu: Nokļūstiet slims Pad. savienībā! Slimnīcas un ārstniecības metodes, salīdzinājumā ar amerikāņu standartiem, tur atpalikušas par turpat 45 gadiem. Padomju speciālistu vadībā mēs apmeklējām modernākās, vislabāk iekārtotās klīnikas un slimnīcas, taču arī tās nav iespējams salīdzināt ar amerikāņu ārstniecības iestādēm. Tie, kas atceras amerikāņu slimnīcu, kāda tā bija ap 1930. gadu, var iedomāties modernu padomju slimnīcu tagad.

Raksturīga slimnīcas istaba ir ar četrām primitīvām dzelzs gultām, pie dažām no tām ir naktspodiņš, pie dažām vairākās istabās nav redzama arī roku mazgājamā ierīce. Nav nekādu signālpogu māss izsaukšanai vajadzības gadījumā. Pilnīgi neiedomājamas ir iekārtas, kā telefons, radio, televīzija. Klozeti ierīkoti pie atpūtas telpas parasti gaiteņa galā. Slimnieku apmeklējumi ierobežoti uz pāris stundām divreiz nedēļā.

Krievu rentgena kabinetu iekārtas primitīvas un zem kvalitātes, kaut gan sastopamas arī labas iekārtas, kas gatavotas Somijā, Ungārijā, vai arī Austrumvācijā. Padomijā izplatīts paņēmiens ir „banku likšana" (asins notecināšana) un dēles. Ķijevas slimnīcā par pielaistu dēli, kas nozīž asinis, jāmaksā divus rubļus. Medicīniskā personālā ievērojamu vietu ieņem feldšeŗi resp. personas, kas pēc pamatskolas divus, vai trīs gadus mācījušies feldšeŗu skolā. Tos arī dēvē par „dakteŗiem". Slimnīcu māsām, salīdzināšanas dēļ, ir četrgadīgs mācību laiks.

Zinot šo padomju medicīniskās aprūpes līmeni, amerikāņu diplomātiskā korpusa piederīgie (un arī citi, kam tas iespējams un atļauts) slimības gadījumā ar pirmo lidmašīnu dodas uz Helsinkiem, Frankfurti vai citur, kur nu kuŗo reizi tas izdevīgi.

(Izvilkums no U.S. News and Worlds report)

Viru korim . . .

(Turpinājums no 3. lp.)

bijušas reizes, kad zālē ir bijis mazāk klausītāju nekā dziedātāju uz skatuves. Bet arī tādās reizēs koncerts ir noticis kā paredzēts. Pustukšā zālē nav patīkami dziedāt, tāpēc nākošā reizē uz to pašu vietu braucot, viesturieši nodrošinās un paņem līdz klausītājus — savas sievas. Drošs paliek drošs!

Uz aizvadītiem gadiem atskatoties, nāk prātā divi koŗa „būt vai nebūt" posmi un Imanta Saksa nozīme šajos gadījumos. Pirmo reizi koŗa pastāvēšana bija apdraudēta pēc V. Lindes nāves. Imants Saksa bija tas, kas ik pārnedēļas brauca uz Niagaru, lai uzturētu vīros darbības možumu un saturētu vienību kopā. Otrs gadījums bija 1958.g., kad J. Cīrulis nevarēja turpināt koŗa vadību neveselības dēļ. Imants Saksa atkal nāca palīgā, ik nedēļas mērojot ceļu uz Toronto, lai apmācītu kori, līdz jaunais diriģents Jānis Barušs sāka strādāt. Viesturiešu paldies Imants Saksam! Tāpat pateicībā jāpiemin arī Toronto vienības dibinātājs un koŗa priekšnieks līdz 1958. gadam Richards Tūters, kas tik daudz laika un darba devis koŗa administrācijai.

Nobeigumā gribas teikt, ka uz nākošiem 25 gadiem Viesturs var raudzīties ar paļāvību, jo gandrīz ceturtā daļu no dziedātājiem ir jaunekļi, pilni jaunekļīga darba spara un entuziasma.

Uz redzēšanos Viestura 25 gadu darba atceres koncertā 10. februārī Toronto.

Ž. Šmits

— Austrumvācijas drošības ministrijas pirmais leitnants ar sievu un bērnu pārbēdzis uz Rietumberlīni, kur pieprasījis politiskās patvērumu tiesības. Viņam līdz bijis svarīgs komūnistu spiegu saraksts. Rietumvācijas policija uzsākusi plašu aizdomās turēto apcietināšanu. Austrumvācijas drošības dienestam izdevies savus spiegus iefiltrēt augstos valsts amatos Rietumvācijā. Lēš, ka Rietumvācijā atrodas ap 10.000 spiegu, kas iefiltrēti no Austrumvācijas. Nupat no iRetumvācijas izdevies izbēgt austrumvācu spiegam, 40 gadu vecajam Reinera Fillera, kas izlēcis no policijas auto, kad tas slīdtā ceļa dēļ samazinājis gaitu. Fullers pirms atpcietināšanas strādājis ātomspēku pētīšanas laboratorijā.

— Maskavā 20. janvārī izcēlies ugunsgrēks dzīvoklu mājā, kas atrodas ASV sūtniecības namā pretējā ielas pusē. Iesmas izbeigušas padomju mikroviļņu radiāciju pret sūtniecību. Tās pārstāvji izteikušies, ka padomju ierīces bijušas novietotas uz pretējās mājas jumta, lai ar mikroviļņiem iedarbinātu noklausīšanās ierīces.

Plašā izvēlē

latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas

Plašam pasūtījumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).

ZIGFRIDS JURSEVIČS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1422A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-8189

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS

meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.

Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

PAVASARA LE 1-7363

DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA

361 Roncesvalles Ave. Īpašnieks K. KEDZIERSKI

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA TORONTO

Lielākā latviešu kreditsabiedrība brīvajā pasaulē, ar pāri par 16 milj. dolaru bilanci, meklē

atbildīgus darbiniekus-darbinieces

Kandidātiem vēlama minimāla 5 gadu pieredze bankas vai līdzīga darba laukā, sevišķi vēlami kandidāti, kam labas zināšanas grāmatvedībā, administrācijā un skaitļotāju nodarbē. Alga pēc vienošanās. Ir arī pensijas plāns un citi papildus atlīdzinājumi. Ieinteresētie kandidāti lūgti iesniegt izglītības un darba gaitas aprakstu līdz 1979. g. 15. febr. uz sekojošu adresi:

Mr. A. V. Kānbergs
5859 Yonge Street,
Willowdale, Ont. M2M 3V6

†

Emils Heinrichs Ciemiņš

dzimis 1921. gada 3. jūlijā,
miris 1979. gada 1. janvārī

Sv. Andreja ev.-lut. latviešu draudzes Toronto Palīdzības fonds

Daugavas Vanagu nams

PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MALTĪTĒM

141 BROADVIEW AVE.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs

ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2N-1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

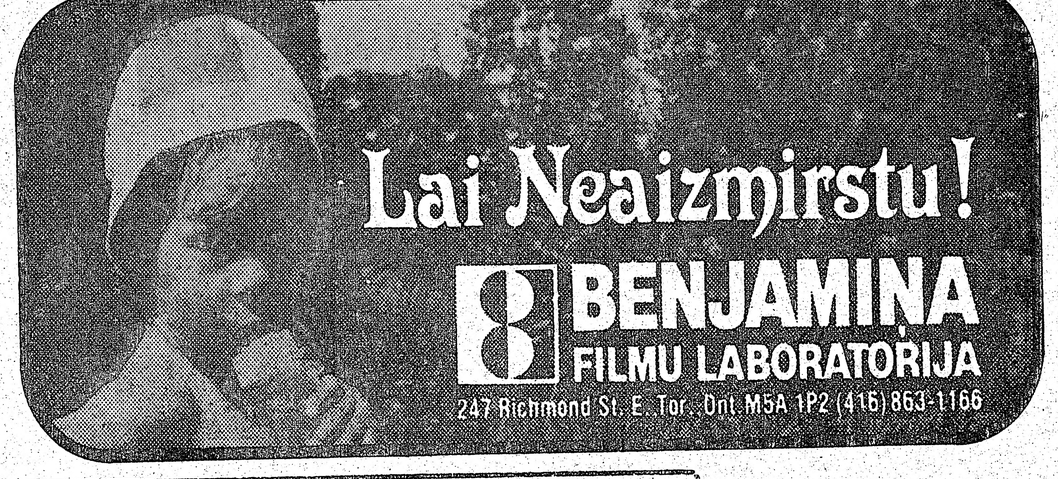

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9965 *Ausma Miķelsone*

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenžu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu aceņu rāmji.
1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Alcan Building Products
Authorized Dealer
ALCAN

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

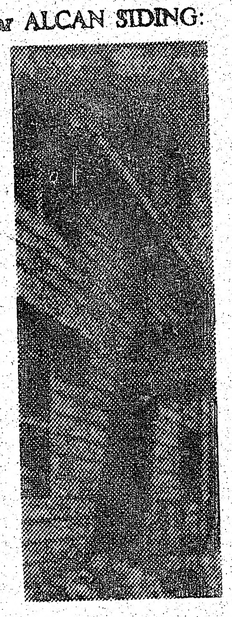

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS
534-2864 Īpašnieks Artūrs Mūze
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

VALŪTE
DIMANTI ● PULKSTEŅI
LATVISKAS ROTAS
Zeltkales
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto, Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2837

M. LUNSKY, O.D. M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O
OPTIĶI
Iepriekš pieteikties
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale
221-1159

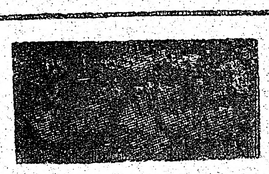

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm
Zeiss ● Rodenstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultdžu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Tissot, Bulova.
Latviešiem atlaide

Latviska dāvana
SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....
Mr., Mrs., Miss., Ms. .....
Adrese .....
.....
Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu .....
Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.—
.....
(Vārds un uzvārds)
Adrese .....

SKYLINE
2100 Dundas St. West,
Toronto M6R 1W9
533-8553
NEKUSTAMI ĪPAŠUMI UN APDROŠINĀŠANA
Ilmārs Jankovskis
Realtor

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W. Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

DV KV veikumi

(Turpinājums no 1. lp.)

Ārējās informācijas daļas vadītājs P. Vasariņš Niagaras nod. Ziemsvētku sarīkojumā pasniedzis apbalvojumus. 3. janvārī pārrunājis politisko darbu ar DV CV ārējās informācijas nozares vadītāju un jauno vanadžu priekšnieci Austru Liepiņu, kas viesojās Kanadā. Tanī pašā dienā notika arī ārējās informācijas darba kopas sanāksme ar 11 dalībniekiem. Sanāksmē, kurā piedalījās arī A. Liepiņa, pārrunāja rēgulāra darba organizēšanu un vairākus projektus. Pirmais būs akcija Jāņa Niedres un Žaņa Skudras atbalstam. Ārējās informācijas daļa iesaka iegādāties PBLA publikāciju Latvija šodien. Jau iegādātos 12 eksemplārus izsūtīs aktīvākajām nod. ar lūgumu atsūtīt 4 dol. samaksu DV KV kasierim. Nākamā informācijas darba kopas sanāksme notiks trešdien, 21. februārī, pl. 20 DV namā.

CILDA pasaules kartes lietā par skrejlapu piesūtīšanu skolām ziņojusi tikai DV Kičeneras nodaļa, par ko tai izteica pateicību. P. Vasariņš lūdz to darīt arī pārējām nod. un paziņot, kurām skolām tās piesūtītas. Ja to nevarētu izdarīt, tad vismaz paziņot, lai varētu sūtīt no centra.

Revīzijas komisijas priekšsēdis A. Kalviņš varēja ziņot, ka pēc notikušajām DV priekšnieka un vanadžu priekšnieces vēlēšanām nav saņēmis nekādus protestus.

Jaunatnes daļas vadītājs E. Kalviņš informēja par darbu Rīgas paviljona tapšanā. Rīcības komiteja iecerējusi izdot brošūru (35 lp.). Jaungada sagaidīšana labi izdevusies. Uz Gotlandi gatavojas 4 pāri, bet uz Sanfrancisko 8. Nekādus pabalstus deju grupām, kas uzstājas ārpus Kanadas, vairs nepiešķir. Baltiešu vakarā apsolījuši piedalīties arī viesi — ungāru un japāņu dejotāji. Šis vakars, kā zināms, notiks 24. februārī.

K. Bencons ziņoja, ka ASV vanagi pieprasījuši 30 komplektu no grāmatas Laiks, Telpa, Ļaudis, DV CV 20 un Vācija 10 komplektu.

Finanču daļas vadītājs R. Britāls ziņoja, ko no Bēru fonda 500 dol. izmaksāti DV Toronto nodaļai un 500 Edmontonas nodaļai. Vecajiem strēlniekiem piešķīra 150 dol., Draudzīgajam aicinājumam 300 dol., slimam tautietim Dienvidafrikā 100 dol. Ziemsvētku tirdziņa atlikums 3298,88 dol. sadalīts starp DV Toronto nodaļu un Latviju Amerikā.

DV KV atzinības rakstus piešķīra Sv. Katrīnām 3 un Halifaksas kopai 1. Valde atgādina nodaļām, ka apbalvojumu pieprasījumi jāiesūta līdz 1. aprīlim, izmantojot šim nolūkam paredzētās blankas.

Sporta daļas vadītājs J. Treijs šaušanas sportam paredzēto diploma meta uzņēmumu nosūtījis DV priekšniekam J. Frišvaldam, ar oriģinālu iepazīstinot DV CV locekli Austru Liepiņu. DV Kanadā apbalvotajiem sportistiem šaušanā izsniegtas iegūtās balvas 1977. g.

Latviešu jaunatnes audzināšanai latviskā garā un par cildeniem veikumiem un vispārējo nacionālo mērķu sekmēšanai ir nodibināts Jāņa Dēliņa fonds Austrālijā. Nodaļas vai atsevišķi biedri, kas vēlētos fondu atbalstīt, var rakstīt: Latvian Australian Credit Co-op., Melbourne, Victoria, 300. Australia.

Sēdes laikā priekšsēdis V. Plūdons sveica valdes locekli E. Treilonu viņa 60 gadu jubilejā, pasniedzot velti — grāmatu.

et

TLTA ģimnazijas gadskārtējā žurnāla Sīkumi galvenie līdzstrādnieki un satura veidotāji. No kreisās: Mārtiņš Kunaus, Marģers Kravis, Andris Brammanis, Jānis Rudzītis, Aija Auziņa un Zane Rēvalde. Foto: J. Liģers

Milzis un...

(Turpinājums no 1. lp.)

baznīca, ka runā visas tautas vārdā. Gireks ir nobažījies, ka pāvesta paredzētais šīs vasaras Polijas apmeklējums var atstāt tālu ejošas sekas. Tagad Gireks mēģina pāvesta Polijas apmeklējumu aizkavēt. Katoļu baznīca tur gan rakstos, gan runās apsūdz komūnistus tautas apspiešanā un kristīgo vajāšanā.

Pirms došanās uz Latīņu Ameriku pāvests divas stundas audiencē pieņēma Pad. savienības ārlietu ministru Gromiko. Gromiko, klusu ciešot, bija jānoklausās pāvesta nesaudzīgā kritikā un apsūdzībā. Un tas dod mums pamatu gaišākām cerībām.

Nobeigumā lai atļauts norādīt, ka mūsu luteriskās baznīcas augstākā vadītāja archibīskapa Arnolda Lūša nostāja kā morālās, tā laicīgās lietās stāv tuvu tieši tagadējā pāvesta uzskatiem. Vērojot jaunā pāvesta iesākto kaŗu par morālo vērtību renesansi, mēs ievērosim sava baznīcas tēva archibīskapa paraugu un vadlīnijas kā garīgā, tā laicīgā plāksnē. Viņš ir mūsu morālais vadītājs, kas savu cieņu un mīlestību ieguvis ar savu nelokāmo stāju. Mēs nemaldīsimies, ja apgalvosim, ka mūsu archibīskapa tēvs ir milzis mūsu vidū.

Aleksandrs Ķegūmnieks

Organizācijas veicina latvisko izglītību

Izdevies ievākt ziņas par stipendijām, ko devušas Grand Rapidu organizācijas savas pilsētas un četriem citās pilsētās dzīvojošiem jauniešiem, kas mācījušies pagājušajā gadā Gaŗezera vasaras vidusskolā. Tās līdz šim nav bijušas publicētas. Stipendiju saņēmēju skaits bijis 13 un tās piešķirtas: Monikai Daukstei, Monikai Vanuškai, Mārai Apsītei, Pēterim Siliņam, Korinai Felkerei, Laurai Dāvei, Ingrīdai Zirnei, Dainai Pastarei, Laurai Puriņai, Intai Ziemelei (Lansingā), Ivaram Šiškam, Andrai Elksnei un Ivaram Elksnim (pēdējie trīs no Kalamazū).

Pavisam stipendijās piešķirts 1665 dol. Lielāko piešķīrumu devusi Grand Rapidu latviešu kreditsabiedrība ar nodaļu Kalamazū — 640 dol., Latviešu biedrība 430 dol., Grand Rapidu un apkārtnes latviešu ev. lut. draudze 300 dol., DV apvienība 190 dol. un Studenšu korporāciju kopa 105 dol. Gandrīz visi stipendiju saņēmēji darbojušies dažādos jauniešu pasākumos — tautas deju grupā, korī, teātrī u.c.

Sabiedrībā izskanējusi doma, lai jaunieši vairāk iesaistās latviešu sabiedriskajā dzīvē, piedaloties sarīkojumos un tā radītu ciešākas saites paaudžu starpā. Tas būtu arī pamats, lai tie neaizietu no savas tautas.

V. Z.

Ukraiņi sūdzas

KĀ IZKĀRTOTS MANTOJUMS UZ PAD. SAVIENĪBU

Vairāku Toronto ukraiņu grupu pārstāvis advokāts Rojs Kostuks, kā ziņo laikraksts The Globe and Mail savā 30. janvāŗa izdevumā, apsūdzējis Otavas advokātu Robertu Praisu, kas strādā padomju interesēs Kanadā iecelojošo, agrāko Pad. savienības pilsoņu atstāto mantojumu lietās. Praiss jau desmit gadus strādājot Pad. savienības uzdevumā, ņemot par saviem pakalpojumiem 10 proc. no katra darījuma, bet padomju advokātu apvienība saņemot otrus 10 proc. un padomju notāri 5 proc. Tā no mantojuma, ko mirušā piederīgie saņemtu Pad. savienībā, viena ceturtā daļa aizejot par pakalpojumiem.

Bez tam padomju savienība uzliekot pārmērīgu muitas nodokli par sūtītām precēm, bet vislielākais zaudējums rodas, pārvēršot dolarus krievu rubļos pēc viņu noteiktā augstā kursa, kas būtībā ir nereāls. Ja Kanadā dzīvojošais nav atstājis testamentu un viņam Pad. savienībā sameklēti mantinieki, padomju iestādes rūpējas, lai mantojumu saņemtu.

Pat gadījumā, ja testamenta devējs izteicis vēlēšanos atstāto mantojumu pārvērst precēs un tās sainīšos nosūtīt mantiniekam, tas nav iespējams, jo padomju pilnvarotie mantojuma kārtotāji pieprasa mantojumu pārvērst naudā, ko pēc dažādiem atvilkumiem izmaksā mantiniekiem krievu rubļos.

Padomju advokāts Otavā izteicies, ka viņš iepazinies ar apsūdzību, bet tur neesot patiesības. Viņš esot pārliecināts, ka padomju valdība nekādu daļu nesaņemot un ka nepastāvot nodokļu vai muitas atvilkumi.

Iedzīvotāju skaitīšana Pad. savienībā

Brīvās pasaules preses sasniegušas ziņas par pašlaik notiekošo iedzīvotāju skaitīšanu Pad. savienībā. Protams, ka rezultāti pilnībā parādīsies tikai pēc vairākiem mēnešiem, bet, cik spriežams pēc tagadējās informācijas, tad padomju iestādēm galvassāpes radot „pazudušie tūkstoši". Kaut gan padomju pilsonis ir vislabāk dokumentētais un apzīmogotais cilvēks pasaulē, vairāki desmiti tūkstoši „padomju paradīzes" iedzīvotāju ir vienkārši „pazuduši".

Jau pirms deviņiem gadiem izdarītajā tautas skaitīšanā atklājies, ka lielajās „plašās dzimtenes" pilsētās dzīvo daudz vairāk pilsoņu nekā oficiāli reģistrēti. Tagad stāvoklis esot vēl jaunāks, lai gan ne tik jauns kā 1937. gadā, kad Staļins, sanākmots par rezultātiem, esot licis visus tautas skaitīšanas organizētājus nošaut un skaitļus izmīcināt. Tagad esot radies savādāks stāvoklis, ka pilsoņi savā reģistrēšanās vietā vairs neesot atrodami, bet arī nekur citur neesot pierakstījušies. Šīs misterijas noskaidrojums samērā vienkāršs: ļaudis mēģinot pazust vietās, kur tos tik viegli nevar atrast, piem. lielajās pilsētās.

Padomju pilsoni valsts reģistrē jau 16 gadu vecumā, izsniedzot tam pasi. Tajā tad nupases īpašniekam ir jāreģistrē katra sava dzīves vietas maiņa, vispirms izprasot atļauju jaunajā dzīves vietā. Ja nu nav izredžu reģistrēties jaunajā dzīves vietā, tad tāds pilsonis mēģina oficiālām iestādēm pazust. Tā rodoties „pazudušo tūkstoši". Jautājums tikai, ko šie cilvēki dara un kur viņi apmetas? Kā zināms, padomju pilsonim darbu pilsētā nav iespējams atrast, ja nav dzīvokļa un to nevar saņemt, ja nav atrasts darbs.

Padomju vara nopūlējusies par dzimstības samazināšanos, turpretim Āzijas nekrievu tautās dzimstības pieaugums ir ļoti liels, kas var apdraudēt krievu izcilo stāvokli Padomijā.

L.

MONTREALA

Montrealā 20. janvārī sākās nometņu vadītāju un viņu palīgu kursi, ko iecerēja nometnes vadība — J. Mateus un G. Hūns. Pirmā sanāksmē G. Hūns referēja par audzinātāju pienākumiem, veselību nometnē un drošību. Medicīnas students Vincents Dindzāns mācīja pirmo palīdzību un kas darāms bērnu saslimšanas gadījumos. Sevišķu piekrišanu guva medicīniskā lelle „Anniņa", kas veicināja praktizēšanos dažādos palīdzības sniegšanas gadījumos. Kursus var apmeklēt arī bērnu vecāki.

MIRIS ROKEFELLERS

Bijušais ASV viceprezidents un Ņujorkas gubernātors Nelsons A. Rokefellers miris savā birojā Rokefellera centrā 70 gadus vecumā, domājams, no sirdstrieka.

Katrīna un Eduards Tiltiņš šinīs dienās atskatījās uz laulības dzīvē pavadītiem 50 gadiem. Viņi salaulāti 1928. gada 25. decembrī Jaunajā Ģertrūdes baznīcā Rīgā. Ģimenē izaudzināti divi dēli — Ģirts ar vedeklu Mariju un mazdēlu Kristapu un Vilnis ar vedeklu Karīju, mazdēlu Marku un mazmeitu Moniku. Ģirts Tiltiņš ir pazīstams gleznotājs Toronto. Jubilāri visu laiku dzīvo Toronto, kur E. Tiltiņš strādājis savā speciālitātē par būvtechniķi.